

Hrvatski Glasnik

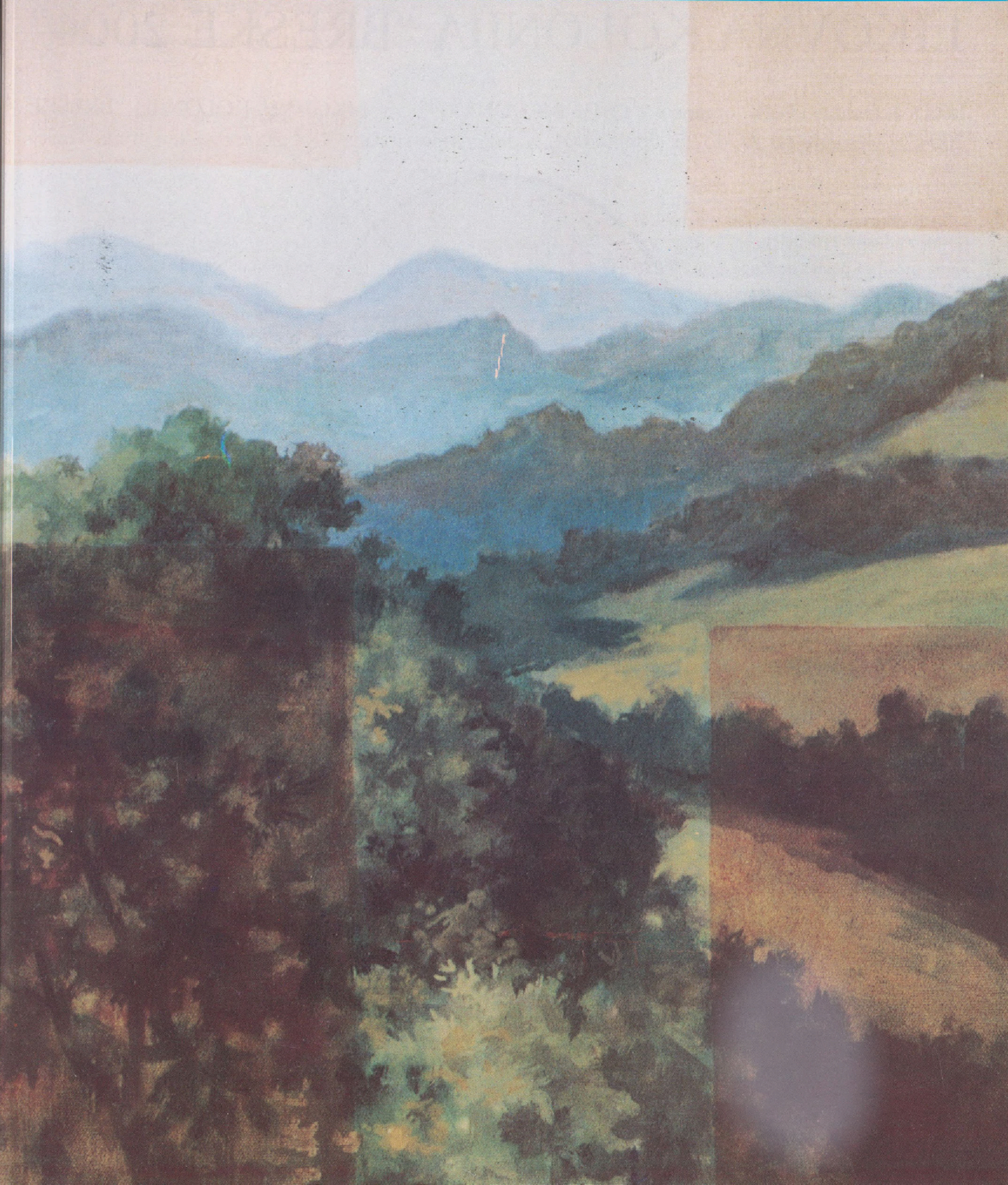
GLASILO HRVATSKOG KULTURNOG DRUŠTVA "NAPREDAK" ŽUPE SOLI

GODINA XII

Broj 129-130

TUZLA, SVIBANJ-LIPANJ 2004.

Cijena 1 KM, 4 Kn

V. MEĐUNARODNA LIKOVNA KOLONIJA "BREŠKE 2004"

HKD Napredak Tuzla organizira PETU MEĐUNARODNU LIKOVNU KOLONIJU "BREŠKE 2004" u vremenu od 20. do 25. lipnja 2004. godine na prostorima RKT župe Breške i grada Tuzle.

Na Breškama se nalazi jedna od najstarijih i umjetnički najvrijednijih crkava na prostoru povijesne Župe Soli.

Ova već tradicionalna manifestacija HKD Napredak, održava se u okviru kulturne manifestacije "LJE-TO U TUZLI" i među ljubiteljima umjetnosti ima brojnu publiku i moćnu duhovnu potporu.

Svoj dolazak na ovogodišnje umjetničko hodočašće na Breške potvrdili su umjetnici iz Sarajeva, Mostara, Usore, Tuzle, Osijeka, Zagreba, Splita, Pečuha, Mohača i Budimpešte.

U sklopu Likovne kolonije održati će se i znanstveni skup na temu "GRADOVRH - GRAD NA GORI" u Međunarodnoj galeriji portreta u Tuzli. Franjevački samostan koji je izgrađen na Gradovrhu početkom pete decenije XVI. stoljeća s crkvom Uznesenja Preslavne Djevice Marije uništili su Turci poslije povlačenja Eugena Savojskog iz Bosne. Preživjeli franjevci i pučanstvo noseći sa sobom čudotvornu sliku Gospe izbjeglo je u Bač i Pečuh. Ovim znanstvenim skupom želimo rasvijetliti taj povijesni događaj i skrenuti pozornost relevantnim institucijama da

tom prvorazrednom povijesnom lokalitetu posvete više pažnje, posebno kod donošenja Urbanističkoga plana.

Tijekom održavanja Kolonije biti će organizirane i druge aktivnosti:

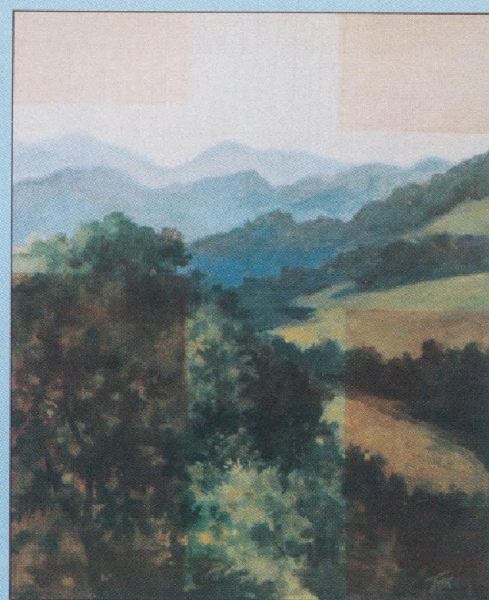
- Kulturno umjetnički program za vrijeme održavanja svečanoga otvaranja i zatvaranja Likovne kolonije u župnoj crkvi Breške;

- Na otvorenoj pozornici Breške gostovati će Teatar kabare, a Izdavačka kuća Bosanska riječ predstaviti će svoja novija izdanja.

Napredak se Likovnom kolonijom uključuje aktivno u međuregionalnu suradnju Tuzle, Osijeka i Pečuha. Treba istaći i značenje Kolonije u njegovanju umjetničkog druženja u koje se uključuje i druga područja Bosne i Hercegovine.

Breške su Kolonijom postale pozornica ne samo likovne umjetnosti, nego i glazbene, kazališne i folklorne. Napretkova kolekcija umjetničkih djela s likovnih kolonija, čini Tuzlu bogatijom u duhovnom i materijalnom pogledu.

J.N.

Slika s naslovnice
FERENC TAKÁCS
APEL, ulje na platnu

Franjevački samostan, Bač
RADOSNA
GOSPA BAČKA

ZAJEDNO U RATU - ZAJEDNO U MIRU

Obljetnica 115. HVO brigade "Zrinski"

Udruga dragovoljaca i veterana domovinskoga rata HVO Soli, Udruga obitelji hrvatskih branitelja poginulih i nestalih u domovinskom ratu i HVIDR-a Soli organizirali su u subotu, 8. svibnja 2004. godine na Husinu svečano obilježavanje 12. obljetnice od osnivanja 115. brigade HVO "Zrinski".

Polaganje vijenaca na spomen-obilježje na Husinu

U sklopu obilježavanja 12. obljetnice od osnivanja 115. brigade HVO Zrinski u 10.00 sati u župnoj crkvi Husino služena je misa zadušnica za sve poginule branitelje u domovinskom ratu. Nakon toga položeni su vijenci na spomen-obilježja na Husinu, Driječu i u Lugu, te je upriličen sat povijesti i podjela ratnih činova u Domu kulture Husino.

O ratnom putu brigade govorio je njezin zapovjednik, pukovnik Zvonko Jurić, koji je između ostaloga, naglasio:

(...) 115. brigada ZRINSKI nije ugašena, niti je rasturena, nije ustuknula niti poklekla pritiscima, ali nije mogla biti niti razlogom sveopćeg rata.

Uzimajući u obzir sve bitne činjenice, 115. brigada Zrinski, kao što je planski formirana, svoj ratni put je planski i završila.

Evo nas 10 godina starijih i iskusnijih, da se osvrnemo i vidimo jesmo li mogli bolje.

U svoje ime mogu reći da sam zadovoljan onim što smo i kako smo učinili. Ponosim se što sam zapovijedao pripadnicima 115. istinskim braniteljima, časnim muževima i vitezovima koji su znali neokaljana obraza zaštititi svoj dom.

Kada za njega više opasnosti nije bilo, okrenuli su se radu, osiguravajući egzistenciju svojim obiteljima i nadograđivanju naslijeđenih vrijednosti.

Ovom prilikom želim zahvaliti pojedincima iz kulturnoga, političkog, privrednoga, vojnog, vjerskoga i sportskog života na suradnji, a svim građanima, obiteljima poginulih, ranjenicima i suborcima na podršci.

Moram posebno naglasiti da za sve moje dobre poteze i vojne vještine zahvalu dajem mojim suradnicima iz zapovjedništva satnija, bojni i Brigade.

Svojim znanjem i radom pomogli su mi u vođenju jedne zaista časne postrojbe kojom se ponosimo. (...)

Na satu povijesti govorio je gospodin Ivo Andrić-Lužanski, a prisutne su pozdravili i istakli značaj 115. HVO brigade Zrinski gospoda: Mijo Krešić i Rado Pejić. Nakon oficijelnoga dijela organiziran je malonogometni turnir te druženje uz roštiljičjadu.

Inače, priča o 115. brigadi HVO Zrinski započinje mnogo prije datuma koji se obilježava kao obljetnica osnivanja brigade, započinje u vrijeme kada su mnogi bili još uvjereni i uvjeravali druge da rata u BiH neće biti.

Hrvati s područja Soli, svjesni dešavanja u susjednoj Republici Hrvatskoj, još od studenog 1991. godine počeli su pripreme za odbrambeni rat, sluteći što će se dogoditi. Nažalost, bili su u pravu i pokazalo se u potpunosti opravdano tadašnje djelovanje Živiničkih sokolova koji su od voda prerasli u bojnu. Ova bojna bila je jedan od korijena iz kojih je izrasla 115. brigada HVO "Zrinski".

Iako nije uvršten u datume koji se obilježavaju, 27. travnja, dan sukoba s JNA na Sprečanskom mostu u Malinama, na granici između općina Tuzla i Živinice, stvarami je početak pružanja otpora agresiji koja je na BiH već bila počela. Sve veći broj ljudi tada, svjestan da bez organizirane obrane nema opstanka, pristupa HVO, što je dovelo do formiranja 115. brigade HVO Zrinski, 10. svibnja 1992. godine. Sastavljena od 4 bojne, dobro opremljene, uvježbane i osposobljene da izvrše svaki borbeni zadatak (Pro Patria, Frankopan, Herceg-Stjepan i Kralj Tomislav), 115. je predstavljala respektabilnu oružanu silu u funkciji obrane svoga i ostalih naroda na ovome području. Brigada je djelovala na Majevici i Posavini te svugdje gdje se ukazala potreba. Koncem 1993. godine tadašnje predsjedništvo R BiH donosi odluku da 115. više ne može biti brigadom HVO. Tuzlanske vlasti odluku provode iako su bile svjesne posljedica koje će ukidati 115. imati za Hrvatski narod na ovome području.

10. siječnja 1994. godine, voljom drugih, 115. prestaje postojati.

Bojovnici odlaze u Armiju BiH, u 108. brigadu HVO, odlaze iz naše zemlje. S njima i poslije njih je otišlo mnogo ljudi, napuštajući svoj dom. Čuvati uspomenu o ovoj brigadi i temeljne vrijednosti za koje se borila ostaje obveza svih prema 50 njezinih poginulih pripadnika, prema 64 teško i 137 lakše ranjenih bojovnika. Oni su žrtvovali sebe za obranu naših vjekovnih imanja i dali puni doprinos MIRU.

Obljetnica 108. brigade HVO-a Ravne Brčko

Sjećanje na poginule pripadnike 108. pješačke brigade HVO-a Ravne Brčko, održavanjem misa zadušnica i polaganjem vijenaca i cvijeća uz grobove poginulih, bila je osnova prigodnih sadržaja za obljetnicu brigade.

Tijekom Domovinskoga rata iz njezinih redova, 180 je poginulo, a više od 500 ranjenih. Ujedno je obilježena obljetnica ratnih stradanja 27 Hrvata iz Gornjih i Donjih Laništa, Donjeg Vukšića, Marković Polja, Ulica, Rahića i Gorica. Sveta misa zadušnica održana je u Boderištu 8. svibnja, gdje su uz spomen-obilježje poginulim braniteljima vijence položili predstavnici Udruge iz Domovinskog rata, čelnici HDZ-a, HSS-a i drugi.

Obljetnica 106. Oraške brigade HVO

Položeni vijenci uz spomen-obilježje u Orašju

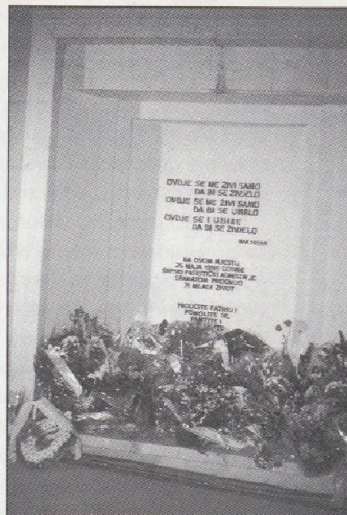
Prigodnim sadržajima u sjećanje na poginule branitelje, udruge proistekle iz Domovinskoga rata, u općini Orašje obilježile su obljetnicu 106. oraške brigade HVO-a. Kroz orašku legendarnu brigadu HVO-a prošlo je više od 5600 pripadnika. Živote su u obrani izgubila 263 branitelja, od kojih je iz oraške općine 251, a bilo je više od 1000 ranjenih. Izaslanstva 4. zdruaga, udrug, Domovinskoga rata, Vlade Posavske županije, Policijske uprave Orašje i HDZ-a položili su vijence ispred spomen-obilježja poginulim braniteljima u središtu Orašja. Održana je i misa zadušnica u crkvi Blaženoga Alojzija Stepinca.

Obljetnice su vrijeme prisjećanja na strahote, ali i herojstva iz protekloga rata, kad se krvlju i životima najhrabrijih vitezova Posavine branio svaki pedelj posavske grude - kazao je general Đuro Matuzović, prvi zapovjednik brigade i Zbornog područja Orašje.

Priredio: J.N.

Sjećanje na 25. svibanj 1995. Tuzlansko sjećanje na ubijenu mladost KAPIJA BOLA I TUGE

I ove godine u Tuzli je obilježen 25. svibanj, dan kada je, prije devet godina, od samo jedne granate ispaljene sa Ozrena, ubijena 71 osoba; 79 osoba u tom stravičnom događaju zadobilo je teže a 58 lakše tjelesne ozlijeđeno. Na mjestu stradanja tuzlanske mladosti "Kapija" i na groblju "Slana banja" rodbina nastradalih, brojna izaslanstva i građani Tuzle položili su cvijeće i vijence u znak sjećanja na žrtve ljudskog bezumlja. Održana su i umjetnička obraćanja te prigodan komemorativni program. Iz poštovanja prema žrtvama, ne dopuštajući da se zločin zaboravi i ne kazni brojne tuzlanske udruge mladih oglasile su se tim povodom upozoravajući na činjenicu da počinitelji ovoga nedjela još uvijek nisu kažnjeni, iako je poznat njihov identitet. Prije svega, od Haškoga suda kojemu je županijsko tužiteljstvo Tuzla još 1998. godine dostavilo dokumentaciju o masakru na "Kapiji", traži se očitovanje, tko će i kada procesuirati ovaj zločin. Provedena je istraga u kojoj je saslušano više od 250 svjedoka. Istraga se odnosila na 9 osoba, pripadnika Vojske Republike Srpske za koje se osnovano sumnja da su počinili krivično djelo ratnoga zločina protiv civilnoga stanovništva.

RPS

Foto Blicko

Program tradicionalne manifestacije

TUZLANSKI DANI ANTIFAŠIZMA

U Tuzli su, u vremenu od 9. do 16. svibnja 2004. održane tradicionalne manifestacije pod nazivom TUZLANSKI DANI ANTIFAŠIZMA.

U nedjelju, 9. svibnja održana je zajednička svečana sjednica Općine Tuzla i SUB-NOR-a Tuzla u povodu obilježavanja devetoga svibnja Svjetskoga dana pobjede nad fašizmom. Sjednica je održana u Domu armije R BiH.

Na Slanoj banji odana je počast žrtvama fašizma polaganjem vijenaca na Partizanskom spomen-groblju i polaganjem vijenaca na spomenik poginulim braniteljima Tuzle i BiH u vremenu 1992-1995. i na groblju civilnih žrtava.

U nedjelju, 16. svibnja 2004. u Domu armije R BiH održana je svečana sjednica Općinskoga vijeća Tuzla u povodu obilježavanja DANA TUZLANSKIH JEDINICA 1992-1995. godine. Na Slanoj banji odana je počast žrtvama fašizma polaganjem vijenaca na Partizanskom groblju, spomeniku poginulim braniteljima Tuzle i BiH 1992-1995. i na groblju civilnih žrtava.

Podsjećamo se na 15. svibanj 1992. kada se Tuzla obranila na Brčanskoj malti. Na taj dan branitelji grada Tuzle hrabro i mudro su reagirali prigodom prolaska vojne kolone JNA koja je trebala mimo napustiti grad, ali to nije htjela, te je na Brčanskoj malti izbio sukob. Tuzla je branjena i spašena od okupacije. Tuzla je bila svijetla primjer obrane svoga grada, obrane civilizacijskih vrijednosti u nemilosrdnom ratu. Međutim, trpjeli smo granatiranje do sredine 1995. godine, a posljedice toga bezumnog rata još i danas traju.

H.G.

Obljetnica Bleiburga ZLOČIN I SKRIVANJE ISTINE NIŠTA NE MOŽE OPRAVDATI

Nema zajedništva bez praštanja -
poručio je senjski biskup Mile Bogović

Svečanom svetom misom 16. svibnja 2004. godine je na Bleiburškom polju obilježen ovogodišnji spomendan žrtvama Bleiburga i Križnoga puta. Pred oko 9000 ljudi pridošlih iz svih krajeva Hrvatske, BiH te Austrije i Njemačke, prigodnim govorom na početku se obratio predsjednik Hrvatskog sabora Vladimir Šeks. Podsjetio je na tragična zbivanja koja su se dogodila neposredno nakon završetka Drugoga svjetskog rata te na demokratske promjene 1990. koje su omogućile da se o tim zločinima napokon promovi.

Trajna opomena

Šeks je podsjetio da su bleiburške žrtve likvidirane bez postupka, bez presude, bez priziva, bezumno i nemilosrdno.

Došao sam na Bleiburško polje kao predsjednik Hrvatskog sabora iskazati duboki pijetet brojnim žrtvama Bleiburga i Križnoga puta - kazao je Šeks.

One su poruka i trajna opomena jer narod koji zaboravlja svoju prošlost često ponavlja svoje tragedije - naglasio je Šeks i dodao da je za bleiburške žrtve odgovoran jugoslavenski komunizam koji se, po njemu, ne smije poistovjetiti s antifašizmom. - Ne postoje nikakve okolnosti koje opravdavaju zločin, nema načina da se prikrije istina i, konačno, mi Hrvati najbolje smo osjetili kroz povijest da samo slobodan narod u slobodnoj državi može očuvati istinu o svojoj prošlosti - zaključio je Šeks.

Misu je predvodio gospičko-senjski biskup Mile Bogović, koji je u propovijedi naglasio kako uz žrtve Bleiburga i Križnoga puta ne treba zaboraviti i žrtve drugih naroda, Srba, Židova i muslimana.

Nema zajedništva bez praštanja - poručio je biskup Bogović.

Prije početka svete mise, nazočnima se još obratio i Velimir Jukić, predsjedatelj Doma naroda BiH, Josip Jurčević u ime počasnog bleiburškog voda, a Idriz efendija Bešić, glavni imam iz Gunje, održao je molitveni nagovor. Nakon mise, delegacije Sabora, Ureda predsjednika Republike i Vlade položile su vijence i zapalile svijeće kraj bleiburškoga spomenika.

Hrvatsko izaslanstvo i na mariborskom je groblju Dobrava položilo vijenac i zapalilo svijeću kod spomenika i grobnice partizanskih žrtava.

ZVONIMIR DESPOT, VEČERNJI LIST

OSNOVNA ŠKOLA BREŠKE

Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskoga kantona planiralo je izvršiti pripajanje škole u Breškama Javnoj ustanovi Osnovnoj školi u Solini čime bi škola izgubila status javne ustanove i postala područna škola škole u Solini

Ukoliko je Ministarstvo za obrazovanje u Vladi TŽ u praksi željelo pokazati kako u sklopu reforme obrazovanja funkcionirano proklamirano prava roditelja đaka da u jednoj školi utječu na donošenje svih bitnih odluka vezanih za rad škole, onda je slučaj Osnovne škole u Breškama razlog za veliku zabrinutost.

Pogled sa visine, omalovažavanje roditelja đaka i nespremnost za dijalog u slučaju suprotnih stavova, koje je u ovoj školi demonstrirao pomoćnik ministra za obrazovanje g. Hazim Halilović, nije, ni u kojem slučaju, primjena europskih standarda. Što više, daleko je od toga i šalje poruku roditeljima da se "ne petljaju" u poslove ministarstva jer ljudi koji tamo rade bolje od njih znaju što je najbolje za njihovu djecu.

Čitav slučaj otvoren je zbog par stotina konvertibilnih maraka koje bi ministarstvo i Vlada TŽ uštedjeli ukoliko bi OŠ Breške oduzela status središnje škole i pretvorila je u područnu školu OŠ Solina. Ovakav prijedlog ministarstva koji je došao u sklopu sačinjavanja nove mreže osnovnih škola u TŽ izazvao je veliko nezadovoljstvo roditelja svih đaka koji pohađaju školu u Breškama, mještana tri tuzlanske mjesne zajednice Donje i Gornje Obodnice i Brešaka te samih uposlenika. Iz straha da se radi o prvom koraku prema ukidanju škole, ali i zbog najave roditelja da će od naredne školske godine svoju djecu slati u druge škole, zatražili su od ministarstva da odustane od svog prijedloga. Rijetko tako jedinstveni, roditelji svih đaka, mještani mjesnih zajednica iz kojih đaci dolaze Brešaka, Donje i Gornje Obodnice, Hrvati i Bošnjaci, uposleni u školi i Upravni odbor, ovaj su zahtjev istaknuli na sastanku s pomoćnikom ministrice za obrazovanje u Vladi TŽ g. Hazimom Halilovićem.

U svom zahtjevu postali su još izričitiji isprovocirani postupkom pomoćnika ministrice koji je spomenuti sastanak održan u Breškama napustio nakon par postavljenih pitanja roditelja, kazavši da se radi o izmanipuliranim ljudima koji se, za razliku od njega koji je čisti operativac, bave politikom za koju on a ni ministarstvo nisu nadležni. Iza same odluke ne postoji nikakva politika i odluka o gubljenju statusa središnje škole Osnovne škole u Breškama nije usmjerena protiv djece niti će po njih imati negativne posljedice, kazao je Halilović. Iznijevši podatke o broju đaka koji pohađaju školu u Breš-

kama, (u osam odjeljenja 161 đak), Halilović je kazao, prije nego što je otišao sa sastanka, da se radi o racionalizaciji školstva i uštedi sredstava jer će sve ostati isto, osim što škola više neće imati direktora, tajnika, domara.

Brojni su argumenti zbog čega OŠ Breške treba i mora zadržati status središnje škole tvrdi predstavnik vijeća roditelja g. Muhamed Ibršimović. Povijesni, radi se o najstarijoj osnovnoj školi na ovim prostorima. Školu su daleke 1884. godine osnovala časne sestre. Zatim, đaci i uposlenici svojim rezultatom nisu zaslužili da škola izgubi status središnje. Potvrda je najviša ocjena dobivena od strane Pedagoškog Zavoda Tuzla.

Najjači argument je Zakon o osnovnim školama u kojemu stoji da se škole mogu osnovati u slučaju da ne ispunjavaju propisane kriterije ukoliko se nalaze u specifičnim okolnostima, a imaju osiguranu nastavu za osam odjeljenja za pet narednih godina i posjeduje neophodne tehničke preduvjete te kadar za odvijanje nastave. Sve te okolnosti navedene u Zakonu odnose se na OŠ Breške, a to su loša komunikacija, brdsko planinsko područje i nemogućnost pripajanja drugoj školi u statusu područne zbog teritorijalne udaljenosti. Da škola u Breškama ne

Na molbu brežakčkog župnika fra Franje Frankića, časne sestre Kćeri Božje Ljubavi su došle u Breške 1884. godine i otvorile školu za mušku i žensku djecu od četiri razreda.

Sedamnaestog travnja 1884. godine položen je kamen temeljac za brežakčku školu, koja je počela s radom odmah u rujnu 1884. To je tada bila jedina škola u čitavom kraju. Pohađali su je đaci iz osam sela: Brežaka, Obodnice, Doknja, Lipnice, Donje i Gornje, Dragunje, iz pravoslavnog sela Crno Blato i muslimanske Turske Obodnice. Đaci su veoma marljivo učili, iako su do škole pješali i po tri sata često po nevremenu i lošim putovima. Zbog velike udaljenosti sela od škole, u sva četiri razreda je bilo ženske djece, oko desetero, a muške oko 150.

Školske 1945/46. godine časnim sestrama je oduzeta škola u kojoj su uspješno djelovale 61 godinu. U zgradi je počela s radom Državna osnovna škola. HKD Napredak Tuzla za vrijeme Međunarodne likovne kolonije 2000. godine postavio je Spomen-ploču za sjećanje na prvu školu u brežakčkom kraju.

postoji sada bi je, po postojećim zakonima, mogli osnovati. Ukidanje statusa središnje škole, osim što je neopravdano i financijski nije toliko isplativo jer će navodno velika ušteda iznositi svega 38 posto od jedne plaće. Je li to cijena zbog koje trebamo izgubiti status upitao je Ibršimović pomoćnika ministrice. Odgovor nije dobio jer je pomoćnik ministrice sastanak napustio, prouzročivši na taj način još veće nezadovoljstvo roditelja đaka i uposlenih u školi.

Od svog zahtjeva poručili su nadležnim da neće odustati. Oformili su posebnu radnu skupinu koja ima zadaću osigurati da škola zadrži status. Ukoliko bude potrebe, najavili su i prosvjede pred zgradom Vlade u Tuzli. Prije toga tražit će sastanak sa resornom ministricom. Nadaju se da će do zasjedanja Skupštine TŽ, koja treba zauzeti konačan stav, prevladati razum, da će najstarija osnovna škola na ovom području zadržati status koji zaslužuje.

RPS

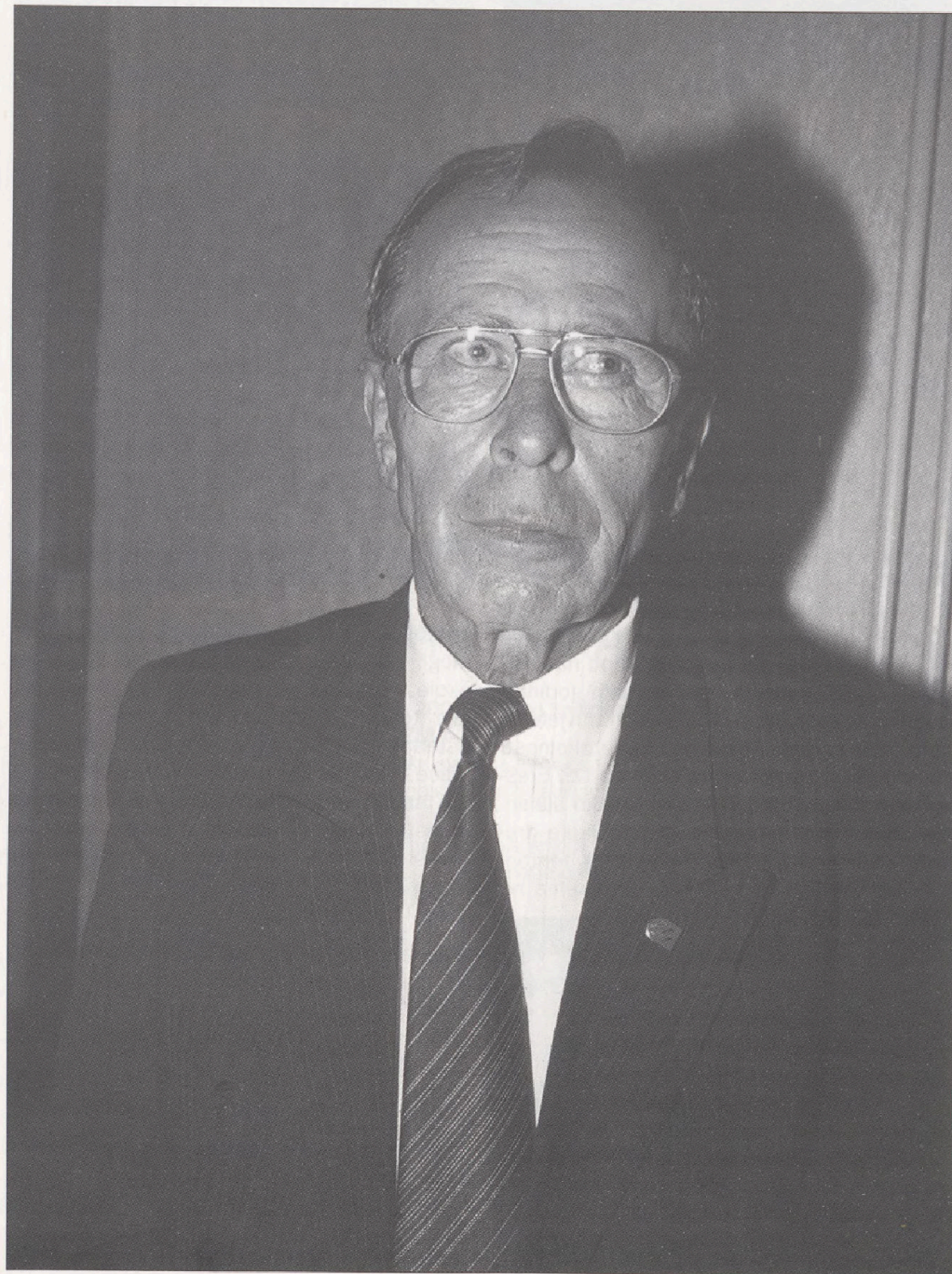
SAKIB MUJEZINović

“Dok sam svirao za svoju dušu, to je bila prava glazba, natjecanja uništavaju dušu glazbe”

Sakib Mujezinović, umirovljenik, jedan je samozatajni tuzlanski gospodin, kojega našim građanima ne treba posebno predstavljati. Poznat je kao značajno ime u tamburaškoj glazbi Tuzle koja ima dugu tradiciju. U obitelji Mujezinović i djed i otac svirali su tamburu, pa i sin, koji je privremeno izvan domovine, kad je u Tuzli, svira u TO Sportskoga društva “Sloboda”.

Iako njegovi veliki uspjesi na natjecanjima nisu razvikani, Tuzlaci svake godine imaju priliku čuti i vidjeti koncerte koje “Sloboda” organizira kao promotivne, a i da bi zadovoljila potrebe ljubitelja tamburaške glazbe u Tuzli, koji nisu malobrojni.

Za Hrvatski Glasnik govorio je u prigodi XXVII. Festivala Hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku koji je, ove godine, trajao od 21. do 29. svibnja i čiji se jedan dio (druga večer) održavao u Tuzli. Pored Osijeka i Tuzle, tamburaške su večeri Festivala upriličene u Vukovaru, Belišću, Vinkovcima, Donjem Miholjcu i Našicama. Grad Tuzla bio je domaćin jedne večeri upravo zahvaljujući ugledu što ga g. Mujezinović ima kod osječkih tamburaških prvaka. On je uspješan ambasador svoga grada i domovine, marljivi zaljubljenik glazbe i svoje rodne Tuzle.

TUZLA IMA POSEBNU DUŠU

HG: Kako govorite o svome gradu i kako ga predstavljate?

MUJEZINović: Vjerojatno bi svaki Tuzlak odgovorio slično meni. Ne znam može li netko biti veći Tuzlak od mene. Može samo biti kao ja. Meni su Tuzlaci jedan poseban narod i kamo god idem, jedva čekam povratka. Pogotovo se ta tuzlanska posebnost osjetila u teškim vremenima, kao npr. u vrijeme ovoga rata. Tu posebnu kulturu, poseban odnos prema drugome i drugačijem, prepoznali su i ljudi koji su u naš grad zadnjih godina dolazili sa svih strana svijeta.

HG: Kako ste zadovoljni s glazbenim životom Tuzle danas?

MUJEZINović: Ne bih htio kritizirati, ali je glazbena zapuštenost očigledna. Mi smo imali u gotovo svim oblastima najkvalitetnije muzičke skupine i pojedince, a danas se sve svodi na tamburaške skupine kulturnih društava Napretka, Cerića i Slobode. Gradu treba entuzijasta, ali iako su vremena teška, osjećam da se u posljednje vrijeme u Tuzli nešto pozitivno osjeća.

HG: Vaša je obitelj, tradicionalno, tamburaška?

MUJEZINović: U mojoj obitelji je peto pokoljenje koje se bavi tamburom. Gajret, Učo, Sloboda. To su društva u kojima su svirali Mujezinovići. Bila su tu i druga poznata tuzlanska prezimena: Baček, Križan, Katušić, Ibršimović itd. O tome govorim kada se danas inzistira na “izgrađivanju” multietičnosti. Tuzla je takav način života imala kao nešto sasvim prirodno, bez “edukacija”, u svim oblastima života, a u glazbi posebno. Najlakše je vrijednosti srušiti, povratak je težak i mukotrpan proces, ali je neophodan.

HG: Čitav Vaš muzički život vezali ste za SD “Sloboda”?

MUJEZINović: Ja jesam u Slobodi već pedesetak godina, ali ne kao muzičar. Prvo sam bio pionir u nogometašima, a muzičku naobrazbu započeo sam i stjecao kod g. Miška Katušića. Educirao sam se po seminarima, samostalno tražio muzičko znanje, svirao u orkestru, imao i svoj orkestar i, na kraju, osnovao školu tambure.

HG: Koliko ste dugo u tamburaškom svijetu?

MUJEZINović: Sjećam se braće Dobrinčića 1958. bili su studenti, a ja sam bio početnik,

sjećam se g. Josipa Andrića čije djelo sam ove godine svirao na festivalu. Mislim da od tada mogu govoriti da sam u tamburaškoj glazbi, iako me sve to i ranije privlačilo.

USPIJESI NA OSJEČKIM FESTIVALIMA

HG: Ove godine je XXVII. Festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku. Koliko ste puta do sada sudjelovali i kakva su Vam iskustva?

MUJEZINović: Ja sam 1989. sudjelovao prvi put. Bio je to XIV. Festival tamburaške glazbe Jugoslavije. Zatim sam išao 1995. dok je trajao rat. Putovali smo onom poznatom putanjom preko Dalmacije, oko naokolo i tada smo osvojili srebrenu plaketu. Sljedeće godine nismo ništa osvojili, jer sam noć uoči Festivala završio u bolnici s edemom pluća, s odhodanim infarktom. Glavni primaš je ravnao orkestrom i sve se pomjerilo, svi su bili rastreseni.

Nismo išli do 2001. godine. Tada smo osvojili prvu zlatnu plaketu, a to se ponovilo unazad još dva puta.

Ove godine zadovoljan sam našim nastupom i nadam se uspjehu. Bit ću zadovoljan s bilo kojom plaketom. Jer, iako je istina da je tambura otišla iz Bosne i na sjever i na jug izvan naših granica, istina je i da su je oni prihvatili, usvojili i odnjegovali, uveli u niže i srednje glazbene škole pa i na akademiju. U Tuzli je u Muzičkoj školi bio predmet tambura, ali je ukinut iz meni nepoznatih razloga.

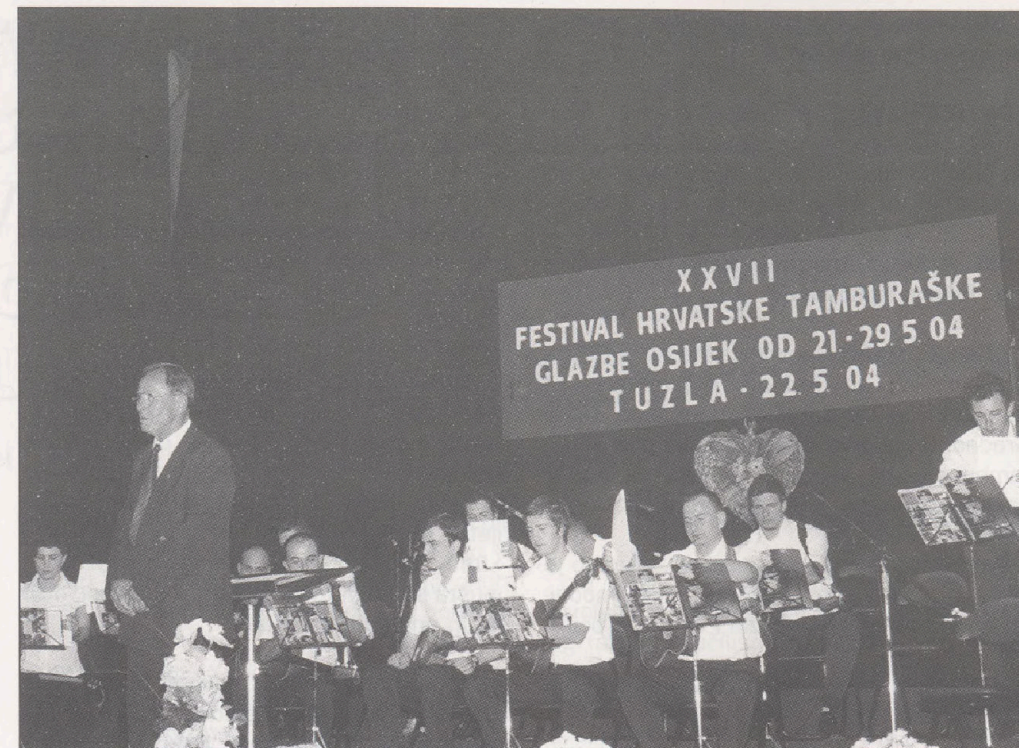
HG: Tuzlaci ipak imaju tamburašku publiku, iako se u Bosni, uistinu, osjeti njezino osipanje?

MUJEZINović: Spomenuo sam multietičnost i multikulturalnost u najozbiljnijem smislu. Tuzla nije mali grad i logično je očekivati da može napuniti i veću dvoranu. Tambura je lijep instrument i na njoj se izvode najkvalitetnija glazbena ostvarenja. Kada smo 2001. osvojili prvu zlatnu plaketu, imali smo u BKC-u koncert koji je išao u isto vrijeme s koncertom turbo-folka u Međdanu. Imali smo punu dvoranu, jer imamo izgrađenu publiku.

HG: Poznata je izreka povjesničarke Nade Klajić: Kultura ne priznaje političke granice. U Tuzli su nastupili orkestri iz Slovenije i Hrvatske. Kakvim Vam se čini raspored kulture u regionu?

MUJEZINović: Nisam znao da je to izjava povjesničarke Klajić jer je postala opće mjesto među svim ljudima koji se bave kulturom i umjetnošću. Ova večer u BKC - nije imala sudionike po našem izboru. To je dio, večer, iz programa XXVII. Festivala hrvatske tamburaške glazbe iz Osijeka, koji je ove godine, ukazujući nam čast, jednu svoju večer organizirao u Tuzli. Bilo je sve to u suradnji s Općinom Tuzla, jer su naša dva grada, uz Pečuh u Mađarskoj, povezana u mnogim oblastima.

U toj prigodi dva puta su se sastajali g. Imamović, Đuranović i Kovačević u ime naše

općine, a g. Frane Dragun, tajnik i Julije Njikoš, predsjednik hrvatskoga tamburaškog saveza, u ime Osijeka. I ja sam konzultiran u vezi s time. Bilo je i drugih sudionika na tim sastancima. Oni su određivali tko će nastupiti na tuzlanskoj večeri.

Inače ja bih volio da se napravi jedan gradski tamburaški orkestar, da to bude simfonijski orkestar s 40-50 sudionika. Nije važno tko će ravnati. To je moja velika želja. Nemam prostor, a već bi takav orkestar postojao. Sada već imam 30 ljudi, ali to su dva orkestra, jer vježbamo u malome uredu. Mogli bi se u nekim prilikama, značajnim za naš grad, okupiti svi tamburaši, sve triju orkestara. I to bi nešto bilo!

HG: Bosanac ste i Bošnjak, u Osijek dolazite kao natjecatelj iz druge države, još od 1995. Oni se prema Vama profesionalno ponašaju. Jeste li imali nekih, možda administrativnih ili nekih drugih neočekivanih neprijatnosti?

MUJEZINović: Nisam nikada na taj način razmišljao. I s jedne i druge strane Save žive Šokci, što u prijevodu s Mađarskoga znači ljudi s područja soli, kako se šali naš gradonačelnik. Meni je slavonski mentalitet najbliži od svih slavenskih naroda. Nije za vjerovati, ali bliži su mi od Hercegovaca. Niti me je ikada netko na to napominjao, niti sam ja ikada ikakvu razliku osjećao. Kad smo se 1995. godine, u ratu susreli, naše se prijateljstvo potpuno očitivalo. Ako u svakome žitu i ima kukolja, imao sam sreću izbjeći takve susrete. Možda zato što su ljudi koji se bave glazbom u većini ugodni! Ali, želim reći, da izvan glazbenih krugova nisam imao neprijatnosti.

Kada sam u mome orkestru tijekom rata kod pojedinaca osjećao nacionalni ekstremizam, odstranio sam ih, otjerao. Uvijek sam imao i želio imati sve tuzlanske mlade ljude u orkestru.

Evo jedan zgodan slučaj: 1995. s nama je u Osijeku pjevala Nuna Pirić. Sevdalinka “Pokraj puta rodila jabuka” izazvala je ovacije. Ljudi su me zaustavljali sa suzama i molili

još bosanskih pjesama iako to nije bilo u propozicijama. Takva ja imam iskustva.

HG: Kakva su Vaša iskustva u vezi s potporom vlasti naše općine i kantona. Bila sam svjedokom Vaše strpljivosti, a bome i nestrpljivosti kada se “obijali kantonalne pragove”, tražeći potporu.

MUJEZINović: Ostavio bih to pitanje bez odgovora da se na zamjeram nikome... Mogu istaći lijep primjer općinskih prvaka, u prvome redu F. Kovačevića, pa gradonačelnika J. Imamovića i Z. Đuranovića koji su napravili veliki napor da se ovaj Festival realizira. O Općini, dakle, govorim...

RED I DISCIPLINA

HG: Na koji način animirate mlade ljude u orkestru i kako ih zadržavate u ovome vremenu kada se svi žale na njihovu malodušnost i nezainteresiranost, okrenutost materijalnim vrednotama?

MUJEZINović: Možda neću izravno odgovoriti, ali, evo: Odrastao sam u kući u kojoj se znao red i disciplina. Naučen sam poštenju, iskrenosti i povjerenju u ljude.

Kad dođu novi učenici, prvo im održim odgojno predavanje. Ukažem im na razliku između službenih škola u kojima nastavnici rade za novac i među njima može se naći i onih koji ne vole djecu ili svoj poziv. Ja ovaj posao radim iz ljubavi. Onaj tko se ne ponaša sukladno pravilima škole biva odstranjen, nema mehanizma koji ga može vratiti kao u službenim školama.

Iako ne zahtijevam strogu disciplinu, u početku nije uvijek glatko. Ne dozvoljavam aljkavost i kašnjenje. Tu sam neumoljiv.

Okupljam ih javnim oglašavanjem i nije mi problem okupiti učenike. Samo mi je problem prostor. Nema među njima muzički obrazovane djece, a desi se da neki čak nemaju ni sklonosti za muziku. Ako mi je uredan i marljiv, nemam ga srca vratiti. U orkestru ima i tko kosi i tko vodu nosi.

HG: Imate u orkestru i djevojke i momke. Je li doprinos jednak?

MUJEZINOVIĆ: Ima jedan ozbiljan problem. Na djevojke mogu računati samo dok se ne udaju i onda odlaze. Ostaju vezane kao prijatelj orkestra, ali se kao glazbenice gube.

HG: Kako se realiziralo Vaše prijateljstvo s g. Julijem Njikošem?

MUJEZINOVIĆ: Upoznali smo se 1987. u Dubrovniku, na jednome seminaru za rukovoditelje tamburaških orkestara, u vili Gradac. On je prvo ime na spisku poznatih u tamburaškome savezu Hrvatske pa me je kasnije animirao kad god je nešto organizirano u BiH.

Prepoznao je moje mogućnosti, a pošto je veliki stručnjak i dobar čovjek, meni imponira što mu se mogu približiti i od njega učiti.

HG: Kakva je suradnja među umjetničkim društvima u Tuzli?

MUJEZINOVIĆ: Razne su okolnosti dovele do toga da suradnja nije najkvalitetnija. Rado nastupam na svim koncertima kada me pozovu. Da bi bilo bolje, treba krenuti drugim putom. Profesionalna ljubomora i rivalitet udaljavaju nas. Očekivao sam bolju suradnju s Napretkom pa sam, svojevremeno, pismeno ponudio V. Dobrinčiću da razmijenimo partiture koje bi bile interesantne. Nije mi se odazvao pa sam odustao.

HG: Vidi se da ste optimist, bez obzira na okolnosti u kojima živimo. Odakle crpите snagu?

MUJEZINOVIĆ: Da budem iskren, ni meni nije jasno. Svaki put kažem - još ovo, pa više neću, ali ne odustajem.

HG: I Vaš sin svira tamburu?

MUJEZINOVIĆ: Moj je sin izuzetno talentiran. Ima završenu muzičku školu. Ali, nažalost, otišao je, trbuhom za kruhom, u inozemstvo. Rješava svoje životne probleme, trebao bi se oženiti! U njemu vidim nasljednika jer pokazuje interes za moje poslove. U vrijeme Festivala zvao me je dva puta iz dalekoga Afganistana, prvi put da vidi imamo li tremu, a drugi put kako smo zadovoljni nastupom.

HG: Kako Vas podržava Vaša supruga?

MUJEZINOVIĆ: Vrlo rano smo raščistili pitanja oko uloge muzike u mom životu. Bila 1965. Svirao sam s "Tamburicom 5", bili smo mladenci. Na koncertu za Međunarodni dan štednje što ga je organizirala Narodna banka, moja je žena bila u publici kada me, pri pjevanju, zagrlila pjevačica Silvana Armenulić. Žena je ustala i napustila koncert, a kad sam došao kući postavila mi je ultimatum: Tambura ili ona.

Nekako sam vjerovao da će ostati uza me pa sam joj vrlo odrješito rekao da se ujutro može spakirati, jer - glazba je moj život.

Poslije me je pustila kraju.

Poštovala je i prihvatila moje prijatelje, kao npr. G. Katušića koji je, posljednje dvije godine svoga života, točno u pet sati po podne, svakodnevno, pio kod nas kavu. Rado ga je dočekivala i poštovala njegov red.

HG: Vaša vokalna solistica, gđa Suman, imponira svojim glasom, držanjem i nabrazdom. Koliko doprinosi uspjehu Slobodina orkestra.

MUJEZINOVIĆ: Gđa Suman je izuzetna po svemu. Na njezinu kvalitetu upozorio me g. Njikoš i posavjetovao me je da je čuvam. Profesionalno se ponaša, redovita je na probama i nije umišljena zvijezda, što je rijetka i velika vrlina.

Ima širok interes, prihvaća izazove i upušta se i u muzičke oblasti koje inače nisu njezin primarni repertoar.

HG: Rado ste pristali govoriti za Hrvatski Glasnik. Kako, inače, gledate na društva s nacionalnim predznakom, kako ocjenjujete njihovo djelovanje?

MUJEZINOVIĆ: Nitko ne može gumicom izbrisati razlike među ljudima. Za mene je svako djelovanje normalno, ako nije protiv nekoga okrenuto. Kamo sreće da ima 50 društava u Tuzli, a predznaci mi ne smetaju. Imam puno prijatelja u Napretku, neki su kod mene i svirali. Volim zdravu konkurenciju, jer me to stimulira, i čitav grad ima korist od te zdrave konkurencije.

HG: Ima li tamburaških natjecanja u BiH?

MUJEZINOVIĆ: Prije rata smo imali savez amatera. Prije 4-5 godina organizirano je jedno takvo natjecanje "Seljo" iz Sarajeva. Propozicije koje su imali ponižavale su BiH. Ponudio sam da nam Osječke propozicije budu uzorom. Ponudio sam, također, da odsviram djelo Rasima Kovačevića, jednoga od prvih bosanskih tamburaških kompozitora, iz Banje Luke. Pronašao sam za vrijeme rata, u TV Novi Sad, njegovo djelo iz 1912. godine, zapravo, arhivski broj pod kojim se to djelo nalazi u Zagrebu.

Ali, to nije bilo motiv g. Dževada Kordića, organizatora natjecanja. Kasno sam shvatio njegovu igru. Prvo nas je pokušao eliminirati rekavši da nije dobio naš materijal, a onda taj materijal nije dao voditelju. Gđa Šojko, predsjednica žirija, eliminirala nas je zato što se nismo pridržavali propozicija, ali je naglasila da smo najviše pružili u muzičkome smislu. Tada su nas napustila dva povrijeđena tamburaša. Te godine pobijedio je Tuzlanski Napredak, i to je bilo pošteno od žirija. Igre organizatora nisu uspjele.

Pisao sam im da ne želim sudjelovati na takvim festivalima, ali nam je gđa Šojko bila gošća na koncertu u prigodi dodjele prve zlatne plakete. Ona sada inicira neko novo natjecanje, pa ćemo vidjeti šta će biti. Ali, dok se god ne formira neki savez, zvanična institucija KUD-ova BiH, neću sudjelovati.

Marica PETROVIĆ

SUSRET PREDSTAVNIKA ŽUPNIH EKONOMSKIH I PASTORALNIH VIJEĆA

Grad Sarajevo, odnosno Vrhbosanska Katolička Bogoslovija bili su domaćini trećega po redu susreta predstavnika Župnih ekonomskih i pastoralnih vijeća održanoga 17. travnja 2004. godine.

Sudionici susreta okupili su se u crkvi sv. Ćirila i Metoda u kojoj je program započeo u 10,00 sati. Prisutne je pozdravio i zaželio dobrodošlicu prečasni Luka Kesedžić, ekonom nadbiskupije, a potom je riječ ustupio Nadbiskupu Vrhbosanskome Vinku, kardinalu Puljiću. Kardinal Puljić je već nakon uvodnoga pozdrava akcent susreta stavio na Župno pastoralno vijeće i njegove obveze. Istaknuo je kako nas samo dobra organizacija i osjećaj zajedništva mogu učiniti jačima i spremnijima za izazove, koje vrijeme nosi sa sobom. Crkva je jedna velika obitelj i upravo bi i župe trebale funkcionirati kao obitelji. Vijećnici, ali i svi ostali vjernici trebaju mijenjati svoj mentalitet, trebaju pokazati određenu zauzetost i svojim radom doprinijeti daljnjoj egzistenciji Katoličke crkve i vjere na ovim prostorima. To je uistinu težak zadatak, a kao poticaj i snaga trebala bi nam poslužiti ljubav prema crkvi, vjeri, narodu...

Prisutnima se zatim obratio personalni vikar Vrhbosanske nadbiskupije, prečasni Marijan Pejić. Njegov je zadatak bio okupljenim pastoralcima približiti i pojasniti njihove obveze tumačeći članak po članak Statuta Župnih pastoralnih vijeća. Nakon iscrpnoga izlaganja prešlo se na dio u kojemu su prisutni vijećnici imali priliku svojim pitanjima tražiti odgovore i savjete za konkretne probleme koji se javljaju na terenu i koji su naša stvarnost. Ovime je bio okončan prvi dio susreta. Vijećnici su se sa svojim župnicima zaputili u pravcu Katedrale u kojoj je slavljen sveta misa. U propovijedi je kardinal još jednom pozvao na rad i međusobnu suradnju svih nas i naših župnika.

Po svršetku misnoga slavlja svi su još jednom pozvani u prostore Bogoslovije na zakusku i druženje. Tuzlanske je vijećnike predvodio dekan, prečasni Pero Ilićkić.

Ivica KOVAČEVIĆ

"MEĐUKULTURALNE VEZE I UTJECAJI U BOSANSKOHERCEGOVAČKOME DRUŠTVU - PITANJE JEZIKA I OBRAZOVANJE U GRAĐENJU KULTURNIH IDENTITETA"

Hotel "Tuzla", 15 - 16. travnja 2004. godine

Nizozemske organizacije Justitia et Pax i Cordaid inicirali su projekt "Integracija manjina u Središnjoj i Istočnoj Europi". Temeljem inicijativa ovoga projekta, u organizaciji Helsinškoga Parlamenta Građana, u Tuzli je održan ekspertni sastanak na kojem je aktivno sudjelovala predstavnica HKD Napredak, mr. Marica Petrović. Na njezine diskusije i prvoga i drugog dana pozitivno je reagirao dopisnik "Oslobođenja", a Glasnik prenosi izvode iz tih diskusija što su uvrštene u Izvještaju organizatora.

Marica Petrović (prvi dan) HRVATSKO KULTURNO DRUŠTVO "NAPREDAK" TUZLA

Ja sam ovdje ispred Hrvatskog kulturnog društva "Napredak", a inače sam magistrica Hrvatskog jezika, odnosno opće lingvistike. Nisam sigurna kako ste zamislili ovu tribinu, koga ste pozvali i s kim biste diskutirali o jeziku? Znakovito je da je moderator naglasio samo drugi dio teme, što pokazuje da je zapravo to jedna tema kojom bi se trebali baviti stručnjaci za jezik. Ovaj čitav skup, da ne uvrijedim kolege, izgleda kao kad biste npr. o nekoj nefrološkoj temi konzultirali kardiologe. G. Živanović je filozof, i imao je vrlo šarmantno izlaganje, ali ono nam u jeziku neće baš puno pomoći. Vi ste, uz dužno poštovanje, govorili o dvije teze, pa ste onda rekli da mi trebamo jednu treću izgrađivati. To je teorijski jako dobro, ali niste baš sasvim realno ponudili tu treću tezu, koju bi bilo vrlo teško izgrađivati. Rekli ste: "Treba naći put izgradnje našeg identiteta". To bi sad mogao biti, kao što kaže ovaj mladi momak, neki bosanski identitet, ali on već postoji, nije baš utemeljen, ali eto postoji, jer mi se naravno svi tako osjećamo. I kada negdje dođemo, to nitko i ne negira, to i jesmo. Ali to je samo djelomice, to je ono što ste vi rekli - nedovoljni temelj.

A onda: "Jesmo li žitelji Mediterana?" Pa, naravno da smo žitelji Mediterana. Ako dođemo studirati u Beč, vidimo da su nam Španjolci i Francuzi bliži, i Talijani također (od npr. Austrijanaca). Koristimo li dovoljno to, ako sam vas dobro shvatila, kao vlastitu emancipaciju, kao vlastitu superiornost, to što smo mi stjecište orijenta i okcidenta? Pa, tko je pametan - taj i koristi. Svjesni smo mi te prednosti, ali ona uopće nije dovoljno naglašena. Vi se sjećate koliko je to na početku rata naglašavano - ima jedna trivijal-

na reklama u kojoj je Goran Bregović sjedio ponad Sarajeva pa nas opominjao kako je sve to (zvona, minareti i sinagoga!) u jednom prostoru. Međutim, to nam ništa nije pomoglo kod našega izbora. Mi nismo odabrali tu poruku. I onda ste rekli, što je vrlo važno, i što ovakvi skupovi ne mogu riješiti, a to je da je ovo problem države i lokalnih političkih institucija koje su zapravo nemoćne i u kojima se još uvijek sve rješava i koje sve rješavaju.

Ako smo mi u susretu Srbin, Hrvat i Musliman, a vi ste rekli da jesmo, treba respektirati taj nacionalni identitet. Meni je jedna kolegica koja se bavi jezikom mrtva-ozbiljna rekla kako će se raditi novi standard hrvatskog i srpskog jezika u Bosni i Hercegovini. Naravno da nisam diskutirala. Ne znam točno koliko je žena obrazovana, ne znam ni kako je orijentirana. To je sada (u BiH!) sve vrlo važno. U biti dijalog ovisi o tome imate li s druge strane sugovornika stvarno zainteresiranog, koji stvarno zna, koji je stvarno dobre volje i hoće živjeti u Bosni. I hoće živjeti u neakvoj Bosni gdje ćemo se svi dobro susretati. Ili imate nekoga tko već ima stav, tko vas uopće ne sluša dok govorite i koji samo jedva čeka da dovršite da vam kaže taj svoj stav. Tu je problem. Problem je, dakle, umirivanja nas kao ljudi, spuštanja na zemlju i izgradnja države, a to ovakve tribine, nažalost, ne mogu riješiti, što ne znači da one nemaju smisla.

Drugi dan IZVOD IZ DISKUSIJE PROF. DR. MIRJANE VLAIŠAVLJEVIĆ, IZ MINISTARSTVA OBRAZOVANJA RS, BANJA LUKA

(...) Svjetski lingvisti, Šafarik, Miklošić, a potom i Vuk, znali su da je srpski jezik štokavski, a da kajkavski i čakavski nisu srpski, što znači da srpski jezik obuhvata čitavo štokavsko narječje, te je zbog toga po jezičkom kriteriju Vuk dokazao da su svi štokavci etnički Srbi i da su svi Srbi štokavci. To što i Srbi kao i drugi narodi pripadaju raznim vjeroispovijestima, te ima Srba pravoslavaca, katolika i muslimana, Vuk bi rekao Srba grčkog, rimskog i turskog zakona ne utiče na etničku i jezičku sliku toga naroda. I kao što, na jedno kviz pitanje, Bošnjakinja odgovara da se u Brazilu govori brazilski, a ne španski, tako se ni u Bosni ne govori bosanski, već srpski jezik uprkos 150-godišnjem provođenju katoličkog filološkog programa. (...)

REAKCIJA MARICE PETROVIĆ

Ja sam jučer pitala na kojoj ste razini zamislili ovu tribinu i uglavnom se ona odvija na razini sveučilišnih profesora, što možda nije uvijek najbolje, jer ovdje ima ljudi iz operativnih službi. Nakon što je diskutirala gospođa koju ste ignorirali i koja je, nažalost, to i zaslužila, možda zbog tona kojim je izlagala. Uočavam da u BiH stvarno nema međukulturalnih veza. Meni je drago da sam je slušala jer do mene su dolazili stavovi prof. Kovačevića i prof. Okuke. Dolazili, a ja ih nisam slušala, jer sve sam mislila da ljudi nisu dobro razumjeli, nisam mogla vjerovati da u Bosni i Hercegovini još uvijek postoje tako rigidni stavovi.

Kakve su naše šanse pored ovakvih stavova, to je sada pitanje.

Svaki čovjek koji je barem studij završio, zna da je Ivo Andrić i bosanski i hrvatski i srpski pisac, svakako najviše bosanski. Ne smatram sebe neobrazovanom, ne bih rekla niti ekspertom, ali sam mislila da bi se svakome mogla približiti u svom shvaćanju, u ovoj mjeri u kojoj ga ne bi ugrozila, kada bih, npr., Mešu Selimoviću smatrala ne samo srpskim i bošnjačkim, nego i hrvatskim piscem. U nekim ratnim čitankama za 4. razred (zagrebačkim) piše da je Mak Dizdar veliki hrvatski pisac. Bilo bi pravilno napisati - i hrvatski pisac! Radi se samo o tome da je nedostatak dobre volje u međukulturalnim utjecajima u velikoj mjeri u krizi.

Ne mislim da nama, lingvistima, treba sasvim prepustiti pitanje jezika, kao ni generalima vođenje ratova, ali ne možete dati ni da kaplari odlučuju. Generali moraju odlučivati u ratu, a lingvisti u jeziku. Smatram još uvijek da je danas trebalo biti više lingvista na ovome skupu.

Drago mi je što sam se zadesila da čujem gospođu iz Banje Luke jer sam stvarno mislila da je ta priča o odioznosti prema drugome uvijek na nivou trača. Molim vas, ovdje se radi o tome da meni netko kaže da ja nisam ja.

Glasnik je imao namjeru prenijeti kompletan prilog prof. Vlaisavljević, ali, nakon što smo čuli mišljenje koje su o njezinom "ekspertnom" znanju izrekli neki banjolučki profesori jezika koji gostuju na Tuzlanskome univerzitetu, izgleda da je ignorancija mudriji izbor.

Marica PETROVIĆ

GOSPODIN BOGATOGA PREZIMENA

Na jednoj od sjednica Vlade Tuzlanske županije, osim jednoga, usvojeni su svi materijali Kantonalne agencije za privatizaciju. Ni najmanje ne sumnjajući u sadržaj napisanih dokumenata, niti u kvalitetu rada uposlenika Agencije, tome je doprinos sigurno dao Meho - Meša BAJRIĆ, pomoćnik direktora u Agenciji i SDA-ov zastupnik u Saboru.

Međutim, nameće mi se zaključak da je dobrom prolazu dokumenta kumovalo i to što je gospodin Bajrić dulje vrijeme bio prvi tuzlanski policajac. A po onoj narodnoj, jednom policajac, uvijek policajac, pa ti stisni petlju i glasuj kontra.

* * *

Aktualni direktor Tuzlanske banke gospodin Almir ŠAHINPAŠIĆ se jednom prigodom u Njemačkoj upoznao sa nekim biznismenom iz Turske. Kada je čuo Almirovo prezime poduzetnik iz Turske je žalosno uzdahnuo i dodao da bi platio silne novce kada bi mogao kupiti to i takovo prezime.

Prezime Šahinpašić u slobodnom prijevodu i reinterpretaciji skuje sami od riječi: Šah - vladar, monarh (perz.). Šahin, sokol ptica na (tur.). Paša - visoki turski civilni i vojni čin - general (tur.).

* * *

Izvjesci gospodin Boro DAMIR iliti Damir BORO, kojemu nikada nisam mogao odgovoriti što je ime, a što prezime, odnedavno je postao direktor hotela "Tuzla" u Tuzli. Ubrzo po zasjedanju u direktorsku fotelju postao je najveći nacionalist u Tuzli. Dokaz za to je činjenica da trlja ruke kada mu je pun "Nacionalni restoran".

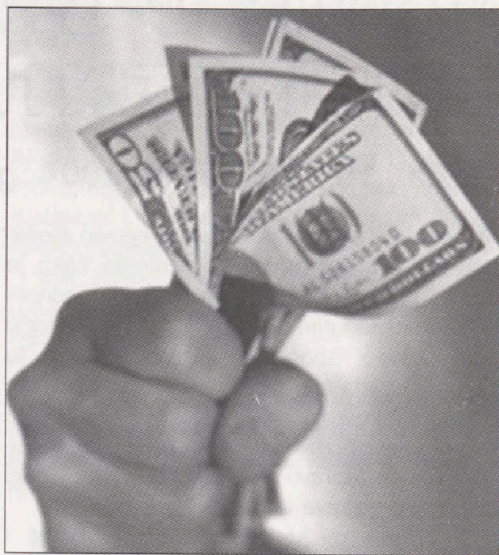
No, to nije jedini povod da ga krivo (o)gleđam, već jedna njegova nedavna izjava. Pred svjedocima je rekao da je bivšu državu - SFRJ - rušio, a da ovaj - BiH - ne dopušta da se oporavi.

P. S. Djelatnici hotela "Tuzla" morali bi pomno analizirati ovu izjavu, jer tko zna što može učiniti s firmom koju sada vodi.

* * *

Prigodom obilježavanja 12-obljetnice formiranja 115. HVO brigade "Zrinski" na Husinu, gospodin Mijo KREŠIĆ, predsjednik Županijskoga odbora HDZ-a Soli je u neformalnom razgovoru izjavio da mu je nasljednik na ovoj stranačkoj dužnosti Rado PEJIĆ, ministar pravde u Vladi Tuzlanske županije.

Gospodin Pejić se na to samo slatko namijao, a ja sam sklon vjerovanju da pravnik Pejić ima pametnija posla od neizvjesnoga stranačkog glumatanja. Glede toga predlažem da gospon Krešić bude doživotni pred-

sjednik ŽO HDZ Soli, ali uz preduvjet da doživi bar 88 godina.

* * *

Zagrebački "Večernji list" bi trebao gospodinu Ismetu TRUMIĆU, tajniku Vlade Federacije BiH, inače Tuzlaku, nadam se i vjerujem, na privremenu radu u Sarajevu, isplatiti nadoknadu za promidžbu.

Povod za to je što gospodin Trumić dok sjedi na dosadnim sjednicama Zastupničkog doma Federacije BiH redovito čita ove novine i to pred televizijskim kamerama.

* * *

Glede poljoprivrede i stočarstva u susjednoj nam i prijateljskoj Republici Hrvatskoj posebnu prednost i pogodnosti bi trebalo imati stočarstvo.

Dokaz za to bi moglo biti prezime hrvatskoga ministra poljoprivrede gospodina ČOBANKOVIĆA.

* * *

Nezvanično sam saznao da je još 1910. godine Safvet-beg BAŠAGIĆ spjevao pjesmuliak u kojemu, između ostaloga, stoji: "Od Trebinja pa do brodskih vrata nije bilo Srba ni Hrvata, a sada se uza svoje hire, oba strana k'o na svome šire".

Citirani poeta je u multietničkoj Tuzli po-davno dobio svoju ulicu, a da nitko ni riječi nije rekao o spomenutoj pjesmi.

* * *

Protojerej u Pravoslavnoj crkvi u Tuzli gospodin Nikola TOŠIĆ je intervjuom danom FRONTU SLOBODE izazvao ne mali bijes, ljutnje i reagiranja u SGV-PR - Srpskom građanskom vijeću - Pokretu za ravnopravnost.

Prvi je čovjek SGV-a Mišo BOŽIĆ na spomenuti intervju reagirao sa dva dulja teksta, odnosno na dvije sitno i gusto tipkane stranice FS-a, iznoseći kontra tvrdnje.

Otac Tošić nije nasjeo na prozivke i uvlačenje u političke igre, pa je svatko ostao pri svome. A, tko je u pravu mogli bi utvrditi samo eksperti i to uz pomoć velikoga broja svjedoka.

* * *

Gospodin Vitomir PAVLOVIĆ, umirovljeni novinar i moj učitelj u novinarstvu nikako da se smiri.

Umjesto novinarjenja u nekoj dinamičnoj novini mirno i temeljito radi na pisanju za periodični i kvalitetni časopis "PROSVJETINA POSLANICA" i uređuje priloge drugih suradnika.

Dva-tri podatka mi nisu poznata: Koliki su mu honorari za spisateljske umotvorine, a koliki za uređivanje, te plaća li kakvu crkavicu za suradnike iz hrvatskoga nacionalnog korpusa, pa da pobratimski napišem koji redak za naredni broj "Poslanice".

P. S. Ako nema honorara neka bar iz FRONTA SLOBODE prenese moj intervju sa gospodinom Nikom TOŠIĆEM, da se malo "proslavim" i među Srbima.

* * *

Profesorica njemačkoga jezika u Općoj gimnaziji Katoličkog školskog centra "Sveti Franjo" Tuzla Smiljka LUKANOVIĆ je krajem protekle školske godine oborila na popravne ispite veliki broj maturanata.

Nemam ni najmanje namjera kritizirati uvaženu profesoricu, niti braniti učenike, ali sam se sjetio svoga nastavnika srpsko-hrvatskoga jezika iz lukavačke Osnovne škole "Vjekoslav Tunjić" cijenjenoga Milorada ĐORĐEVIĆA, koji se držao pravila da učenik koji mu ne bježi sa sati mora imati, najmanje, dvicu. U suprotnomu, tvrdio je, on je kriv, jer ga nije bio sposoban dati ni taj minimum znanja.

A, nastavnici i profesori moraju i davati!

Krivo (o)gledao: Nikola J. IVANOVIĆ

INSTITUCIJA NA PERIFERIJII DRUŠTVENE NE(BRIGE)

Sa pomalo gorkim okusom Međunarodna galerija portreta ove godine obilježava četiri decenije svoje kulturne, a time i likovne egzistencije u životu grada, zemlje i šire. Nastala amaterski ona je do danas izrasla u poznatu i priznatu kulturnu instituciju jasne kulturne profilacije, relevantnoga likovnog koncepta u okviru kojega je portret kao tema, ostao njeno osnovno profesionalno usmjerenje.

Ako je prva decenija rada bila u znaku entuzijazma i amaterskoga pristupa, u najplemenitijem obliku te riječi, drugu trećinu i četvrtu decenije karakterizira uozbiljene likovne koncepcije, vrlo živo razvijanje različitih segmenata likovne aktivnosti kroz izložbene sadržaje SALONA 13, TUZLANSKOG SALONA 2 x 13, IZLOŽBE UMJETNIKA ZAVIČAJACA, MLADIH UMJETNIKA U KLUBU GALERIJA, kao i INTERNACIONALNOGA BIJENALNOG FESTIVALA PORTRETA CRTEŽ I GRAFIKA. Uz onu osnovnu profesionalnu orijentaciju po kojoj je galerija bila i ostala prepoznatljiva, kroz organizaciju revijalnih izložbi jugoslavenskoga portreta, Galerija je posebnu aktivnost ispoljavala i ispoljava u domenu izdavačke djelatnosti. Rijetko se koja likovna institucija može pohvaliti činjenicom da se uz održa-

vanje izložbi za svaku štampao katalog, plakat i pozivnica što govori o odnosu prema danom likovnom događaju ali i prema autoru i autorima koji su bili zastupljeni u izložbenoj djelatnosti Galerije. Jedan od najvrednijih izdavačkih projekata bilo je izdavanje monografije akademika Ismeta Mujezinovića, a u ovoj posljednjoj, i pored depresivne financijske situacije, izdavanje monografije akademika Zlatka UGLJENA. Period rata učinio je svoje. Aktivnost Galerije bila je razložno smanjenog intenziteta. Pa i u takvim okolnostima Galerija je održala niz zapaženih izlagačkih sadržaja, promocija knjiga, kamernih koncerata ozbiljne muzike, sesija različitog kulturološkog sadržaja i sl.

Proteklih devet godina Galerije nema kao redovitog budžetskog korisnika ni u općinskom, a ni u kantonalnom budžetu. Da ironija bude veća općina, iako osnivač ove institucije, vrlo mudro zaobilazi svoju društvenu obvezu. To je, zasigurno, od završetka rata pa do danas, bio i ostao rezultat posebnoga vida vođenja stranačke politike, ali i prisutne odioznosti prema inicijativama ove likovne kuće nekih općinskih i kantonalnih moćnika. Da ironija bude veća, institucija koja je nekad imala status od posebnoga interesa za kulturu grada, republike i bivše zemlje, danas egzistira i tavori, ako je suditi po tretmanu općinskih i kantonalnih vlasti, kao omanje kulturno umjetničko društvo. U intermecu formirane su neke nove institucije i sadržaji koji su se dobrano naslonili na budžet Općine i Kantona.

Sve to govori o stanju duha provincije, o jednoj tragičnoj i pogubnoj politici u kulturi, politici koja je najviše pogubna za ovu instituciju.

Uz sve to ova institucija je bila i ostala kulturna vrednota i konstanta u ovoj sredini, prepoznatljiv duhovni znak koji je izdržao vrijeme društvene nebrige.

Čazim SARAJLIĆ

Naš komentar TUZLACI U SARAJEVU I SVIJETU

Domaće, u ovome slučaju tuzlanske i kantonalne, stranačko-političke i vlastodržačke snage, ali ni brojni mediji, ni približno ne koriste potencijalne pomoći koje bi mogli dobiti od uspješnih ljudi u bh. dijaspori. Druga strana medalje su Tuzlaci, Živiničani, Gračanlije, Gradačaćani, Srebreničani... na privremenome ili stalnom radu u Sarajevu.

Piše: Nikola J. IVANOVIĆ

Prije izvjesnoga vremena, točnije o božićnim i novogodišnjim blagdanima, obradovao me usputni susret, u Tuzli, sa Miodragom - Mikijem Vukovićem, najuspješnijim trenerom košarkašica tuzlanskoga "Jedinstva-Aide". Miki je i danas veoma uspješan, poznat i priznat trener u Španjolskoj. Što ga je sve privuklo i povuklo da dio odmora provede u gradu svoje mladosti i prvih trenersko-košarkaških uspjeha to on zna. Međutim, ostao mi je čitav niz pitanja bez odgovora - jesu li, kako i koliko će, ako su uopće, Mikijev boravak u Tuzli iskoristili Tuzlaci koji vode košarkaške klubove. A, za Mikija sam više nego siguran da će pomoći u svemu što je u granicama njegovih mogućnosti.

Zao će mi biti ako kratkotrajni boravak europske košarkaške veličine nije produktivno iskoristio. No, bojim se da je sve proteklo nepovratno, na ponekom prijateljskom časkanju i zajedničkom sjećanju na stara dobra vremena. Skepticizam ove vrste temeljim na činjenicama da u svijetu još imamo dokazanih stručnjaka i veličina, a da nitko nikada, na pravi način, nije iskoristio njihov boravak u Tuzli. Violinist Romeo Ruga, prve glazbene korake je napravio u Tuzli i kada je postao priznat na svim svjetskim meridijanima za Tuzlu je, ne svojom krivicom, postao izgubljen i uglavnom zaboravljen. Dr. Miralem Pašić, zamjenik direktora berlinske Klinike za srce, pokušao je sarajevskim kolegama prenijeti svoje bogato znanje

i iskustvo, ali je zaustavljen na prvom ozbiljnjem koraku. U Tuzli, među prijateljima, povremeno boravi kao najobičniji anonimus. Doktor elektrotehničkih znanosti Damir Novosel, ostao je u sjećanjima malobrojnih kolega, a dogurao je do visoke i prestižne direktorske razine u jednoj od najmoćnijih američkih elektro-tvrtki. Tuzli, tuzlanskim znanstvenicima i političarima, očevidno, to ništa ne znači i nije im potrebno.

Tuzlanske i kantonalne vlasti, ako vlastodržci za njih i znaju, a morali bi znati, ni u jednome stranačkom sastavu nisu se ni potrudile da od ovih velikana zatraže bilo kakvu pomoć. A sasvim je izvjesno da bi svaki od njih, kao i brojni ovoga puta neimenovani, a u svijetu uspješni, rado pomogli svome gradu. Treba samo malo dobre volje lokalnih moćnika i njihovoga odustajanja od svojih bolesnih ambicija i sujeta, pa da domaću pamet razasutu po svijetu svrhovito utroše za dobrobit svih nas koji nismo toliko uspješni, a živimo i radimo u Tuzli i Tuzlanskome kantonu.

U razmišljanju na ovu temu, drugačija i druga strana medalje su Tuzlaci, Živiničani, Gračanlije, Gradačaćani, Srebreničani... na privremenom ili stalnom radu u Sarajevu. Osobito zastupnici i državni službenici u federalnim i državnim organizacijama postoje pojedinci kojima su sitnošćardžijski interesi u prvome planu, onda bi svi oni koji su članovi udruženja građana, sportskih klubova i sličnih institucija iz plemenitih pobuda, trebali i morali što žurnije postaviti veze sa našim ljudima u svijetu. Njihova pomoć neće izostati, svima nama će korist biti višestruka, a možda jednoga dana takvim potezima natjeramo političare da uvežu što veći broj bh. dijasporu u jedinstven tim, za pomoć svojoj državi i svojim zemljacima koji su im čuvali, sačuvali, čuvaju i čuvat će ognjišta pradjedovska.

IV. IZBORNA SKUPŠTINA DRUŠTVA HRVATSKI DOM

Na IV. Izornoj skupštini Društva Hrvatski dom, dana 01. 06. 2004. ovjereno je 50 članova Skupštine: Ivo Andrić-Lužanski, Pejo Banović, Franjo Bosankić, Mladen Bosankić, Zvonko Bosankić, dr. Jozo Budimir, Rado Cvjetić, Kata Čajić, Niko Čajić, Čestmir Dušek, dr. Jozo Đerek, Mato Đulabić, Slavica Đulabić, Jozo Grgić, Rafo Jozić, Ivica Kovačević, Mijo Krešić, Tomislav Križan, Tanja Ljubas, Krunoslav Marčelić, Ivica Marinović, fra Petar Matanović, Pejo Mazić, Damjan Nišandžić, Pejo Nišandžić, Juraj Novosel, Ivan Pavličić, Dragan Petrović, Anto Pranjic, Franjo Pavlović, Rado Pejić, Mara Pečet, Željko Pešić, mr. Marica Petrović, dr. Miroslav Petrović, dr. Jugoslav Stahov, Adela Stanić, Ljubica Stjepić, Nikola Stjepić, Zdenko Stjepić, mr. Josip Šimić, Zlatko Špoljarević, dr. Blaško Topalović, dr. Srećko Tunjić, Tomo Vidović, Marica Vikić, Mario Vikić, Josip Welte, Nada Zubak i Ante Zvonar.

Skupština je imala očekivano, brojno biračko tijelo. Bilo je vrlo konstruktivnih prijedloga i studiozno je analiziran dosadašnji

rad HD. Na uspješnome radu bivših članova Skupštine HD zahvalili su se dosadašnji

predsjednik, g. Mr. Josip Šimić i predsjednik Upravnoga odbora fra Petar Matanović.

Pozvali su novo članstvo na kvalitetniju suradnju i ukazali na značaj podcrtavanja svijesti o zajedništvu svih udruga kojima je Hrvatski dom krovna institucija (HKD Napredak, Matica hrvatska i Hrvatska žena).

Novi predsjednik je **dr. Jozo Đerek**, a dopredsjednik je **g. Josip Welte**.

U Upravni odbor izabrani su: Niko Čajić, Ivica Kovačević, Tomislav Križan, fra Petar Matanović, Damjan Nišandžić, Juraj Novosel, Franjo Pavlović, mr. Marica Petrović, Adela Stanić, Nikola Stjepić, mr. Josip Šimić, dr. Srećko Tunjić, Tomo Vidović, Marica Vikić, i Ante Zvonar.

Predsjednik Upravnog odbora je **mr. Josip Šimić**, a dopredsjednik **g. Ante Zvonar**.

U Nadzorni odbor izabrani su: Mato Đulabić, Tanja Ljubas, Krunoslav Marčelić, Jozo Petrić i dr. Blaško Topalović.

Marica PETROVIĆ

PJESME I PLESOWI HRVATA BIH U LISINSKOM

Nastupila ženska pjevačka skupina iz Husina

U organizaciji ansambla Lado i Matice hrvatske - ogranak Sarajevo, a pod pokroviteljstvom predsjednika RH Stjepana Mešića, Predsjedništva BiH, člana Predsjedništva iz reda hrvatskog naroda, dr. Dragana Čovića, predsjednika Vlade RH dr. Ive Sanadera, u dvorani Vatroslava Lisinskoga 14. svibnja održan je koncert "PJESME I PLESOWI HRVATA BOSNE I HERCEGOVINE". Nastupile su folklorne skupine iz BiH, gost večeri je bila Sandra Bagarić uz klavirsku pratnju Darka Dimitrovića.

Nazočne je pozdravila gđa Ivana Lušić, ravnateljica hrvatskog ansambla pjesama i plesova ansambla Lado, fra Perica Vidić, predsjednik Matice hrvatske - ogranak Sarajevo, i Ante Meštrović, ravnatelj KSC-a "Sv. Josip" Sarajevo.

Nastupila je Pjevačka skupina Katoličkog školskog centra "Sv. Josip" Sarajevo, Da-

nica Krešić-Roša iz Goranaca kraj Mostara, KUD "Izvor" Žabljak iz Usore, Ženska pjevačka skupina iz Husina kraj Tuzle, Mješovita pjevačka skupina iz Guče Gore, Lička izvorna skupina "Plješivica" iz Zavalja kraj Bihaća, Zavičajni klub u Zagrebu, Mješovita pjevačka skupina HKUD-a "Gornja Rama" iz Šćita, Ženska pjevačka skupina iz Debeljaka kraj Banje Luke, Slavica i Stjepan Matić, Čemerno kraj Sarajeva (muž i žena), Jaga i Pero Stijepić iz Kraljeve Sutjeske (muž i žena), Jela Travnčić i Jozo Davić iz Brankovića kraj Žepča (brat i sestra), Ružica i Mato Barešić iz Ularica, Usora (muž i žena), Anda i Mato Sokolović iz Bijelog Brda kraj Dervente (muž i žena), Ženska pjevačka skupina iz Ivančeva kraj Vareša, HKUD "Humski glas" iz Neuma, HFS "Kulin ban", Čemerno, okolica Sarajeva, Mješovita pjevačka skupina HFS "Bobovac", Čatići kraj

Kraljeve Sutjeske, Mara Bojić iz Čatića kraj Kraljeve Sutjeske, HKUD "Fra Petar Bakula" Posušje, KUD "Derventsko kolo", Mješovita pjevačka skupina HKUD-a "Stožer" Kupres, Mara Filipović i Jela Travnčić, Ženska pjevačka skupina iz Guče Gore, KUD "Ravnica" Oštra Luka i Bok kraj Orašja.

Voditelj je bila gđa Dijana Maros iz Vogošće. Pokretač svega bio je vlač. Zvonko Martić koji je uložio ogroman trud oko organizacije. Prihod s koncerta je namijenjen nabavci hrvatske tradicionalne narodne nošnje Sarajevskog polja te Pjevačkoj skupini Katoličkog školskog centra "Sv. Josip" Sarajevo.

Priredjen je zajednički domjenak za sve izvođače i goste. Pokroviteljima koncerta uručene su umjetničke slike akademika fra Perice Vidića.

am

Biskupu Komarici Preradov "Golub mira"

Dr. Franji Komarici, banjolučkom biskupu i predsjedniku Biskupske konferencije Vrhbosna, u Ordinarijatu banjolučke biskupije u Banjoj Luci njemački skulptor srpskog podrijetla Mile Prerad iz Mendena kod Dortmunda darovao je skulpturu od kestena "Golub mira". Dar prijatelju i velikom Banjolučaninu koji je učinio mnogo u svijetu za svoj rodni grad, kako je rekao Prerad, znak je potpore biskupovoj kandidaturi za Nobelovu nagradu za mir, koju je podržalo više nevladinih i drugih organizacija te pojedinaca svih vjera i nacionalnosti iz njegova grada i regije.

HODOČAŠĆE TUZLANSKIH KATOLIKA U MARIAZELL NA PROSLAVU SREDNJEUEUROPSKOG KATOLIČKOG DANA

21 - 23. SVIBNJA 2004.

Fra Filip Karadža

Poznato marijansko svetište Mariazell u Austriji, ovih je dana bilo u pravom smislu "hodočašće naroda". U okviru srednjeeuropskoga katoličkog dana, a na inicijativu bečkoga nadbiskupa kardinala dr. Christofa Schoenborna, okupilo se na središnjem misnom slavlju u subotu, 22. svibnja, u 11,00 sati preko 100 000 hodočasnika iz Poljske, Ukrajine, Češke, Slovačke, Mađarske, Slovenije, Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Misno slavlje, uz koncelebraciju 10 kardinala, 120 biskupa i preko 1000 svećenika, predvodio je državni tajnik Svete Stolice i osobni izaslanik pape Ivana Pavla II, kardinal Angelo Sodano. Propovijedao je bečki kardinal Christof Schoenborn.

U svojoj propovijedi nadbiskup je istaknuo važnost ovakvoga zajedništva i potrebu da Europa bude svjesna svojih kršćanskih korijena, da obespravljeni, maleni, odbačeni, nezaštićeni i drugi ugroženi slojevi društva osjete ljubav i solidarnost jedne nove Europe; Europe u kojoj neće biti straha od drugoga i drugačijega, potrebe da se ljudi oslobode straha i predrasuda jednih prema drugima.

Potrebno je nadvladati nesnošljivosti i zablude podizanja željezne zavjese koja je desetljećima razdvajala Europljane. Valja srušiti zid predrasuda jednih o drugima. Istaknuo je presudan doprinos sadašnjega pape Ivana Pavla II. i njegove uloge u procesu pomirenja Europe koja je bila zahvaćena zlom nacionalsocijalizma i komunizma. Obadva su zla ubrala svoje žrtve i usjekli duboke rane u tkivo naroda Europe. Sada su kršćani Europe, koja ovih dana dobiva i svoje nove članice u EU, pozvani da grade novo društvo u duhu mira, praštanja i prihvaćanja svih, a posebno braće i sestara iz nekadašnjeg socijalističkog lagera, da se svi osjećaju duhovno jedno. Europu ne čine samo sadašnje zemlje članice EU i ona se ne može samo za njih reducirati. Zajednička kulturna i vjerska pripadnost, osjećaj za iste civilizacijske norme i međusobno razumijevanje jesu veoma bitne. Kardinal je naveo i riječi našega bosansko-hercegovačkog književnika Dževada Karahana koji je rekao da bi reduciranje Europe samo na kršćanski identitet bilo osiromašenje tog identiteta, a nespominjanje kršćanstva u izgradnji toga identiteta bilo bi prava katastrofa. Smatratu Europu samo ekonomskom i interesnom asocijacijom bez poštivanja njezine duhovne povijesti bilo bi uistinu katastrofalno.

Na ovom slavlju prevladane su sve nacionalne, ideološke, političke i ine razdiobne crte koje su razjedinjavale ljude. Srednja Europa je bila na djelu. U Duhu zajedništva i molitve svi su se narodi okupili oko oltara i misnog lika Gospe od Mariazella.

Dinamičnosti i značenju ovoga skupa doprinijela je i naša skupina katolika, vjernika iz tuzlanskog kraja. U petak ujutro, 21. svibnja, vjernici iz pet župa tuzlanskoga dekanata, njih 50, krenuli su put Austrije. Hodočasnička je skupina, na čelu sa fra Filipom Karadžom, žup-

nim vikarom u Šikari, časnim sestrama Ilijanom, Angelikom, Ivanom, vrijednim i ljubaznim vozačima Srećkom i Draganom te članicama udruge "Hrvatska žena" u petak u večernjim satima stigla na odredište. Ured za hodočasnike dodijelio nam je smještaj na području

austrijske župe Kumberg, udaljene stotinjak kilometara od svetišta u Mariazelli. Iako je smještaj bio skromnog karaktera, radilo se o bungalovima (drvenim kućicama sa po četiri kreveta), prihvaćajući to u hodočasničkom i pokorničkom duhu, osjetili smo radost i velikodušnost naših domaćina. Počasćeni smo večerom i krenuli na počinak. Ujutro smo oko 4,00 sata krenuli ka svetištu. Krivudavom planinskom cestom stigli smo na oko šest kilo-

metara nadomak prostoru za liturgijsko slavlje. Pješačeći po kiši koja nas je cijelo vrijeme pratila, stigli smo na sami početak mise. Kilometarske kolone hodočasnika poput pritoka slijevali su se u nepreglednu rijeku naroda koji hodočašće "Kristu nadi Europe", kako je glasilo moto ovoga skupa. Kišno i za ovo doba godine pro hladno vrijeme i blato nije uspjelo pomutiti radost i ljepotu koju smo osjećali kada smo došli na liturgijski prostor koji je bio besprijekorno lijepo postavljen i pripremljen. Veličanstvenosti euharistijskog slavlja pored velikog broja koncelebranata, hodočasnika svakako je doprinio i izbor sastavljen od 450 pjevača iz raznih naroda. U misnom slavlju su se upotrebljavali latinski, njemački i jezici pojedinih naroda kako bi naša sveopćost - katolicitet došao do punog izražaja.

Nakon dvoipolsatnog slavlja domaćini su se razmilivale prema parkiralištima. Naša je strpljivost ponovno bila na ispitu kada smo morali pješačiti natrag oko petnaest kilometara do autobusa. Bio je to uistinu naporan korak posebno za naše starije, ali su sve poteškoće dostojanstveno podnijeli. U večernjim satima stigli smo u "našu" župu Kumberg. Ujutro smo u župnoj crkvi zajedno s domaćim vjernicima slavili svetu misu te, nakon doručka i zahvale za gostoprimstvo, krenuli natrag. Obećali smo da ovo neće biti naše zadnje druženje.

Naše hodočašće doživjeli smo kao kršćani Europljani, veliku zajednicu naroda koju još uvijek, iako geografski cjelovitu, dijele raznih strahovi predrasude i sumnjičavosti. Nešto od toga osjetili smo i na slovenskoj (sada EU) graničnoj postaji kada smo kao "nečlanovi EU" morali izići iz autobusa i pješice prijeći s onu stranu granice uz skeptične poglede i dodatna propitivanja slovenskih carinika. Na našem autobusu je jasno bio izvešen logo "Mariazell", a naš vođa fra Filip i časne sestre su bili u redovničkom habitu. Puno toplija procedura nas je čekala na austrijskoj granici. Naime, dobili smo kruščiće, dar austrijskih katolika. Arogantnost, nadamo se slučajna, došla je do izražaja na slovenskoj granici i pri našem povratku, kada je na ljubazan upit našeg šofera Srećka, što treba činiti, slovenski granični službenik, gotovo prezirno se osvrćući, odgovorio: "Šta gledaš, vozi?!"

Uvažavajući sve sigurnosne i ine razloge koji su svakako opravdani, ne možemo se oteti dojmu da rad na europskom jedinstvu i revitalizaciji njezinih kršćanskih korijena, jest, u prvome redu, rad na izgradnji civilizacije ljubavi, razumijevanja, poštivanja dostojanstva svake ljudske osobe bez obzira na granice koje su ljudskih ruku djelo.

Svemu usprkos, ohrabreni porukom i međusobnim susretom na srednjeeuropskom katoličkom danu s Kristom nadom Europe, prije svega nas kršćana, radosno smo se vratili i stavili svoj kamenčić kako bi mozaik naše budućnosti blistao punim sjajem.

OLOVO 1704 - 2004.

Ove se godine navršilo 300 godina od kako je svetište Gospe Olovke bilo uništeno. Ma kako teška ta vremena bila po kršćane, katolike, oni su zahvaljujući svojim molitvama i ljubavi prema ovoj zemlji uspjeli istrajati. Svetište je i danas jedno od najvećih i najpoznatijih hodočasničkih svetišta na Balkanu.

Mjesec svibanj, vrijeme je osobite pobožnosti koja se iskazuje Blaženoj Djevici Mariji. Stoga se i ovoga 1. svibnja u Olovu okupio velik broj

hodočasnika iz cijele naše zemlje, a i šire. Kako je to već običaj, hodočasnike je pozdravio upravitelj svetišta, fra Gabrijel Tomić. Pobožnost je počela procesijom sa Zavjetnom slikom, tijekom koje je moljena i krunica. U 11,00 sati slavljena je sveta misa. Svečanu misu predvodio je kardinal Vinko Puljić uz koncelebraciju velikog broja svećenika.

U propovijedi je kardinal upozorio na teško vrijeme u kojemu se nalazimo i živimo, ali pred

kojim ne smijemo pokleknuti već hrabro kročiti naprijed svjesni činjenice da smo djeca Božja. Današnje se društvo odveć obzire na materijalne vrednote, a s Bogom se jako malo računa u našim životima. Kardinal je, također, upozorio i na krizu obitelji u današnjem društvu. Sve je više razrušenih domova i obitelji. U obiteljima često nema sluha i razumijevanja jednih za druge. Srž svih ovih problema leži u činjenici da se u životima ne oslanjamo dovoljno na uskrslog Krista, na Put, Istinu i Život.

Svatko od nas nosi svoj križ i ti su križevi različito veliki i teški, ali taman su toliki da ih možemo nositi. Životne muke moramo hrabro i dostojanstveno podnositi, poput Marije pod križem, a neka nam molitve Blaženoj Djevici, pa i ovo hodočašće budu izvor unutarnje snage, nade i pouzdanja. Budući je drugi dan svibnja dan molitve za duhovna zvanja, kardinal je pozvao okupljene vjernike na molitvu za naše duhovne vođe. Samo zahvaljujući njima mi smo danas i ovdje.

Vjernike je pozdravio i provincijal provincije Bosne Srebrene, fra Mijo Džolan koji je govorio o budućim planovima vezanim uz olovsko svetište. Pod misom su svirali i pjevali, tamburaši i muški zbor, sjemeništarci iz Visokog pod ravnanjem fra Nike Josića.

Ivica KOVAČEVIĆ

IZ NAŠIH ŽUPA

U srijedu, 12. svibnja 2004. u Dragunji je svečano proslavljen dan zaštitnika župe sveti Leopold Mandić.

Misno slavlje je predvodio vlč. Ivan Jukić, župnik župe Sv. Petra i Pavla, Kulina, uz koncelebraciju svećenika Tuzlanskoga dekanata na čelu s dekanom preč. Perom Iljićem.

JURJEVO U GRABOVICI

I ove godine u Grabovici svečano obilježen blagdan Sv. Jurja. Obred blagoslova polja i misno slavlje predvodio je fra Marko Kepić.

I.B.

DRAGUNJA

Prisutne svećenike i vjernike je pozdravio župnik vlč. Marijan Brkić, te poželio župljanima i hodočasnici dobrodošlicu i pomoć velikoga sveca - ispovjednika - sveca pomirenja.

Mnogi ljudi iz raznih staleža i zanimanja rado su se pred sv. Leopoldom ispovijedali i pozorno slušali njegove savjete. Imao je dar proricanja i čitanja srdaca onih koji se kod njega ispovijedali. Znao je petnaest sati dnevno ispovijedati. Sav se posvetio ispovijedi i pohodu bolesnima, iako je i sam bio bolestan.

BLAŽENIM je proglašen, 2. svibnja 1976. godine po papi Pavlu VI, a SVETIM ga je proglasio, 16. listopada 1983. godine papa Ivan Pavao II.

Župa Dragunja se prvi put spominje 1623. godine kao jedna od četiriju župa Gradovrškoga

samostana. Svoj život je ponovno započela 8. rujna 1985. kada se odvojila od župe Breške. Novoizgrađena crkva je posvećena 2000. godine. Posvetio ju je uzoriti kardinal Vinko Puljić.

J. N.

PROSLAVLJEN SVETI JURAJ ZAŠTITNIK ŽUPE MORANČANI

U Morančanima je 23. travnja 2004. godine poljskim blagoslovom i svečanom pučkom misom proslavljen sveti Juraj nebeski zaštitnik župe.

Misno slavlje je predvodio vlč. Anto Ledić župnik iz Konjica (prvak BiH u dizanju tegova!) u suslavlju (asistenciji) župnika vlč. Jozo Batinića i desetak svećenika iz okolnih župa.

Govoreći o svetom Juraju propovjednik je postavio pitanje sebi i sudionicima misnoga slavlja trude li se i razmišljaju li o svojoj svetosti, jer smo svi pozvani na svetost, a uzora imamo.

Župnik vlč. Jozo Batinić, najprije je zahvalio dragom Bogu na sunčanom danu, propovjedniku na lijepim riječima, kao i braći svećenicima i vjernicima okolnih župa. Lijepo je bilo vidjeti naše narodne nošnje koje su

ukrašavale prepunu crkvu vjernika štovatelja svetoga Juraja.

Župnik je na kraju istakao s oltara župljane koji su svojim milodarima potpomogli da se patron dostojanstveno proslavi i uzvanici nakon misnoga slavlja pogoste.

Z. BOSANKIĆ

ORIGINALNOST ZA DANAS
Fra Šimun Filipović

Prof. dr. fra Ivan Šarčević

Spomenut ću tek za one koji prvi put čuju za njega da se rodio 1732. u Seoni, da je 1750. došao u Kraljevu Sutjesku da bude franjevac, da je osam godina kasnije (1758) postao svećenikom (zaredio ga Mihael Summa - albanski biskup koji je morao izbjći s Kosova), da je kraće vrijeme boravio na studiju u Italiji, zatim je dvadesetak godina radio po župama provincije Bosne Srebrene: od Sutjeske, Vareša, Komušine, Podvučjaka, do Roškoga Polja. I onda se, uz dopuštenje svojih poglavara, godine 1782. povukao u samostan Marije Magdalene u Ripatransone u Italiji, gdje je u odricanju, pokori i molitvi proboravio dvadeset godina, do svoje smrti 1802.

Nije zgorega znati da fra Šimun živi u jednom od najtežih stoljeća za katolike u Bosni. Naime, poslije Bečkoga rata (krajem XVII. stoljeća) ogroman broj katolika je iselio iz Bosne, osobito ovih sjeveroistočnih krajeva koji su, nadajući se spasu, jeftino i brzopleto pristali, kako to obično i biva, na vojnu avanturu "katoličkoga" vojskovođe Eugena Savojskoga koji je obećavao oslobođenje od Turaka. Ovaj je naišao i u naletu brzo opustošio velik dio Bosne, popalio gradove, i samo Sarajevo, ali bez

S pravom se moramo upitati što nam znači Šimun Filipović, što imamo tražiti u osobi i vremenu dva stoljeća prije nas. Što to možemo iščitati iz života ovoga čovjeka, a da bi nama danas bilo od pomoći, da bi nam fra Šimunov život danas bio putokaz?

nakane i mogućnosti da se zadržava u Bosni. Osloboditelj od Turaka nije bio. Povukao se. S njim i njegovom vojskom otišlo je mnogo katolika. Ugasili su se i mnogi samostani i župe počev od onoga olovskoga, gradovrškoga, tuzlanskoga, srebreničkoga i teočkog, preko Bijele, do Podvučjaka i Plehana. Osnovani su samostani u Hrvatskoj i Ugarskoj od onoga u lloku do onoga u Gradskoj. Tako je XVIII. stoljeće, osobito prva njegova polovica, vrlo teško razdoblje ali i plodonosno i izazovno. Gotovo sav se ovaj kraj iselio, i, zacijelo, samo usmjerenje prema životu i snaga dostojanstvenoga opstanka, učinili su da to možemo promatrati gotovo čudom.

Što je s fra Šimunom? Do odlaska u Italiju fra Šimun živi kao i drugi franjevci, brine se za život bosanskih katolika reduciranih na nekoliko desetaka tisuća i nekoliko desetina franjevac.

I onda odlazi u Italiju. Njegov odlazak nije dostatno rasvijetljen. Razlozi mogu biti u tome što nije bio zadovoljan sa situacijom oko sebe, što su, kako neki autori tvrde, i sami fratri više išli za čašću i odlazili od vlastitih ideala, ili što je u jednom viđenju razaznao da je njegov poznanik završio u mukama pakla a on vjerovao da je u raju.

Fra Šimunov odlazak teško je protumačiti; svakako je netipičan i poseban. U Italiji živi povučeno, u strogoj pokori i odricanju, kako možemo otčitati i s njegova portreta koji s kanonima današnje ljepote imaju malo što sličnoga i koja nas više gone da odvratimo glavu nego da se u njega zagledamo.

Kakav god bio razlog Šimunova odlaska, odluka ne može biti shvaćena kao izdvojeni i svojevolutni čin jogunasta i nezrela redovnika. Na odlazak se odlučuje u svojoj pedesetoj godini. Te godine nisu za eksperimentiranje sa životom. Ta duhovnost nije jeftino pronalaženje i bijeg od zadataka. Najvjerojatnije je ta odluka bila dugo nošena, kao što i u nama svima dugo može trajati traženje vlastita životnoga puta, traženje onoga glavnoga uporišta, onoga smisla kada možemo kazati: To je to! To je što tražim! - kao što je i Šimun, kako govore svjedoci, stigavši u pokorničko mjesto kazao: Oдавде u nebo! Ovdje je to mjesto odakle je moje polazište.

ORIGINALNOST ŽIVOTA

Već iz ovoga imamo prvu poruku za nas danas. Nije, dakle, uopće sramota, nego je čak nužno tražiti svoj put, svoj originalni put života. No pri tome ne valja stati. Ne valja se zadovoljiti s prosječnošću, s poluodgovorima. Ne valja oponašati druge. Valja izići iz umora i depresije i krenuti. Nikada nije kasno. Nasuprot masovnoj proizvodnji prosječnosti i osrednosti, valja izgraditi snažan karakter, originalan identitet koji neće ovisiti o drugima ni kao ponavljanje drugih niti kao protivljenje drugima. Originalni identitet je uvijek u razgovoru s vlastitim srcem kojega obitava čežnja, na koju Bog svakome od nas ukazuje u njegovu životu.

ODLUKA ZA TEŽE

Šimunova odluka da pođe u pokornički samostan nije, kako to god nama danas izgledala, svediva na jednostavni bijeg, premda se može misliti da je Šimun pobjegao jer se uplašio zadatka, poslova koje je trebalo obavljati u ovoj zemlji gdje se blagostanje i radost skupo plaćaju, "gdje se dram radosti dušom plaća" (Andrić), gdje se iz generacije u generaciju uvijek iznova grade kuće, gdje nema sigurnosti. Mogli bismo shvatiti Šimunov život kao život bjegunca, ali, kako njegov životopisac Grgec kaže, riječ je ipak o Božjem bjeguncu. Njegov odlazak u Italiju ipak nije odlazak u ugodnost, nego je to u njegovom viđenju odluka za teže. On ne odlazi u samostan u kojem neće ništa raditi, naprotiv - u samostan gdje će u odricanju, postu i molitvi provesti ostatak svoga života. Ne bira ono što je lakše, nego što je teže. Kršćanska, vjerna odluka jest odluka za teže. Nije dakle pitanje gdje i kamo, nego kako provesti život. Evo, i iz ovoga možemo pronaći vezu za nas današnje. Nasuprot laganom životu, životu bez napora, Šimun se odlučuje za ono što ga nadilazi. Život ima smisla potrošiti samo za ono što nadilazi naše snage, za onu avanturu duha koja nam izgleda nedostižna. Zamislimo nas današnje kako smo mekušci i nejak, kako nas svako zlo, svaka promjena, sve nas uzbuđuje i deprimira, kako lagano odustajemo, kako gubimo moral. Nasuprot mlaćnosti života, Šimun govori o tipičnoj franjevačkoj kvaliteti - snazi volje, jer je Bog čovjeku, unutar svih ograničenja, ipak dao neizmjeru snagu i bogatstvo koje se ni sam često ne usuduje povjerovati, a kamoli iskusiti.

EVANDEOSKA POBOŽNOST

Daljnja Šimunova karakteristika jest skrovita religioznost, skrovita molitva, skrovita vjera. Vrijeme u kojem živi slično je našem današnjem. Ono se zvalo barokom, prepunim vanjskih religijskih manifestacija, a i naše današnje, nazvano postmodernim buja religioznim na sve strane. Šimun se povlači u prostor vlastite sobe, svakodnevnoga tihoga i zatajnoga posla, izvlači se iz vreve i galame javnosti gdje se gubi glava. Nasuprot verbalnoj i izvanjskoj religioznosti, on se utječe molitvi svoje redovničke sobe; tihom pouzdanju u Boga. Nasuprot neoslobodenoj poslušnosti Crkvi, deklarativnoj maski ili čak koristoljubivoj vjernosti kroz politički ili nacionalni osjećaj, on izgrađuje unutarnjega čovjeka vjere, jer sve se bitno događa u nutрини, u ljudskome srcu, kako to Isus u evanđelju snažno govori: Kad moliš, postiš, daješ milostinju, onda ne trubi naokolo, ne pokazuj se, nego stišaj svoju taštinu, povuci se u samoću s Bogom. U povučenosti je prava mjera.

Fra Šimun u svojim molitvama, nastalim nešto prije njegova odlaska u Italiju, stalno moli Boga da sav njegov život okrene/upravi proslavi Božjega imena. Koliko je naših čina tome usmjereno ili je to samo za našu proslavu? Koliko je i u njegovo i u naše vrijeme naših vjernih čina pokrenuto iz dubine religijskoga uvjerenja ili da se razlikujemo od drugih? Koliko je naših molitava, koliko je naših skupova za proslavu Boga, a koliko da se pokažemo? Koliko je samo po ovoj zemlji crkava i džamija koje više prkose nego što govore o Božjoj veličini i radosti ljudskoga skupljanja, koliko samo dijele ljude i omeđuju teritorije, koliko neestetskoga i ružnoga u svemu tome? Nije u pitanju veličina naših crkava i džamija, nego pitanje je unutarnjih motiva, unutarnjih razloga našega postojanja i našega djelovanja, bez obzira što će drugi reći. Zato ta evanđeoska skrovitost, ta odlučna poniznost Šimunova koja je nužni putokaz za vjeru i nama današnjima.

GOSTOLJUBIVA I MOĆNA ŠUTNJA

Iz povučenosti slijedi šutnja. Zapisano je za Šimuna da je mnogo šutio. Kako nam samo šutnje treba. Kako nam treba tišina da osjetim bilo čistoga postojanja, da osjetimo tko su nam drugi pored nas, da osjetimo Božji dolazak koji se i događa samo u tišini i šutnji. Šutnja je ona oznaka koja nam je u vremenu sveopćega brbljanja potrebna da dosegemo korijene vlastitoga života. Šutnja je ona zbilja koja je jedina kadra ispravno ugostiti i ljude i Boga. Šutnja je pretpostavka slušanja, jedna od glavnih pretpostavki da drugoga čujemo. Ona unosi notu sabranosti u naš sud. Ona je gostoljubiva. U šutnji imamo najviše i vremena i prostora da ugostimo i druge i Boga. Šutnja je ta koja u konačnici sudjeluje na samoj šutnji smrti, na šutnji susreta s Tajnom, s Bogom, zato se gotovo svi mi bojimo šutnje. Šutnja u Božjoj blizini šutnja je ljubavi koja uspostavlja ljestvicu vrednota, ona odgoni strah. Šimunova šutnja nije šutnja strašljivca, nego poput

Franje Asiškoga, fra Anđela Zvizdovića, jest šutnja hrabrih. To je Šimunova šutnja na koju su naišli Napoleonovi vojnici, a drugi se i narod i franjevci pobožali. To je ona šutnja nikla iz dijaloga s Bogom koja razoružava zemaljske sile i vlasti. Tek u toj šutnji ljudi su nam bliski, prepoznajemo proporcije i vrijednosti stvari. Šutnja je u konačnici jedini govor kojim možemo izraziti Boga i smisao našega života. To nije prazna šutnja nego šutnja koja otkupljuje. Valjalo bi i nama današnjima iznova zašutjeti da čujemo druge, da čujemo Boga i da se iznova naučimo govoriti.

NA KONCU I UVIJEK BOG.

I što nam na koncu ostaje. Zar nam ne izgleda da nešto nedostaje, da nešto fali. Imamo pred sobom obrise lika fra Šimuna Filipovića, lika kojega možemo nasljedovati u traženju vlastite originalnosti, osobu snažne volje, osobu koja se povlači u samoću i koja šuti. No, nešto nedostaje. Odnosno, netko nedostaje. Gdje je Bog u svemu tome? Nekamo je iščezao. Zar to ne osjećamo, premda se toliko i spominjalo Božje ime. Nije nestao, Bog nije nestao, nego je iščezao. Maknuo se iz naše blizine, jer mi smo zauzeli njegovo mjesto, posvuda u običnom životu, u politici, na oltaru. Bog se sklonio i čeka. Zapriječili smo mu prolaz, a on ne vrši nasilje. Zar nam ne djeluje da previše znamo o njemu, zar nam ne djeluje da smo ga previše odgurnuli vlastitom sigurnošću da smo vjernici. Što još o Bogu govoriti? A baš je tu temeljna oznaka fra Šimuna Filipovića, sluga Božjega i drugih velikana povijesti, svetaca kako kažemo. I tu je najveća originalnost života. Samo s Bogom, na pravi način, onako kako je Isus pokazao, možemo k drugima, možemo k smislu svoga postojanja.

Kad ne znamo kamo krenuti, uvijek postoje dva puta. Postoje, zapravo, samo dva puta na zemlji kako ostvariti život: put posvemašnje ljubavi, kako Pavao i mnogi današnji ljudi i koji ne idu u crkvu ili kažu da ne vjeruju govore: put radikalnoga humanizma i drugi put: put kojim je prošao Isus Krist. Radikalni humanizam i radikalno kršćanstvo. Oba se ova puta ostvaruju ili posvemašnjim darivanjem sebe ili posvemašnjim odricanjem od sebe. Tko će izabrati koji put ovisno je od prepoznavanja Božjega dara u sebi. Fra Šimun je u jednome životu bio, nastojao biti i jedno i drugo. Kako će tko i kojim putem, detalji i pojedinosti su ostavljeni svakome pojedincu, ali ostvarenje života, ostvarenje krajnje humanosti i krajnje ljudskosti jest u posvemašnjoj ljubavi ili u nasljedovanju Isusa iz Nazareta. Svi drugi putovi su previše parcijalni, ulomljeni i nedostatni.

Kada ne znamo, dakle, kamo, kada ne znamo kako, najizvrsniji je put ljubavi, put koji u Isusu Nazareta dosegnuo svoju najuzvišeniju mjeru i očitovanje. U njegovoj blizini sve stvari dobivaju drugi smisao. I nećemo promašiti; naći ćemo pokoj dušama svojim; nećemo biti pasivni, naći ćemo svoj životni put, svoju originalnost, osnažiti svoju volju, naći ćemo kako ophoditi i ugošćavati druge. Poruka fra Šimuna Filipovića jest da nam Isus postane stvarni Sugovornik života i njegova smisla.

MOLITVA NARODA BOŽJEGA
na spomendan sluga Božjega fra Š. Filipovića:

Gospodine, osnaži nam vjeru!

Po Tvome je primjeru, Gospodine Isuse, sluga tvoj Šimun sav svoj život vezao uz Božju blizinu. Učini sve nas kršćane dostojnim nositeljima kršćanskoga imena i da povjerujemo da svatko od nas ima svoj originalni put do Boga, molimo Te

Po Tvom je primjeru, Gospodine Isuse, sluga tvoj Šimun živio nesputan nagomilavanjem materijalnoga bogatstva. Bez tjeskobe i nervoze, pouzdano je izručio svoje dane darežljivoj ruci nebeskoga Oca. Učini sve službenike Crkve, sve poglavare naroda da svim svojim životom, riječju, imanjem i djelima slave ime Božje i pridonose radosnom zajedništvu svih ljudi, molimo Te

Po Tvome se primjeru, Gospodine Isuse, sluga tvoj Šimun povukao u osamu, šutnju i slušanje. Daj svima nama da u svojim obiteljima, u svojim zajednicama, njegujemo šutnju, da budemo pozorni na Tvoj glas, da više slušamo i razumijevamo druge. Podari nam snage da budemo istinski i skroviti vjernici po mjeri Tvoga evanđelja, molimo Te

Po Tvome je primjeru, Gospodine Isuse, tvoj sluga Šimun bio čovjek snažne volje i čvrsta karaktera. Osnaži sve ljude, osobito mlade, koji su na početku ili sredini života a osjećaju se umornima, koji su se odali lijenosti ili su ovisnici od droge, alkohola, loših navika, da smognu snage i uvide kako je baš sad vrijeme za novi početak i da to s Bogom uvijek mogu učiniti, molimo Te

Po Tvome se primjeru, Gospodine Isuse, tvoj sluga Šimun nije strašio smrti već je koncu života išao s pouzdanjem u Božje milosrđe. Tvojoj dobroti preporučujemo sve svoje pokojnike, roditelje, braću, sestre, prijatelje, dobročinitelje. Obasjaj uskrsnom nadom sve grobove bez obzira na čijoj su strani. Obdari sve ljude pouzdanjem da u kući tvoga oca ima mnogo stanova i da si ti Gospodar života i smrti, molimo te

Bože, smijemo te zvati svojim Ocem. O spomendan sluga Tvoga Šimuna na oltar Tvoga sina, zajedno s kruhom i vinom, prinosimo sav svoj život - sve patnje, tuge, osame i nedorečnosti ali i radosti i zahvalu ljepote postojanja i ljudskoga zajedništva. Učini od nas nasljedovatelje Tvoga sina koji će uvijek ustajati iz malaksalosti i slabosti, odlučivati se za dobro i ondje gdje vlada beznađe i ondje gdje nam to izgleda beskorisno i bezuspješno. Budi hvaljen i slavljen po sve vijeke vjekova.

KRIZMA

U RIMOKATOLIČKIM ŽUPAMA † TUZLANSKOGA DEKANATA

Krizma je obavljena u svim rimokatoličkim župama tuzlanskoga dekanata u mjesecu svibnju i lipnju 2004. godine. Djelitelji sakramenta Potvrde bili su uzoriti kardinal Vinko Puljić, nadbiskup Vrhbosanski i delegirane osobe: msgr. dr. Marko Josipović, kanonik i prečasni Marijan Pejić, personalni vikar.

U svim župama je djeliteljima sakramenta Potvrde priređen svečani doček, a svaki ih je župnik pozdravio, zahvalio se na njihovom dolasku u župu i predstavio krizmanike. Krizmanici su pripremili program dočeka, te zamolili djelitelje da im podijeli sakrament Potvrde, a u neposrednom razgovoru s djeliteljima krizme pokazali su kvalitetno poznavanje vjeronaučnih sadržaja.

Crkve i crkvena dvorišta bila su puna vjernika. Djelitelji sakramenta Potvrde su predvodili misna slavlja uz koncelebraciju svećenika tuzlanskoga dekanata.

Nakon homilije, polaganjem ruku i mazanjem svetim uljem, krizmu su primila 542 mladića i djevojaka, i to u župi: Breške 52, Dragunja 26, Driječna 3, Husino 47, Lukavac 48, Morančani 54, Par Selo 39, Tuzla 126 i Živinice 77.

Misno slavlje pjevanjem uveličali su crkveni zborovi u svakoj župi.

IZ GIMNAZIJE

Iz Gimnazije u Klosterskoj ulici šire se po cijelom gradu impulsi užurbane učeničke marljivosti. Odračje je radno usprkos sve toplijim danima. Napokon, svi žele sa što boljim odmorom otići na ljetni odmor. U gimnazijsku svakodnevicu, međutim, ne spadaju samo učenje, sekcije, pismeni sastavi i matematički poučci, nego i organiziranje manifestacija te sudjelovanje na natjecanjima iz raznih oblasti.

U zahvalu majkama, prigodno je obilježen Majčin dan uz recitale, plesove, nastup manekenki, nezaobilazni i sve bolji tamburaški orkestar te gosta Šimu Ešića.

Četvrto obrazovno razdoblje jest sezona natjecanja na općinskoj, županijskoj, federalnoj i državnoj razini, kada učenici imaju priliku pokazati koliko su naučili kroz godinu. Naši su učenici bili tradicionalno sjajni gdje god su se pojavili:

- u natjecanju Crvenog križa iz prve pomoći, gimnazijalci su zauzeli četvrto mjesto;
- osvojivši na federalnom natjecanju iz fizike treće mjesto, Ivan Nišandžić se plasirao na državno prvenstvo;
- na općinskim natjecanjima u stvaralaštvu (glazbeni, scenski, likovni i drugi učenički stvaralački rad), koje je između ostalih organizirala i naša škola,

Dina Avdić, Tea Krsmanović i Samra Smajić, a njihov rad je pratila prof. Marina Trogrlić;

- na završnoj manifestaciji Festivala stvaralaštva proglašene su najbolje škole: u konkurenciji 50 srednjih i 29 osnovnih škola, u ukupnom poretku iz svih oblasti Opća gimnazija KŠC-a zauzela je treće mjesto.

Čestitke učenicima i njihovim profesorima i mentorima!

Da ne bi sve ostalo na području umnih aktivnosti, organiziran je na Muškoj vodi sportski dan za KŠC. Igralo se mali nogomet, odbojku, razgledalo prirodne ljepote... Jednom riječju: družilo se.

sudjelovao je velik broj učenika iz Gimnazije, a dobar dio je prošao na kantonalno natjecanje;

- na Festivalu stvaralaštva Tuzlanskog kantona, koji je održan 19 - 21. svibnja, Gimnaziju su predstavljali: recital hrvatske narodne ljubavne lirike (prvo mjesto za Noru Aziri, Tamaru Božić, Maura Pilavdžića i Ivana Stanivuka pod vodstvom mr. Marice Petrović), četvoroglasni zbor s dvjema prvonagrađenim skladbama, mješovita skupina, koja je, također, osvojila dva prva mjesta (pod ravnanjem prof. Evice Cerić), školski bend s prvom nagradom za pjesmu Ave Maria, koja je osvojila i žiri i publiku, Manuela Božić s plesnom solo-točkom; nagrađena su četiri učenika za likovne radove (Marija Jokić,

Alen MATOŠEVIĆ

U školskoj 2003/2004. godini, Osnovna škola KŠC "Sveti Franjo" u Tuzli ostvarila je značajne rezultate u različitim oblastima odgojno-obrazovne djelatnosti.

Već treću godinu na prostoru Tuzlanskoga kantona, u organizaciji Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i sporta i Pedagoškoga zavoda, održava se Festival kulturno-umjetničkoga stvaralaštva.

Na općinskoj razini postignuti su sljedeći rezultati:

- zbor i vokalna skupina - 1. nagrada;
- moderni ples - 1. nagrada;
- drama - 1. nagrada;
- likovno stvaralaštvo - 1. nagrada.

Na kantonalnom natjecanju smo nastavili s dobrim rezultatima:

- drama - 1. nagrada;

- zbor i vokalna skupina - 1. nagrada.

U ukupnome plasmanu na Festivalu kulturno-umjetničkoga stvaralaštva, Osnovna škola "Sveti Franjo" je osvojila 3. mjesto. Posebno smo ponosni na Specijalno priznanje koje smo dobili za kontinuitet vrhunskoga uspjeha iz oblasti dramskoga stvaralaštva.

Osim što se učenici i djelatnici dokazuju na kulturnome polju, ne zaostaju ni u domenu nastavnih sadržaja. To potvrđuju brojne diplome s općinskog, kantonalnog i federalnoga natjecanja:

- engleski jezik - Tanja Džindo 3. mjesto na kantonalnome natjecanju
- matematika - Ivana Jasak 2. mjesto na općin-

skome natjecanju, Mia Lešić 4. mjesto na općinskom i 5. na kantonalnome natjecanju.

Naši učenici su pokazali zanimanje i za aktualne probleme genetike i ekologije dokazavši to osvojenim 3. mjestom na kantonalnome natjecanju.

Klub mladih tehničara svojom angažiranošću je posebno doprinio afirmiranju naše škole. KMT je na općinskom natjecanju nastupio u sljedećim disciplinama: izložba radova iz nastave Tehničkoga odgoja, izložba radova iz raznih oblasti tehnike, revitalizacija (od staroga novo), graditeljska baština BiH, sobni modeli zrakoplova, zmajevi i automatika i robotika. Osvojena su tri prva, tri druga i jedno treće mjesto. Svi radovi su izborili plasman na kantonalnome natjecanju gdje su osvojena dva prva, četiri druga, jedno treće i jedno šesto mjesto.

Tradicija s navedenih natjecanja zadržana je i na federalnoj razini: jedno prvo mjesto, jedno drugo i dva treća mjesta.

I sportaši su bili vrijedni u što smo se mogli uvjeriti i na 7. sportskim susretima Katoličkih školskih centara gdje su dječaci osvojili 3. mjesto u nogometu, a djevojčice 3. mjesto u košarci.

Ljiljana TADIĆ, prof.

KANTONALNA SMOTRA

"Festival kulturno-umjetničkoga stvaralaštva učenika osnovnih i srednjih škola TK u školskoj 2003/2004. godini"

Opća gimnazija KŠC Tuzla, recital

"Zelenija šuma nego trava..."

Prvo mjesto i fijasko

Pred kraj školske godine, u travnju i svibnju, na "Festivalu kulturno-umjetničkoga stvaralaštva ...", učenici tuzlanske općine i kantona pokazuju rezultate rada svojih godišnjih izvannastavnih aktivnosti. Festival je natjecateljskoga karaktera te svake godine imamo priliku razmišljati treba li mu pridavati značenje (koje, uistinu, ne zaslužuje!) ili biti rasterećen gledatelj i svjedok nečemu što bi moglo imati i ozbiljniju i promišljeniju i formu i sadržaj. Već je postao tradicionalan, a još ima radni naslov i nema zvaničnoga ni imena niti slogana, što je dobro pravilo svih festivala pa i učeničkih!

Ranijih su godina žiriji bili birani teško objašnjivim kriterijima, a ovogodišnji je Festival imao kvalitetnije i stručnije žirije. Općenito, osjeti se mali pomak u kvaliteti i rada škola i organizacije Festivala, ali ljudi koji odlučuju u konačnici istih su svih ovih godina - jednako nesporni i jednako površni.

To su, nažalost, zaposlenici Pedagoškoga zavoda u Tuzli, zauzeti organizacijom Festivala i Smotre.

Malo je ljudi među zaposlenima u školstvu TK koji nemaju primjedbe na PZ, njegov sastav i ustroj. Ali to je druga, duga i široka tema. Na kraju se uvijek oni u Zavodu mogu tješiti time da smo im zavidni što lijepo žive, pomalo raduckaju, a solidno zarađuju. Možda i jesmo!?

Aktualni se problem ne može riješiti pisanjem priloga o Smotri u Hrvatskome Glasniku, niti ga ja imam namjeru rješavati. Budući da je Glasnik list - kronika (i) kulturnoga života u Tuzli, želim da ostane zabilježen jedan sud i mišljenje o Smotri na kojoj sam imala priliku sudjelovati kao profesor - voditelj sekcije koja se natjecala.

Teško je, (a nema ni potrebe gubiti uzalud vrijeme!) utvrditi koji su kriteriji pri izboru pobjedničkih točaka što se pojavljuju na posljednjoj, završnoj smotri u BKC.

Moja se primjedba odnosi na to što konačne odluke donose prosvjetni savjetnici-profesori koji su zaposleni u školama pa se preferiranje tih škola osjeti iz godine u godinu. Smatram da je pristrasnost teško izbjeći i da nije dobro da selektori budu iz reda predavača ili suradnika u školama.

Tako se dešava da, npr. Više rangirana škola ima manje prezentacije od niže rangirane.

"Mene moja nakitila nana nek' uvene srce u dušmana!"

Recitatorska grupa koju vodim uvijek je imala prvo mjesto - a nikada nisu javno, na

smotri, prezentirali svoje stvaralaštvo. Vodim recitatorsku sekciju u Gimnaziji KŠC i, kako bih izbjegla i sadržajne i formalne stereotipe recitala, s grupom njegujem tradiciju narodnoga književnog opusa. Ove godine bio je to izbor iz ljubavne lirike sjeveroistočne Bosne i bosanske Posavine. Kratke ljubavne poruke (distihovi) koje se mogu čuti u kolu, na sijelu, prelu i ašikovanju. Grupa je (očekivano!) rangirana na prvo mjesto, ali nije dobila pravo sudjelovanja u završnoj smotri. Taj scenarij ponavlja se po drugi put. Prije dvije godine, slična forma i sadržaj (običajna lirika!) i ista odluka onih koji selektiraju!

Koji je tome razlog!?

Nije lako objasniti ni sebi ni drugima o čemu se radi. Ako pokušam zadržati dostojanstvo i ne reagirati, osjećam da im činim uslugu. Oni, zapravo, i računaju s mojom pristojnošću!

Kada bih im se pismeno obraćala bilo bi to "mlačenje prazne slame", bukvalno prazne i bukvalno slame!

Ima jedno objašnjenje u koje ne želim vjerovati, ali koje se nameće, nažalost, čak i učenicima-recitatorima koji su se osjećali zapostavljenima.

Nota bene, oba puta učenici su bili obučeni u narodne nošnje Hrvata iz okolice Tuzle. Budući da je smotra, glede nošnji pa i sadržajno, prilično jednosmjerno orijentirana, možda bi stavljanjem u program prepoznatljivih bijelih haljina narušili neke draže, oku ugodnije boje i tonove!? Da su selektori bili promišljeniji i pedagoški osjetljiviji, temeljem razvikanje tuzlanske multikulturalnosti, trebali su uvrstiti u program završne večeri recital "Zelenija šuma nego trava...", čak i da nije dobio prvo mjesto.

Neupućeni bi mogli reći: Nemojte se natjecati, pustite se iz kola u kojem vam se ne igra.

To bi, zbilja bilo dostojanstveno!

Ali, škole dobivaju bodove za sudionništvo, koji se, logično, povećavaju prema natjecateljskoj razini. To je razlog zbog kojega, iz godine u godinu, pristajemo na borbu Davida i Golijata nadajući se da će netko jednoga dana skinuti povez s očiju boginje pravde!

Inače, KŠC je nastupio na Kantonalnoj smotri s izvrsnim zborom koji svake godine, bez konkurencije, osvaja prva mjesta, ali pitanje je kako bi prošao kada bi obukao neke odore koje su prepoznatljive i zapjevao neke kajde koje se ne uklapaju u očekivani ton i melodiju!?

Ovo je zapisano, ljeta Gospodnjega 2004. samo zato nek' se zna!

Marica PETROVIĆ

Narodno pozorište Tuzla
GOSTOVANJE U
OSIJEKU I PEČUHU

Tuzlansko narodno pozorište gostovalo je 18. svibnja 2004. u Hrvatskom narodnom kazalištu u Osijeku, a 19. svibnja u Hrvatskom kazalištu u Pečuhu.

U Osijeku i u Pečuhu dvorane su bile prepune, a publika je toplo pozdravila gostovanje Pozorišta iz Tuzle.

Igrana je predstava KOKOŠ, autora Nikolaja Vladimiroviča Koljade. Redateljica, koja je adaptirala tekst i izabrala glazbu je Tanja Miletić-Oručević. Scenografkinja Vanja Popović, a igrali su: Meliha Fakić, Baisa Baki, Sanja Dodig, Milenko Iliktarević, Nermin Omić i drugi.

Premijera spomenute predstave bila je 15. travnja 2004. u Tuzli.

U narodnom pozorištu u Tuzli održani su DANI MONODRAME od 1. do 5. lipnja 2004. godine.

HG

Dani monodrame

Narodno pozorište Tuzla, od 1. do 5. lipnja organiziralo je "Dane monodrame". Na ovaj revijalnoj manifestaciji izvedeno je pet monodrama. Radi se o monodramama Zijaha Sokolovića "Kobajagi donijela me roda", "Feral tribune cabaret" u interpretaciji Hasije Borić, "Dimnjačar", u interpretaciji Ljubomira Kerekeša, "Uho, grlo, nož" koju je izvela Jelisaveta Seka Sablić i "Derviš i smrt", autorski projekt Muharema Osmića. "Dani monodrame" održani su u sklopu kulturne manifestacije "Ljeta u Tuzli".

FSR I FRAMA U
TOLISI

Franjevački svjetovni red (FSR) i Franjevačka mladež (FRAMA) jedini su priznati laički red u Crkvi koji ima svoju generalnu upravu i pravilo. Takvima ih je priznao i učinio 1978. Papa Pavao VI:

FSR ili kako se još naziva Treći red, dugogodišnji je suputnik franjevaca u našoj zemlji. U ovo moderno vrijeme njegova uloga i značaj trebali bi biti daleko veći. To je razlog što je našu zemlju pohodio fra Ivan Matić, generalni duhovni asistent FSR-a i FRAMA-e iz Generalne kurije u Rimu. Tako je 29. travnja u Tolisi organiziran susret za duhovne asistente i predstavnike FSR-a i FRAMA-e iz dubravskog, plehanskog, toliškog i tuzlanskog samostanskog područja. Fra Ivan je govorio o prošlosti FSR-a, njegovom ustroju i budućnosti koja je pred nama. Naročito je istaknuta potreba reorganizacije i podmlađivanja FSR.

Na susretu su bili i fra Milan Krišto, nacionalni asistent FSR-a i FRAMA-a, fra Petar Anđelović, provincijski asistent i fra Petar Matanović ispred Provincije Bosne Srebrene.

Ivica KOVAČEVIĆ

- tamburaški orkestar sa skladbom "Ne dirajte mi ravnicu" - 2. nagrada;
- recital "Čovjek" - 2. nagrada;

XXVII. FESTIVAL HRVATSKE TAMBURAŠKE GLAZBE U OSIJEKU

Dvadeset sedmi festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku održava se od 21. do 29. svibnja 2004. godine i to u gradovima: Osijek, Tuzla, Vukovar, Belišće, Vinkovci, Donji Miholjac i Našice. Sudjeluju 25 tamburaška sastava (orkestra) s vokalnim solistima.

Svečanost otvaranja Festivala bila je 21. svibnja u Narodnome kazalištu u Osijeku, na kojoj je pozdravne riječi uputio i gospodin Vladimir Šeks, predsjednik Sabora Republike Hrvatske, pod čijim se visokim pokroviteljstvom održava ovaj Festival.

U subotu, 22. svibnja održan je Festival u Tuzli, u Bosanskom kulturnom centru, na kojemu su sudjelovali tamburaški orkestri:

- TO ŠPORTSKOG DRUŠTVA "SLOBODA" Tuzla - BiH
- TO KUD "KOPRIVNICA", Koprivnica - Republika Hrvatska
- TO KUD "OTON ŽUPANČIĆ", Artiče, Republika Slovenija
- Vokalni solisti: ZEKIJA SUMAN, ANA JEMBREK, ELIZABETA KRIŽANIĆ, solista na Braču BOJAN HOTKO i solista na Citri ANITA STRGAR.
- Dirigenti: SAKIB MUJEZINOVIĆ, ANTAL PAPP i DRAGUTIN KRIŽANIĆ.

Prisutne su pozdravili i razmijenili darove gospoda: **Željko Čiki**, predsjednik Organizacijskoga odbora XXVII. FHTG i **Jasmin Imamović**, načelnik grada Tuzle. Bili su tu i gospodin **Julije Njikoš**, predsjednik Predsjedništva Hrvatskoga tamburaškog saveza u Osijeku, gospođa **Vera Svoboda** i drugi značajni sudionici Hrvatskog tamburaškog saveza u Osijeku.

Sudionici Organizacijskoga odbora u Tuzli bili su gospoda: Jasmin Imamović, Zdravko Đuranović, Franjo Kovačević, Sakib Mujezinović i Kemal Atlid.

U članstvu Hrvatskoga tamburaškog saveza u Osijeku ima 45 članova, a među njima su i HKD "Napredak" Tuzla i TO SD "Sloboda" Tuzla.

Tamburaški orkestar Sportskog društva "Sloboda" Tuzla:
ČLANOVI ORKESTRA SU: Lejla Mišković, Sanja Ikinčić, Damir Demirović, Čedo Obrenović, Admir Kožarić, Mabir Hasić, Emir Mulaosmanović, Damir Katana, Nedim Pirić, Damir Ikinčić, Mirza Atlid, Zlatan Ruščuklić.

DIRIGENT: Sakib Mujezinović.

Program što su ga izveli 22. svibnja, pred tuzlanskom publikom:

Josip Andrić SLAVONSKI PLES opus 140 broj 2

Josip Magdić SIMFONIETA - II. Stavak - Lento (prazvedba)

Ivan Pl. Zajc KONCERTNI ALLEGRO za tambure opus 879

Julije Njikoš OSIJEK JE DUŠA DUŠE MOJE

TO KUD "OTON ŽUPANČIĆ"

TO KUD "KOPRIVNICA"

Stihovi: Zlatko Crnac

Izvođači: ZEKIJA SUMAN i TO

U subotnju večer publika u dvorani BKC mogla je uživati na zaista visokoj umjetničkoj razini prezentiranih skladbi sva tri tamburaška orkestra, a posebno na pjevanju vokalnih solistica. Teško je izdvojiti bilo koji tamburaški orkestar, jer muziciranje svakog od njih rezultira visokom razinom ljepote tona i umjetničkoga dojma.

Osjetili smo i doživjeli svu ljepotu tamburaške glazbe, nadahnuto i zalažno vođeno kolektivno muziciranje orkestra pod sigurnim ravnanjem njihovih voditelja.

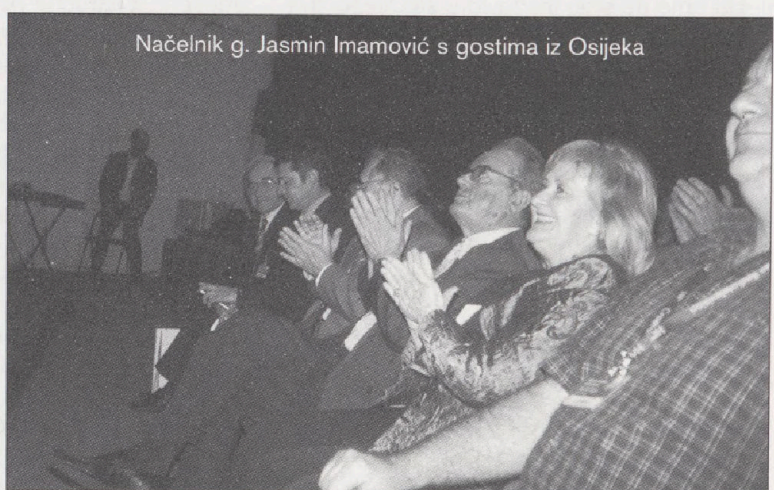
Ulogu voditeljice dobila je gospođa **Vlasta Ramljak**, poznata dramska umjetnica, koja je zalažno i sa šarmom vodila kroz program.

Ovaj Festival u Tuzli dugo ćemo pamtit kao jedan uistinu ugodan i umjetnički vrijedan događaj.

Završna večer će se održati u subotu u dvorani OŠ DORE PEJAČEVIĆ NAŠICE, 29. svibnja 2004. na kojoj će se obaviti proglašenje rezultata umjetničkog vijeća Festivala, dodjela Zlatne tamburice, dodjela Plakete dr. Josip Andrić, Hrvatskog društva skladatelja Zagreb.

Na završnoj večeri dodijeljena je Zlatna tamburica TO "SLOBODA" TUZLA. Čestitamo!

Juraj NOVOSEL

Načelnik g. Jasmin Imamović s gostima iz Osijeka

KONCERT UČENIKA MUZIČKIH ŠKOLA KONCERT NAGRAĐENIH UČENIKA SREDNJE MUZIČKE ŠKOLE TUZLA

U dvorani Narodnoga pozorišta u Tuzli održan je, 17. svibnja 2004. Koncert nagrađenih učenika Srednje muzičke škole Tuzla na VII. Natjecanju učenika i studenata muzike F BiH u Gorazdu u svibnju 2004.

Nagrađeni učenici su prisutnoj publici pokazali svoje umijeće na glazbenim instrumentima. Prvu nagradu su osvojili: Kenan Glavinčić - harmonika, Azra Ramić - klarinet, Sanel Redžić - gitara, Adnan Terzić - gitara.

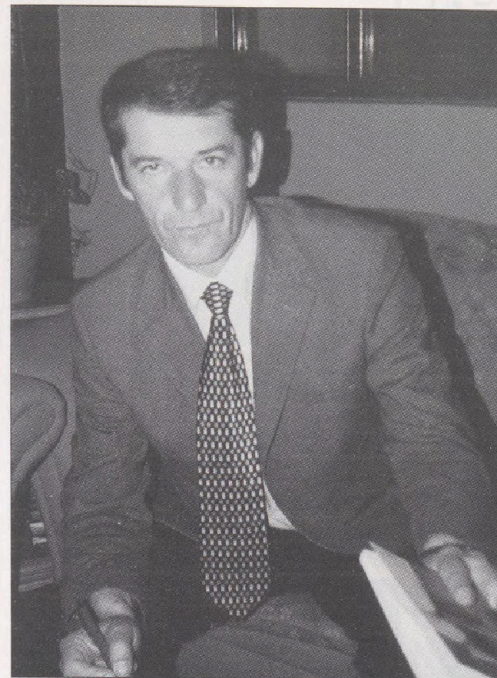
Drugu nagradu su dobili: Nedim Suljić - harmonika, Adrijana Isabegović - gitara, Dejan Milkunić - harmonika. Treću nagradu su osvojili: Maja Mahmutović - klarinet, Damir Ahmetović - klarinet, Muris Sarajlić - klarinet, Elvira Jaganjac - flauta i Jasna Ahmetović - klarinet, dok je Vedad Zulić primio specijalnu nagradu.

Korepitorica je bila gospođa Zrinka Andrejaš, prof.

Predstavljanje knjige

OBOŽAVATELJ TRENA

autora Jasmina Imamovića

U Domu mladih predstavljena je, 7. svibnja 2004. godine knjiga **OBOŽAVATELJ TRENA** autora Jasmina Imamovića.

Jasmin Imamović, načelnik Tuzle, član je Društva književnika Bosne i Hercegovine. Objavio je više knjiga, znanstvenih i stručnih radova iz građanskog prava. Piše romane, novele, kratke priče, eseje, scenarije, radio drame. Poznati su romani: Ubijanje smrti i Besmrtni jeleni, koji su nagrađeni u inozemstvu, razni tekstovi su prevedeni na poljski, engleski, njemački i francuski jezik te nagrađeni značajnim nagradama.

Roman **OBOŽAVATELJ TRENA** su predstavili književni kritičari Ana Lederer iz Zagreba i Enver Kazaz iz Sarajeva, te su istakli, da je to uspješan autobiografski roman, u kome su priče kronološki poredane od ranoga djetinjstva do povjesnoga događaja - Titove smrti.

O romanu OBOŽAVATELJ TRENA, rekli su:

Goran Samardžić - O ovoj knjizi lakše je napisati ono što nije, nego ono što jest. Dakle, nije dosad-

na, zamorna, dugačka i zamišljena kao roman koji se pošto-poto hoće dopasti publici. Nije mračna, prepametna, manirištica i manifestna, u smislu da ju je lako svrstati u neku grupu. Ona najviše sliči na onog tko ju je pisao.

Mirna Šolić, Zarez - Prošlost je ono što Imamović živi iznutra. Prošlost ostaje u svakom trenutku u svijesti likova, bilo izražena sjećanjima na ritual ljeta, Tita, prve ratne priče i kataklizmu jedne države, ili tek varijacijama na događanja individualnih likova, ili kao što kaže Imamović "sustizat će ih negdje usput zaostale slike i davno potisnuti strahovi".

Nakladnici ovoga romana su: MEANDAR Zagreb i BUYBOOK Sarajevo.

MEĐUNARODNA PJESNIČKA VEČER

Narodna i univerzitetska biblioteka "Derviš Sušić" Tuzla i Društvo pisaca Bosne i Hercegovine Sarajevo, organizirali su u Domu mladih, Klub "Palma", 13. svibnja 2004. MEĐUNARODNU PJESNIČKU VEČER u okviru 43. Sarajevskih dana poezije.

Pjesničku je večer otvorio **g. Atif Kujundžić**, a sudionike su pozdravili **g. Jasmin Imamović**, načelnik Općine i gospođa **Enisa Žunić**, direktorica Biblioteke.

Sudjelovalo je šest pjesnika iz BiH i dva iz inozemstva (SCG i Makedonija). Bila je to jedna uspješna poetska priredba na zadovoljstvo prisutne publike.

Predstavljanje

Historija bosanske duhovnosti

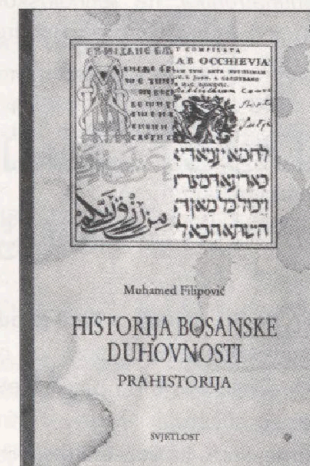
autora prof. dr. Muhameda Filipovića

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine i Izdavačko poduzeće SVJETLOST Sarajevo predstavili su u amfiteatru Filozofskoga fakulteta Univerziteta u Tuzli, 19. svibnja 2004. prvu i četvrtu knjigu djela prof. dr. Muhameda Filipovića: Prilozi za historiju duhovnoga života na tlu Bosne i Hercegovine - HV. Predstavljena su slijedeća dva toma:

1. Duhovni život u prahistoriji (Uvod i prahistorija) - knjiga prva

2. Duhovni život u epohi modernizacije i europeizacije - knjiga četvrta

Djela su predstavili: prof. dr. Enver Halilović i prof. dr. Salih Fočo.

Predstavljanje časopisa

STAV

časopisa za kulturu i društvena pitanja Tuzlanskoga kantona

Narodna i univerzitetska biblioteka "Derviš Sušić" Tuzla i MONOS, Gračanica organizirali su u prostoru Biblioteke, 13. svibnja 2004. predstavljanje dvobroja 6-7 časopisa STAV.

Časopis izdaje Biblioteka i Monos. Na 160 stranica objavilo je svoje radove 20 autora na temu: SUVREMENOST, TRADICIJA, AFIRMACIJA I VRIJEDNOSTI. Osim radova, posebno je obrađena Kronologija kulturnih događanja u 2003. godini.

Univerzitet u Tuzli za primjer

Ocjena evaluacijskog tima Europske asocijacije sveučilišta

Na Univerzitetu u Tuzli je od 1. do 5. lipnja boravio tim vanjskih evaluatora Europske asocijacije sveučilišta. U timu su bila četiri bivša europska rektora i ovo je bio njihov drugi posjet Univerzitetu u Tuzli.

Članovi evaluacijskoga tima su bili: prof. Virgilio Meira Soares (Portugal), prof. Dionysis Kladis (Grčka), prof. Bent Larsen (Danska) i prof. Jan Holenda (Češka). Projekat institucionalne evaluacije bosanskohercegovačkih sveučilišta od strane EU eksperata financira Vijeće Europe.

Nakon obilaska Univerziteta u Tuzli, tim je dao konačnu ocjenu o Univerzitetu u Tuzli, o kapacitetima promjena i smjeru reformi koje Univerzitet provodi. **Njihova ocjena je da je tuzlanski univerzitet veoma uspješan i da služi za primjer drugim sveučilištima.**

Međunarodni privredni susreti "Promo"

Od 4. do 8. svibnja u Tuzli su održani Međunarodni privredni susreti PROMO 2004. u okviru kojih su održani 11. Međunarodni privredni sajam "PROMO" i 7. godišnja konferencija Međunarodnog poslovnog foruma Perspektive posvećena konkurentnosti u BiH. Sajam je okupio oko 290 sudionika iz 19 zemalja proizvodnih, trgovinskih, uslužnih, medijskih i drugih djelatnosti.

"Sajam je u potpunosti uspio i postao najznačajnijim privredno poslovnim događajem u regiji. Zahvaljujući njemu stečena su nova i dragocjena prijateljstva, te prepoznati novi poticaji za razvoj", kazao je na svečanosti zatvaranja Vinko Ćuro generalni direktor PROMO Internacional grupe, poduzeća koje je organizator ove manifestacije. Ćuro je rekao da će sajam i u budućnosti biti prilika privrednim organizacijama iz BiH, Tuzlanske županije i Tuzle, da se što kvalitetnije predstave potencijalnim partnerima, ali i ino privrednicima da se predstave bh. firmama. Na svečanosti zatvaranja uručene su i prigodne plakete i odličja predstavnicima najuspješnijih firmi.

Za vrijeme sajma održane su specijalizirane sajamske izložbe i marketinške akcije, panel diskusije, okrugli stolovi, prezentacije firmi sudionica sajma, modno revijalni programi i nagradna igra. U okviru sajma PROMO održana je i promocija 6. ciklusa projekta i 1. sajma bh proizvoda i usluga "KUPUJMO/KORISTIMO DOMAĆE".

"OTVORENI UNIVERZITET" I UPIISI U NOVU AKADEMSKU GODINU NA UNIVERZITETU U TUZLI

Otvoreni univerzitet, manifestacija kojom Univerzitet u Tuzli predstavlja svoje sadržaje maturantima održana je u subotu, 15. 5. 2004. godine u Univerzitetskoj dvorani u Tuzli. Cilj je ove manifestacije koja već postaje tradicionalna približiti maturantima Univerzitet u Tuzli, prezentirati njegove mogućnosti, kapacitete i potencijale.

"Želimo uvjeriti mlade Tuzlanskoga kantona i cijele Bosne i Hercegovine, pa i šire, da na Univerzitetu u Tuzli mogu dobiti dobro obrazovanje. Također hoćemo potaknuti i konkurenciju među fakultetima i studijskim odsjecima našega Univerziteta i potaknuti ih u naporima da se bore za studente i uspiju pridobiti najbolje maturante. Našim potencijalnim brucosima ćemo ovom manifestacijom pružiti i osnovne informacije o prijemnim ispitima, uvjetima i kriterijima upisa na Univerzitet u Tuzli, o broju studenata koji će biti upisani na svaki odsjek. Mi im ovom manifestacijom želimo pomoći u donošenju njihovih prvih životnih odluka, a bit će to također prilika da maturanti porazgovaraju s profesorima Univerziteta, svojim budućim kolegama i da otklone sve nejasnoće o odluci za budućnost" kazao je rektor Univerziteta prof. dr. Izudin Kapetanović na otvaranju ove manifestacije.

Otvoreni univerzitet organiziran je kao sajam - na štandovima u Univerzitetskoj dvorani prezentirali su se fakulteti, a na njima su maturante dočekivali profesori Univerziteta koji su odgovarali na sva njihova pitanja. Studentima su bili dostupni i pisani materijali o Univerzitetu i predstojećem upisu.

Inače, na Univerzitet u Tuzli će u prvu godinu dodiplomskog studija biti upisano oko 3.500 brucosa. Novina je da ove godine počinju s radom dva nova fakulteta: Pravni i Farmaceutski fakultet i još 8 novih studijskih odsjeka: na Akademiji dramskih umjetnosti odsjek produkcije, na Defektološkom fakultetu odsjek poremećaji u ponašanju, na Fakultetu elektrotehnike odsjek komunikacije, na Filozofskom fakultetu odsjek socijalni rad, na Medicinskom fakultetu počinje s radom Visoka zdravstvena škola, na Strojarskom fakultetu odsjek mehatronika, na Tehnološkom odsjek prehrambenih tehnologija, na Rudarsko-geolo-

ško-građevinskom fakultetu odsjek integralne sigurnosti i pomoći.

Novi odsjeci zasigurno će zainteresirati mlade Tuzlanskog kantona.

Treći kongres kardiologa i angiologa BiH

Od 27. do 30. svibnja u Tuzli je održan Treći kongres kardiologa i angiologa BiH sa međunarodnim sudjelovanjem. Organizatori ovog značajnog stručnog i znanstvenog skupa su Udruženje kardiologa i angiologa BiH i Univerzitetski klinički centar Tuzla. Pored kardiologa i angiologa iz BiH, na Kongresu su svoja iskustva i stručne radove prezentirali stručnjaci iz Hrvatske, Slovenije, Srbije i Crne Gore, Italije, Austrije, Njemačke, Velike Britanije, USA i drugih zemalja.

HKD Napredak Lukavac - Godišnja skupština

Nakon obnoviteljskog rada krajem ožujka prošle godine, Hrvatsko kulturno društvo Napredak podružnica Lukavac, održalo je u nedjelju 30. svibnja svoju prvu godišnju skupštinu. U proteklih godinu dana ovo društvo sudjelovalo je u nekoliko značajnih manifestacija, te nizom sadržaja obilježilo sve značajnije datume i blagdane. Prvo javno predstavljanje upriličeno je u povodu uskrsnih blagdana u dvorištu župne crkve u Lukavcu, gdje je u nakon svete mise upriličen prigodan program. Izbor najorginalnije narodne nošnje lukavačkog kraja u kategoriji djece, mladeži i odraslih, izbor najljepšeg i najjačega uskrsnog jajeta, nastupi napretkovih tamburaša, vokalne skupine "Tuzlanke", izvornih i folklornih skupina iz Bistarca i Husina, te prijem za uzvanike općine Lukavac i Tuzlanske županije, sadržaji su kojima je ovo društvo obilježilo najveći katolički blagdan Uskrs prošle, a i ove godine.

Osim navedenog, značajan i zapažen nastup u javnosti Napredak je doživio na turističkoj manifestaciji "Dani Iova, ribolova, turizma i male privrede" u Lukavcu, obilježavanju dana općine, patrona župe Svetog Ante Padovanskog, božićnih blagdana...

U HKD Napredak, društvu koje trenutačno ima oko stotinu registriranih članova, smatraju

da bi rad bio uspješniji i sveobuhvatniji da je općina Lukavac ispunila dana obećanja o uplati novčanih sredstava i osiguranju adekvatnog uredskog prostora.

Predsjedavajući Općinskog vijeća Lukavac Rado Tunjić, inače član Napretka, obećao je da

SVEČANO OBILJEŽEN BLAGDAN USKRSA U LUKAVCU

Kiša i svi ti tmurni oblaci nisu uspjeli pokvariti ono što sada već predstavlja tradiciju. Održano je veliko narodno veselje ispred župne crkve sv. Ante Padovanskoga u Lukavcu, a u povodu Uskrsnih blagdana koje je organiziralo Hrvatsko kulturno društvo "Napredak" iz Lukavca i dekan Pero Ilić. Tako je na najljepši način okončano vrijeme korizme i čiste duše i veselih srca dočekano Uskrsnuće Kristovo.

Lijepo je bilo vidjeti sav taj naš puk koji je došao iz dijaspore, željan svoga zavičaja i svojih običaja, a na ponukan iskustvom od prošle godine kada se ova manifestacija i počela održavati. Stoga i ne čudi što se moglo čuti da je "samo zbog ovoga vrijedilo doći kući". Za dobro raspoloženje i ugodaj pobrinuli su se: Tamburaški orkestar HKD "Napredak" iz Tuzle i Izvorna skupina "Husino-Bistarac" koji su svojim umijećem uspjeli zagrijati sve nazočne. Sav taj zabavni program prapraćen je i natjecanjem za najorginalniju mušku, žensku i dječju narodnu nošnju, te najljepše i najtvrdije jaje.

Svu raskoš i ljepotu nošnje našega kraja ponovno su prezentirali najmlađi uzrasti, te na taj način na muke stavili komisiju koja je, ipak, morala izabrati samo jednu koja će ponijeti titulu najljepše. No, krenimo redom: vlasnik najljepše muške narodne nošnje je Petar Mijatović, a u ženskoj konkurenciji najljepše nošnje su imale Ivana Đulabić i Božica Vareškić seniorke, te Marina Ivanović u juniorskoj selekciji. Specijalna nagrada žirija za najmlađe sudionike pripale su Marini Mikanović i Ilici Tunjić.

Osim ovih nagrada, i svim ostalim sudionicima do 15. godina dodijeljene su utješne nagrade za promicanje i očuvanje tradicije i običaja Hrvata u našem kraju.

S velikim je zanimanjem praćeno i natjecanje za najtvrdije i najljepše bojeno jaje. Ivan Crvenković je u odmjerenju snaga za najtvrdije jaje bio najuspješniji, dok je vlasnica najljepšega jajeta Ranka Tomić.

Kompletan scenarij uz puno zalaganja u djelo je sproveo voditeljski par Dijana Božić i Tomislav Tunjić.

Na proslavi su uočena mnoga poznata lica iz društveno-političkoga života koja inače od samoga početka podržavaju i pomažu rad HKD "Napredak". Stoga je njihovo oduševljenje bilo vidno nakon što su upoznati sa dosadašnjim aktivnostima i planovima koji ne ostaju samo puko

slovo na papiru, već se pretaču u stvarnost uz veliko zalaganje svih članova Društva kojih, moramo i to reći, iz dana u dan ima sve više.

Na kraju, možemo reći da članovima HKD "Napredak" iz Lukavca ne ponestaje volje i želje za dokazivanjem, ali svakako sve bi bilo uzalud da im obilatu potporu ne daju pojedinci i poduzeća koja obitavaju i rade na području župe Lukavac. Stoga se koristim ovom prigodom da im, u ime članova Napretka, a preko ovog glasila, zahvalim za sve ono što su uradili za svoj puk: Restoran Domovina, DOO "Luciana", SZR "Kamenorezac", Sarajevski Kiseljak poslovnica Živinice, Lović&CO, Foto "Ada", Konoba "LEO".

Nadamo se da će i buduće ova spona volje i potpore ići paralelno kako bismo našem narodu koji opstaje na ovom prostoru, pružili trenutke radosti bar za blagdane.

Anto CRVENKOVIĆ

ŠTO NAM TO FALI U PRAZNOME DOMU?!?

Ne tako davno, Dokanj pitomo selo razbacano u podnožju Majevice, ispod njezinih visokih kota, Lipika, Grede, Kadijine česme, Badnjeva i Drugih čuka, živjelo je da bih preživjelo. Tu je smrt radala nove živote, a novi životi su budili nadu u bolje sutra.

U krvi nikla i stasala 115. HVO brigada Zrinski kao neprobojni bedem, branila je svoje, ne želeći tuđe i bila je garant sigurnosti ljudi koji ovdje žive, a braneci stoljetna imanja našega puka pronijela je slavu širom naše domovine. No, sile mraka i jednomlija rekoše da ne može biti tako.

Nažalost, ugasi se slavni ratni put naše brigade, a toliko je svijetao, častan i pošten bio.

Naši hrabri borbovnici, položivši oružje bez borbe, ostaviše obranjene pragove, krenuše u tuđe nepoznate zemlje, tražeći smiraj duše i sačuvavši svoj ponos u mislima ostadoše u svojoj domovini, u svome Doknju. Velelepne kuće, građene znojem i rukama ovih vrijednih ljudi ostadoše prazne i puste. Tek poneki starac i starica otvorit će vam vrata svoja doma i primiti vas kao svoje najdraže.

Kulturni život ovdje je bio u potpunosti ugašen, a trebalo je i moralo se živjeti dalje, jer narod bez tradicije, ne smije niti pomisliti na svjetliju budućnost.

Znamo li tko smo, što smo i odakle smo ???

Zahvaljujući ogromnoj volji i odvažnosti male skupine ovdašnjih ljudi, a uz potporu Hrvatskoga doma Tuzla, čiji je ogranak i ovdje u Doknju, selo se ponovno budi. Istina polako, ali se, ipak, budi.

Tradicijska koja je bila skoro pa u potpunosti izumrla, glazba, naši stari izvorni običaji.

Tako je bilo i u nedjelju 25. travnja 2004. godine.

Pod dirigentskom palicom predsjednice ogranka Hrvatski dom Dokanj, gospođe Slavice Đulabić, tajnika Marinka Banovića, bake Mande, Ružice Pejić i još nekolicine vrijednih i čestitih ljudi, ovdje se opet čula pjesma i kolo zaigralo.

Izvorna skupina - tradicija - svirači Bačo, Jakša i Ivica neumorno su svirali i svojom svirkom veselili goste iz okolnih sela i pučane ovoga kraja. Što se sve ovdje događalo perom se ne može dočarati, jer, ipak, treba doći i vidjeti kako naša mladež, naš ponos i naša nada u izvornu hrvatsku nošnju kolo "poravno" igraju.

Mladi članovi folklorne skupine: Nikolina, Anamarija, Matija, Zlatko, Sanja, Boris, Božo i druga prelijepa dječica ne smiju niti trebaju biti zaboravljeni, jer oni su naše svjetlo na kraju tunela. Za njih i zbog njih vrijedi živjeti i obraz sačuvati.

Dramska sekcija i glumci Ivan i Borislava svojom glumom uz tekst Marinka Banovića prikazali su položaju našega puka na području naše županije pa i šire.

Opomena poginulih branitelja

I na koncu neboj se, narode moj, ovdje se opet pjesme pjevaju i violina zavrta, istina često puta tužno, ali ipak svira. Odjekuju pjesme koje govore o nama i našim običajima, u našoj domovini, našem Doknju i našoj dvorani.

No, do kada će biti naša? Mračne sile ponovno započinju ofanzivu. Hoće li i dvorana u Doknju, branjena i obranjena krvlju i životima četrdeset i osam poginulih branitelja 115. brigade HVO Zrinski šaptom pasti, bez borbe i u tišini? Ne znam.

Mi pučani ovoga kraja to nikome nećemo dozvoliti.

Hvala i Hrvatskome domu Tuzla, što je tu pored nas i uz nas, kad god zatreba, jer mi znamo što smo, tko smo i odakle smo.

Mi što smo bili, to smo i sada, a to ćemo i ostati, jer narod bez prošlosti i svoje tradicije ne smije niti pomisliti na svoju budućnost.

Ipak, što to znači pasti (pali dobro znaju) a, znaju li živi (u svome neznanju) za koga su pali ti što dobro znaju...

Marinko Banović - BANE

AKTIVNOSTI UDRUGE "HRVATSKA ŽENA" TUZLA

U periodu travanj-svibanj Udruga "Hrvatska žena" Tuzla, je sukladno svojim programskim aktivnostima realizirala niz značajnih akcija. Posebno ćemo istaknuti aktivnosti u mjesecu travnju, vezane za obilježavanje Uskrsnih blagdana.

Članice Udruge su realizirale akciju obilaska starih, bolesnih i invalidnih osoba. Posjete su organizirane timski, a tom prigodom su uručeni darovi, kao znak brige i ljubavi za sve njih.

U okviru obilježavanja uskrsnih blagdana, u prostoru udruge je postavljena izložba ručnih radova i drugih oblika kreativnog izražavanja, kao i mala postavka slika jedne od naših članica.

Na sam dan Uskrsa na korzu su darivana bojena jaja prolaznicima u gradu, a drugi dan Uskrsa upriličene su posjete Školi za djecu sa posebnim potrebama, Školi za djecu oštećenog sluha i Domu za nezbrinutu djecu. Štićenicima

ovih ustanova smo darivale košarice bojnih jaja, u znak želje da s njima podijelimo radost Uskrsa.

Djeca igraonice su na njima svojstven način proslavila Uskrs, a potporu u izvođenju programa dali su im učenici OŠ "Sveti Franjo", sa svojim učiteljicama i časnom sestrom Angelikom. Sva ova djeca su unazad nekoliko godina bili korisnici usluga igraonice pri našoj Udruzi, te se s radošću sjećaju tih dana.

14. travnja 2004. Udruga je upriličila Uskrsni prijam, na kome su bili nazočni gosti iz javnog i kulturnog života grada, predstavnici vladinih i nevladinih organizacija, sa kojim Udruga vrlo kvalitetno surađuje.

Sve naše aktivnosti su medijski proračene i ocijenjene kao interesantne i kvalitetno urađene. Predsjednica Udruge Marica Vikić je predstavila Udrugu na radio postaji Soli i TVTK i naglasila u kojemu pravcu udruga planira djelovati u narednom periodu.

U mjesecu travnju ostvarena je suradnja s TALDI-jem, a u smislu pružanja podrške našoj Udruzi u organizaciono-institucionalnom jačanju. Potpisan je ugovor o jednogodišnjem financiranju edukativnih usluga Udruzi, kao i jednog urađenog projekta, vezano za programske aktivnosti i potrebe članica Udruge.

6. svibnja 2004. u Kristalnoj dvorani Hotela "Tuzla" održan je okrugli stol, na temu "Nasilje u porodici".

Organizatori skupa su Referentna grupa Tuzla i Ljekarska komora TK. Predavači su bili stručnjaci iz svih oblasti medicinskih znanosti, kao i predstavnici nevladinih organizacija. Osvrt na zaključke sa seminara "Rad sa žrtvama porodičnog nasilja u lokalnoj zajednici", održanog 24. - 26. 2004. u Neumu izložila je predsjednica Udruge Marica Vikić.

Ljubica Stjepić

U TUZLI DODIJELJENA NAGRADA MALI PRINC

U najužem izboru Kemal Mahmutefendić i Ibrahim Kajan (BiH), Zvonko Todorovski i Zvonimir Balog (Hrvatska), Vesna Čorović-Butrić i Uroš Petrović (Srbija) te Dušan Đurišić i Velimir Ralević (Crna Gora)

Tuzla je krajem aprila ugostila dječje pisce koji pišu slavenskim jezicima štokavskoga narječja. U organizaciji Društva prijatelja knjige *Mali princ*, Doma mladih i Izdavačke kuće *Bosanska riječ* održani su književni susreti *Vezani most*, na kojima je ustanovljena i prvi put dodijeljena nagrada za najbolju knjigu objavljenu prošle godine u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj i Srbiji i Crnoj Gori.

Bila je to prava svetkovina lijepe pisane riječi ispunjena radošću susretanja starih i novih prijatelja, manifestacija vedrine, dobrote i pozitivne energije kakvu sa sobom nosi i dječja literatura i svaka mladost, sama po sebi.

Susreti su otvoreni izložbom ilustracija *Zdravka Mićanovića* o kojima je veoma nadahnuo govorio profesor *Jovan Ljuštanović*, a nastavljeni razgovorima o dječjoj književnosti i predstavljanjem knjige *Pola igra pola zbilja*, koju su izmaštali pjesnik *Šimo Ešić* i slikar *Zdravko Mićanović*. Knjiga je predstavljena malo ozbiljno, a malo šaljivo - kakav joj je i naziv. Ešić je, na opće dječje oduševljenje, na pozornici oživio stihove iz knjige, nacrtao sliku iz dvorišta, ispričao zanimljivu priču o balonu, pokazao djeci šta je lako, a šta nije... Bila je to prava mala duhovita predstava i veoma ugodno iznenađenje za sve prisutne, djecu i odrasle.

Uvečer prvoga dana dodijeljene su nagrade za najbolje dječje literarne radove na temu

Čestitke slavljeniku

Prijateljstva počinju susretanjima. Na konkurs je pristiglo više od 200 dječjih radova, a žiri je štednim knjižicama Hipo-Alpe-Adria banke i kompletima knjiga nagradio četiri najbolja: prvom nagradom *Maju Dedić*, učenicu Osnovne škole Novi Grad iz Tuzle, drugom *Selmu Muminović*, iz Banovića, trećom *Seada Žižića*, učenika iz Vražića, a specijalnom nagradom za originalnost *Zlatu Ključa*.

Ambasador Francuske g. Henry Zipper uručuje nagradu

nin iz Bihaća. Konkurs za narednu godinu već je otvoren, ali ovaj put za talentiranu djecu ne samo iz Bosne i Hercegovine, nego i iz Hrvatske i Srbije i Crne Gore.

Sutradan su pisci posjetili okolna mjesta Banoviće, Srebrenik, Brčko, Kalesiju i Živinice, gdje su se susreli s djecom, a naveče, u Narodnom pozorištu Tuzla, održana je završna književna večer na kojoj je dodijeljena nagrada *Mali princ*. Selektori su se, kao na glasanju za pjesmu Eurovizije, izravno javljali telefonom i priopćavali koliko su bodova dodijelili kojoj knjizi. Sabiranjem bodova *Vojislava Vulanovića* (selektora za Crnu Goru), *Jovana Ljuštanovića* (selektora za Srbiju), *Ranke Javor* (selektora za Hrvatsku), *Muhidina Džanka* (selektora za BiH), te *Zečira Hasića*, predstavnika Društva prijatelja knjige *Mali princ*, nagradu je dobio **Zvonimir Balog**, za knjigu *Zmajevi i vukodlaci*. Vidno uzbuđen i sretan, Balog je izjavio kako mu je ovo najdraže od brojnih priznanja koja je dobio u svome bogatom stvaralačkom vijeku.

Statua Maloga princa, rad akademskoga kipara Enesa Sivca, plaketa i novčani iznos od 3.000 KM koje je uručio ambasador Francuske u Bosni i Hercegovini Henry Zipper de Fabiani, ove godine je otišla u Hrvatsku.

Iduće godine se čarolija u Tuzli obnavlja - s novim piscima i njihovim novim knjigama koje će izaći tijekom ove godine.

Jozo Tunjić

LA PERLA

PREDSTAVLJANJE KNJIGE

Autorice Biserke Boškailo

U prostorima Izdavačke kuće **BOSANSKA RIJEČ** u Tuzli, 5. lipnja 2004. predstavljena je knjiga - roman **LA PERLA**, autorice **Bisere Boškailo**. Ovo djelo je tiskano u ediciji **SUVREMENI BOSANSKOHERCEGOVAČKI ROMAN**, Izdavačke kuće *Bosanska riječ* Tuzla-Wuppertal.

Knjigu su predstavili književnici: *Šimo Ešić* i *Safet Sijarić*.

Bisera Boškailo (roš. Suljić) je rođena u Tutinu (1965). Školovala se u rodnom mjestu, Sarajevu i Mostaru. Završila je studij materinskog jezika i književnosti. Diplomirala je i Njemački jezik i književnost na Katoličkom univerzitetu u Eichstattu - Njemačka, gdje je i magistrirala na temu *Thomas Mann*. Trenutačno priprema doktorsku disertaciju. Živi u Ingolstatu gdje predaje njemački jezik.

G. Šimo Ešić čestitke Biseri Boškailo autori

U književnosti se javila knjigom pjesama **VILINO KOLO**, Sarajevo 1991. Za poeziju je više puta nagrađivana (nagrada A. B. Šimić). Svoj prvi roman **GOLI OTOK** objavila je u izdavačkoj kući Ljiljan u Sarajevu 2001. godine.

Bavi se i prevodenjem s njemačkoga jezika. Prevela je nekoliko značajnih njemačkih autora (Mihael Kruger, Bodo Schafer i dr.).

Književnik *Safet Sijarić*: "... Stoga je ovaj, neobuzdanom bujicom riječi isplanjan roman (*LA PERLA*) dragocjen kako za istočnoeuropskog tako i za suvremenog zapadnjačkog čitaoca. Tu se, naime, kroz lik glavne junakinje, mlade književnice koja nosi ime najljepše bosanske rijeke - *Une* (Martinović) i likove onih na koje ona u svom životu nailazi, dijeleći s njima sličnu sudbinu, u širokim pripovjedačkim zamascima otkriva upozoravajuća slika, kako političkoga i društvenog kraha zaostalog Istoka, tako i opasnog obilježja modernog Zapada."

J. N.

Prof. dr. Danilo K. Vidović URANOV PUT PUT PUN OPASNOSTI I NEIZVJESNOSTI

Od završetka Drugoga svjetskog rata koji je praktično okončan tragičnom bilancom ljudskih žrtava poslije bacanja nuklearnih bombi na japanske gradove Hirošimu i Nagasaki, dolazi do nezamislivo nagloga razvoja znanstvene djelatnosti na planu razvoja i primjene nuklearne energije. Osniva se velik broj znanstvenih ustanova i instituta, a postojeći se opremaju novom i suvremenom opremom i tehnikom. Naravno, značajna financijska sredstva se izdvajaju za školovanje i usavršavanje kadrova neophodnih za znanstveni rad. Znači, da je na planu razvoja i primjene nuklearne energije ulagano znatno mnogo naprava i materijalnih sredstava. To je i potpuno prirodno, jer rad na razvoju nuklearne energije zahtijeva da se ovlada najsuvremenijim znanstvenim metodama i dostignućima i traži primjenu razvijene tehnike kao i moderne uređaje i aparate.

Sve institucije u kojima se odvija znanstveno-istraživački rad širokoga spektra neposredne primjene nuklearne energije, organizirane su tako da se istraživanja obavljaju uglavnom u pojedinim laboratorijima kako slijedi:

Fizički laboratorij - U ovome laboratoriju se radi na istraživanjima iz oblasti nuklearne fizike, a za rad se pored istraživačkog reaktora koriste akceleratori, nuklearni spektrometri za beta i gama zračenja, magnetni separator izotopa, kao i raznovrsni detekcionni uređaji i aparati.

Laboratorij za analitiku reaktorskih materijala razvija metode iz oblasti fizičke kemije. Ova vrsta laboratorija je opremljena pored ostalog optičkim spektrografom i spektrofotometrima, polarografom, rendgenskim uređajima, te i velikim brojem drugih aparata i uređaja neophodnih za radiokemijska mjerenja.

Značajno je istaći, da se u ovome laboratoriju pripremaju suradnici za znanstveni rad s ciljem stjecanja određenoga iskustva kako bi svoje aktivnosti mogli nastaviti u drugim organizacijskim jedinicama, kao što su u Laboratorij za visoku aktivnost i Služba za radiološku zaštitu. Laboratorij za visoku aktivnost je u neposrednoj vezi sa korištenjem istraživačkog nuklearnog reaktora.

U proizvodnji dio rada Laboratorija spada proizvodnja radioaktivnih izotopa ozračavanjem raznih supstancija u reaktoru i izolacijom pojedinih fisijnih produkata iz njihove smjese, kao i izrada radijacijskih izvora. Sam znanstveno-istraživački rad obuhvaća kemiju fisijnih produkata kao i transuranskih elemenata. Također se u ovome laboratoriju radi na proučavanju pojava vezanih za stvaranje, izoliranje i korištenje radioaktivnih izotopa.

Elektronski laboratorij se bavi razvojnim aktivnostima u oblastima nuklearne elektronike i konstrukcijama elektronskih instrumenata, kontrolno-sigurnosnim sustavima reaktora i dozimetarskim sustavima, zatim izradom računskih strojeva za potrebe istraživanja kao što su: analogni računski stroj za rješavanje sustava algebarskih lincarnih jednadžbe, diferencijalni analizator za rješavanje, simulator reaktora, diferencijalni analizator i druge. Ispitani prototipovi elektronskih instrumenata, uređaja i strojeva ustupaju se industriji na daljnje usavršavanje i serijsku proizvodnju.

Biološki laboratorij se organizacijski postavlja tako da ispituje utjecaj zračenja na žive sjednice i organizme, bavi se proučavanjem

Nagli razvoj nuklearne energije zahtijeva energične mjere predostrožnosti i apsolutne sigurnosti postrojenja ljudi i životne sredine

djelovanja zračenja na određene fiziološke procese, ispituje fizičkokemijske promjene izazvane zračenjem, zatim radi na utvrđivanju radijacijske bolesti, njene blagovremene dijagnoze i liječenja kao i posljedice samoga zračenja, proučava nastajanje mutacija.

Laboratorij za reaktorsku termotehniku - U ovome laboratoriju se radi na osposobljavanju i usavršavanju znanstveno-istraživačkoga kadra u oblasti termotehnike nuklearnih reaktora kao i metalurgije nuklearnog goriva. Osim toga zadatak ovoga laboratorija sastoji se u tome da vrši pripreme s ciljem realiziranja eksperimentalnoga energetskog postrojenja, odnosno radi na izradi projektne dokumentacije pojedinoga eksperimentalnog nuklearno-energetskoga postrojenja. Laboratoriji ove vrste obvezno su opremljeni uređajima za izradu elemenata nuklearnoga goriva.

Laboratorij za reaktorsku fiziku je opremljena tako da ima na raspolaganju uređaje za izvođenje kritičnih kao i potkritičnih sustava nuklearnih reaktora. U ovome laboratoriju se vrše aktivnosti na proračunu i provjeri parametara za nuklearne reaktore, statike kinetike reaktora, te po potrebi vrši i mjerenje nuklearnih karakteristika reaktorskih materijala.

Služba radiološke zaštite obvezno mora funkcionirati u svakoj instituciji koja se bavi u oblastima neposredne primjene nuklearne energije. Ova služba neprestano vodi računa da budu osigurani svi neophodni uvjeti pri kojima profesionalno osoblje ne bi bilo izloženo opasnostima ozračavanja ili kontaminacije.

Ostvarenje ovoga zadatka svodi se na zahtjev za sigurnim operacijama na reaktoru i akceleratorima, za sigurnim radom metalurških i kemijskih operacija s radioaktivnim materijalom, za ostvarenjem pravilnih postupaka uklanjanja i skladištenja otpadnih materijala, te se bavi i drugim aktivnostima koje su u svezi sa radiološkom zaštitom.

Za potrebe širega obima zaštite od radioaktivnoga zračenja u industrijskim visokorazvijenim zemljama, organiziraju se specijalne škole za obuku kadrova u rukovanju radioaktivnim izotopima i zaštite od ovoga nadasve opasnoga zračenja. Škole ove vrste uglavnom organiziraju državne komisije nadležne za nuklearnu energiju. Slušaoci su, inženjeri, liječnici, agronomi, veterinari i drugi visokostručni kadrovi koji tijekom školovanja dopunjuju svoja znanja o metodama primjene radioaktivnih izotopa i zaštiti od ionizirajućih zračenja. Pored predavanja iz nuklearne fizike i kemije, slušaoci imaju mogućnost da na praktičnim vježbama ovladaju tehnikom rada sa radioaktivnim tvarima, postupcima za mjerenje radioaktivnosti i mjerama za zaštitu od zračenja, kako bi mogli u svome radu koristiti suvremene metode i tehniku rada s radioaktivnim izotopima.

Otkriće radioaktivnoga zračenja nametnulo je novi problem: kako zaštititi čovjeka od njegovoga razornog djelovanja. Razvoj nuklearne tehnike i inženjerije, kao i sve veća primjena radioaktivnih izotopa, postavlja suvremenoj nauci, kao primaran zadatak, zaštitu od radioaktivnoga zračenja. Zaštita mehaničkim sredstvima najčešće nije dovoljna niti sigurna. Napori znanstvenika na ovome polju doprinijeli su pronalaženju izvjesnih kemijskih sredstava koji štite ljudski organizam od određenih doza zračenja, naravno, ako se ta sredstva upotrijebe blagovremeno, odnosno, neposredno prije zračenja. Ustanovljeno je da ova sredstva mogu zaštititi organizam od izvjesnih doza, međutim, u nekim slučajevima, iako je organizmu sačuvan život, može doći do tumora, zaostalosti u rastu itd. Danas se u svijetu intenzivno proučava ovaj problem, kako bi se organizam efikasno zaštitio od djelovanja radioaktivnog zračenja.

(Nastavit će se)

"SLADAK" MIRIS KOKSA

Uposlenici, prije rata, velike lukavačke tvornice KHK "Lukavac" s nestrpljenjem su očekivali vijest da će ponovno proraditi ova velika tvornica (koksa, mineralnoga gnojiva, amonijaka, katrana...). Ali, "neutralni" Lukavčani i njihovi susjedi u širem okruženju nisu baš toliko oduševljeni što je potpaljena Peta koksna baterija, i što će uskoro osjetiti "sladak" miris koksa.

Vijesti iz Agencije za privatizaciju, i Tuzlanskoga kantona (županije), govore da je sve perfektirano sa bogatim strancima (Indija, Engleska) da se u život vrati KHK "Lukavac". Potpaljene su baterije, uveden je topli režim, u luku Ploče je stigao ugljen za koksanje. Stavljeni su parafi i na ugovor sa željeznicom pa će uskoro od Ploča do Tuzle protutnjati vlakovi s kamenim ugljenom. Koks je, tvrdi se u tim informacijama, toliko potreban industriji BiH (kojoj) da bez Koksare u Lukavcu nema pokretanja Željezare Zenica, i tko zna kojih sve tvornica.

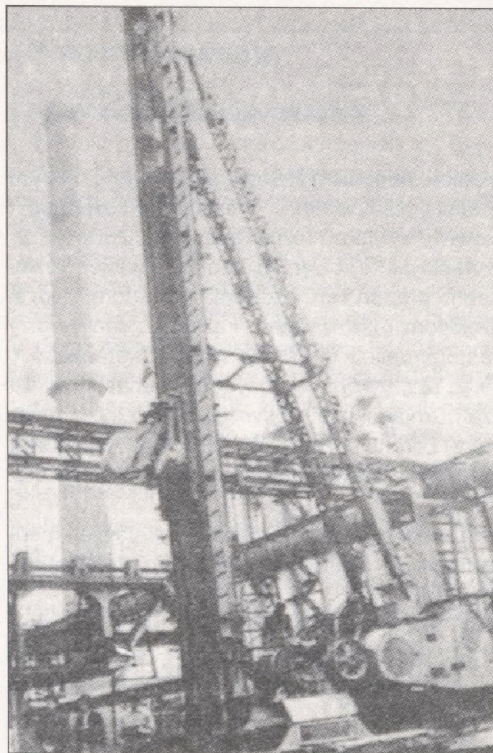
VRAĆANJE IZ MRTVIH

KHK Lukavac, izuzev nekih njegovih "čelija" i radionica, dugo stoji i hrda. Peta koksna baterija dobila je temelje 01. 10. 1986. godine, ali tek sada, nakon 18 godina, treba proraditi, jer su bogati inozemci donijeli hrpe dolara u torbama. Ti bogati inozemci koji investiraju u tešku (i prljavu) industriju trebaju riješiti sve probleme koje KHK Lukavac u bivšoj Jugi nije riješio za 50 godina. Na prvome mjestu to je rentabilnost i ekonomičnost ovakve proizvodnje tamo gdje nema blizu sirovine i potrošača koksa. A pošto je treći bitan faktor ovakve proizvodnje ekologija, to se onda i ne stavlja u prvi plan. Bivša Juga morala je i imala je računa u Lukavcu izgraditi Koksaru, i njene tvornice pratilje. Polazila je od programa da mora imati vlastitu tešku industriju, i da u Tuzli i okolici ima dovoljno ugljena za proizvodnju energije, makar ne i onoga za koksanje. Zato su se stručnjaci za ugljen u Tuzli, njenim institutima i fakultetima iz petnih žila upirali dokazati da se dio vlastitoga ugljena (mrki iz Banovića) mogu djelomično koksati. Godinama su, također, trošili novce da na Majevici pod svaku cijenu iskopaju koju tonu ugljena za koksanje.

Kako su mislili prije 50, 30 i još manje godina, tako i danas. Pošto je Prvim petogodišnjim planom, poslije Drugoga svjetskog rata, bilo zacrtano da će se za svu industriju bivše Juge najtraženije energetsko gorivo, koks, proizvoditi u Lukavcu, i kako je ovdje podignuta skupa Koksara, što bi drugo radile sadašnje vlasti nego oživljavale kako-tako ovu tvornicu. Pošto nemaju svojih novaca,

Koksara u Lukavcu, piše se i govori, uskoro počinje s radom. Nakon toliko godina (rat i poratno vrijeme) stajanja.

Jedan novinski izvještaj, iz 1987. godine govori kako je nekada bilo teško kupiti u inozemstvu dovoljno ugljena za koksanje, a još teže je bilo prodati domaći koks

prodaju tvornicu strancima koji opet bježe iz vlastitih sredina da ih ekološki ne zagađuju. Tko u Bosni još pita za ekologiju, ako je u pitanju kakva takva plaća.

Svima nam je poznato kako je izgledalo nebo iznad Lukavca i okolice dok je, prije posljednjega rata, Koksara u Lukavcu radila.

Sada znamo da rijeka Spreča od početka rata teče čistija i da u njoj ima života. Ali, i to da je duž njenih obala mnogo mina pa da se ne može dobro koristiti. Neki dan Gračanlije su organizirale jedan lokalni skup da skupe novce za deminiranje Spreče. Ako proradi sva prijeratna industrija u Lukavcu (a hoće kako tako!), Spreča će opet biti "minirana" otrovnim i otpadnim vodama.

TEŽAK PUT DO KUPCA

Kako bismo vam dočarali s kakvim se sve nevoljama suočavala koksno-kemijska industrija Lukavac prije rata, kada je bila mezinčice cijele bivše Jugoslavije, nudimo vam jedan tekst od 28. siječnja 1987. godine. A sličnih je bilo i ranije, jer je pisac ovoga teksta bio svjedok rada tuzlanskih tvornica 25 godina prije nego je posljednji rat sve bacio na koljena.

Lukavački koksari već dugo preživljavaju svojevrsnu krizu. Nekada je bilo teško kupiti dovoljno ugljena za koksanje u inozemstvu, a danas je izuzetno teško prodati koks (jer sve što je u Lukavcu proizvedeno nije trebalo neposrednom okruženju i Jugoslaviji).

U tom izvješću, kaže se, da je 1986. godine u Lukavcu proizvedeno 913.000 tona koksa, a plan je bio 1,2 milijuna. I da su imali dovoljno sirovine za koksanje, Lukavčanima se nije isplatilo raditi punim kapacitetom, jer koks nisu imali kome prodati. Na lageru u Lukavcu bilo je od 160.000 pa do 80.000 tona. Da bi se taj lager istopio čak je ugovoren izvoz koksa za USA i Bugarsku, iako je ugljen za koksanje kupljen u Americi. Iz Lukavca je te godine trebalo izvesti oko pola milijuna tona koksa da bi se računi poravnali.

Gubitak za tu godinu bio je vrlo visok. Ali, pošto je Koksara Lukavac, kao i mnoge druge tvornice, bila od državnoga i strateškoga interesa, sve bivše republike sudjelovale su u saniranju takvih manjkova. Tko će vam danas namiriti manjkove.

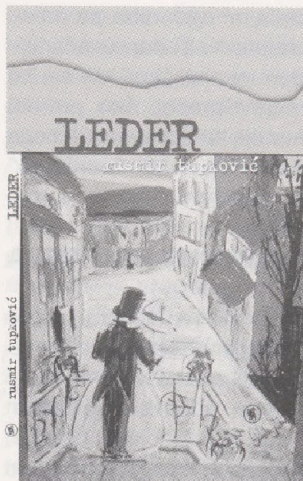
Istina, u Lukavcu su radile i "sporedne" tvornice koje su nadopunjavale ukupnu bilancu. Proizvodilo se mineralno gnojivo, amonijak, katran. Ti pogoni i danas devastirani postoje, i treba da prorade. Bila je u okviru tadašnjega kombinata i "Destilacija drva" Teslić.

Kako će krenuti nova proizvodnja koksa u Lukavcu uveliko ovisi i o luci Ploče, i o sposobnosti željeznice da vlakovi tutnje turetur dan i noć. A bome i od onih koji su došli iz dalekog svijeta da nam ovdje kroje novu budućnost. Živi bili pa vidjeli!

M. BIKIĆ

Izlog knjige: "Leder" LEGENDA LEDER IZMEĐU DVIJE KORICE

Tuzlanskoj javnosti manje poznati novinar i spisatelj Rusmir Tupković, odvažio se, u romansiranoj formi, odslikati život i bar dio života tuzlanskog kipara Franje Ledera, koji od 1963. godine nije među živima. Za ocjenu koliko je u tome uspješan, treba pročitati knjigu, ali i poznavati dušu, lik i djelo maestra i boema Ledera

Reprodukcija na naslovnoj strani Rusmir Tupković

Reprodukcija na naslovnoj strani Rusmir Tupković

Tim prije što je gospodin Ešić i financirao, bez ikakvih donacija, objavljivanje ovoga, kako je naznačeno "Savremenog bosanskohercegovačkoga romana". Knjiga je svjetlo dana ugledala sredinom veljače i još ni promocija nije

"2003. godine navršilo se 40 godina od smrti istaknutoga tuzlanskog kipara Franje Ledera. Ova knjiga je spomen tome umjetniku", prvo je što se može pročitati u knjizi o Lederu koju je napisao Rusmir Tupković. Obzirom na to da u prošloj godini toj obljetnici nije posvećena zaslužena javna i medijska pozornost, autor zaslužuje čestitke. Slava i zahvala pripada i Nakladničkoj tvrtki "Bosanska riječ" iz Tuzle iz koje stoji poet Šimo Ešić.

obavljena. Na stotinjak stranica knjiškoga formata autor u dva dijela, objavljuje trinaest priča, koje svaka za sebe mogu biti cjeline. To po formi može, ali i ne mora biti manjkavost romana.

- *Probilo je led iz mojih prstiju i pustilo top-linu boja. I mene su zavarale izgledom kao da su oživljene. Čitav život pokušavam da taj život udahnem u kamen, a bivalo je da je život udahnuo kamen u mene*, zapisao je u drugoj priči. U nastavku još razmišlja i bilježi: - *Opet... s druge strane, koliko god smijeh ubijao on paradoksalno i produžava život u dugoj izludujućoj ravnoteži ni života ni smrti jer bez ovakvih zabijanci-ja eksplodirao bi kao Munkov "Urlik", razvalio bih se do sada sto puta na atome u tome urliku, prošao bi taj urlik za ove decenije bezbroj puta Ilinčiću, Trnovac i Kicelj, samo da nije ovakvih injekcija rasterećenja.*

Na stranicama romana "Leder", još piše: - *Lederov ledeni brijeg je bio daleko dublji ali izlazak na vidjelo bi otopio onu nit legende koju je vukao decenijama.*

Više pozornosti, od ostalih, zaslužuju i redovi: - *Pad lista sa drveta kao događaj može registrirati samo šiznuti pjesnik, za ostale je to previše obično da bi se tretirao kao događaj vriedan pažnje. Pa eto, za nas je događaj to što*

se jedan kipar zaljubio, što mu ljubav nije uzvraćena pa zbog toga pije i pati.

Smještajući radnju romana u jedno drugo vrijeme romanopisac Tupković konstatira i pravi paralelu (ne)svjesno sa današnjicom, da su knjige danas estetski najljepše, ali i da je to odlika vrsta pred izumiranje. Nije izostavljena ni izravna veza sa vremenom sadašnjim i tuzlanskim. Dokaz tomu je dio romana koji gorko i oporo ukazuje: - *A, evo nam Meše i Ismeta. Kipovi stoje, čute i čekanje. Ledera da im se pridruži pa da uz ljutu procaskaju o starim vremenima.*

Nije isključeno da će dobri poznavatelji pokojnoga Ledera i njegova djela uputiti niz zamjerki na ono što je i kako napisano između korica romana "Leder". Tim prije što je Ledera i njegovo djelo, čak za života, gotovo nemoguće bilo ukalupiti u važeće društvene norme i ukoričiti. Ista sudbina može zaslužiti i ove novinske redove, ali tuzlanskoj javnosti manje poznati novinar i spisatelj Tupković, bar po mišljenju potpisnika ovih redova, zajedno s nakladnikom, zaslužuje čestitke i pohvale. Sjetili su se i načiniti (ne)djelo što mnogi p(ro)zvaniji trebali i morali učiniti.

Ali nisu, na njihovu sramotu!

Nikola J. IVANOVIĆ

ZNAČAJNI POVIJESNI DOGAĐAJI U MJESECU SVIBNJU I LIPNJU

14. 05. 1609. - u Gorici (Imotski) rodio se biskup fra Marijan Lišnjić

18. 05. 1711. - u Dubrovniku se rodio Ruđer Bošković

20. 05. 1957. - u Beču umro fra Ivan Frano Jukić

22. 04. 1466. - u Herceg Novom umro Stjepan Vukčić Kosača

24. 05. 1816. - u Batinu (Posušje) rodio se pjesnik i znanstvenik fra Petar Bakula

28. 05. 1463. - u Milodražu kod Kiseljaka osvajač Bosne car Mehmed II. Izdao je fra Anđelu Zvizdoviću glasovitu Ahnamu

U lipnju 1463. kod Jajca pogubljen posljednji bosanski kralj Stjepan II. Tomašević

09. 06. 1883. - u Sarajevu tiskan prvi broj poučnog tjednika "Bosancu"

20. 06. 1928. - Smrt Pavla Radića i Đure Basaričeka

24. 06. 1796. - u Očeviji rodio se biskup fra Rafo Barišić, obnovitelj mostarske biskupije

27. 06. 1822. - u Livnu se rodio glasoviti liječnik i kirurg fra Mijo Sučić

1224. - u povelji Bele IV. Kao župa u sara-jevskom polju prvi put se spominje pojam Vrhbosna

1291. - dolazak otaca Franjevaca u Bosnu

M. PETROVIĆ

PROSVJETINA POSLANICA

ПРОСВЈЕТІНА ПОСЛАНИЦА

8

РАЗГОВОРИ - ЗОРАН Т. ЈОВАНОВИЋ

završni je dio Poslanice svojevrsan hommage Aleksi Šantiću. Odabran je zanimljiv dio Šantićeve poezije što ga je TV TK, u suradnji s Prosvjetom, u obliku esejiskoga prikaza, emitirala u emisiji "Lik", uoči Božića, 7. siječnja 2004.

Prosvjetin je prilog naslovljen Šantić u Mostaru, Mostar u Šantiću. Časopis Poslanica, traje i sazrijeva na očigled dobronamjernih sugrađana koji je prate i podržavaju na različite načine.

Ona pronosi poruku Prosvjetine himne koju je Šantić napisao u jednome drugom vremenu, ali čija je temeljna misao bit općeaktualna:

"Svuda gdje se magla svodi
nek svjetiljke živo gore!"

IN MEMORIAM

TUŽNO SJEĆANJE

Dana, 06. lipnja 2004. godine navršilo se četrdeset tužnih dana od smrti našega oca, supruga i punca

MARKO DUBNJKOVIĆ

28. 07. 1921 - 26. 04. 2004.

U najljepšim uspomenama ostat ćeš u našim srcima.
TVOJI NAJMLILI

TUŽNO SJEĆANJE

Dana, 24. veljače 2004. godine navršile su se četiri godine od smrti naše drage, plemenite i dobre supruge, majke, sestre i bake

KATE (Rod. PERIĆ) TADIĆ

Vječno zahvalni za sve što si učinila za nas: suprug Mato, sin Ivo, kćerka Ružica, snaha Gordana, unuk Goran i unuka Ivana.

TUŽNO SJEĆANJE

Dana, 02. svibnja 2004. godine navršilo se pet tužnih i bolnih godina od smrti naše drage mame, sestre i bake

ANA (rod. ILIČKOVIĆ) ČAJIĆ

Bol je prejaka, rana u srcima preduboka, a ljubav za tobom je beskraja i vječna.
TVOJI NAJMLILI

TUŽNO SJEĆANJE

Dana, 07. svibnja 2004. godine navršila se tužna godina od smrti naše drage sestre, tetke i zaove

LJUBE (rod. TOKIĆ) KOVAČEVIĆ

Iako je prošla tužna godina od kada si nas napustila, naša srca su puna tuge i žalosti, u našim srcima i našim mislima ostaješ zauvijek.
TVOJI: brat Šimo, snaha Ana, bratčica Ljiljana sa obitelji, bratić Tomo sa kćerkom Stelom.

SJEĆANJE

POGINULI BRANITELJI,
HVO 115. BRIGADE ZRINSKI
(svibanj - lipanj)

BLAŠKO, Matija, BRČINA	02. 02. 1974.	23. 06. 1992.
PETAR, Ivo, BRČINA	05. 10. 1971.	23. 06. 1992.
HARIZ, Fehim, GUTIĆ	28. 09. 1964.	13. 06. 1993.
BOŽO, Mika, GRGIĆ	16. 12. 1974.	26. 06. 1993.
MARKO, Mato, BRČINA	16. 04. 1970.	26. 06. 1993.
MIROSLAV, Šimo, PEJIĆ	10. 10. 1973.	26. 06. 1993.

HVO 118. PJEŠAČKE BRIGADE
S TUZLANSKOGA PODRUČJA

BOŽO, Marjan, PAVIĆ	07. 10. 1980.	08. 05. 1994.
FRANC, Mihalj, KANTOR	25. 04. 1971.	25. 05. 1995.

POKOJ VJEČNI DARUJ IM GOSPODINE
I SVJETLOST VJEČNA SVJETLILA IM!
POČIVALI U MIRU BOŽJEM!

UDRUGA OBITELJI HRVATSKIH BRANITELJA
POGINULIH I NESTALIH U DOMOVINSKOM RATU,
HVO - SOLI, TUZLA

Najvažnija odluka za vaše zdravlje

Recite NE cigaretii!

Svakih osam sekundi u svijetu od posljedica pušenja umre jedna osoba, odnosno u godini oko pet milijuna ljudi. Puši ih više od milijardu (oko 30% odrasla stanovništva). Ako se ne zaustave sadašnji trendovi pušenja, do 2030. godine od posljedica pušenja u jednoj će godini umirati čak deset milijuna ljudi!

Brojne studije dokazale su da pušenje povećava rizik od tridesetak bolesti, među kojima su najčešće rak bronha i pluća te bolesti srca i krvnih žila, osobito srčani infarkt i moždani udar. Pušenje može smanjiti i plodnost u žena, te uzrokovati impotenciju u muškaraca. Opasnost za zdravlje nije samo aktivno, nego i pasivno pušenje. Tako su u dojenčadi i male djece izložene pasivnu pušenju češće upale dišnih putova i pluća, povećane vjerojatnost razvitka astme, te učestalost sindroma iznenadne smrti. Zbog alarmantnih podataka, ali i tendencije porasta pušenja u djece i žena u nekim dijelovima svijeta, Svjetska zdravstvena organizacija pozvala je vlade svih zemalja da kontrola nad duhanom postane njihov najvažniji javnozdravstveni prioritet.

S duhanom se brže stari

Prestati pušiti znači biti odgovoran u prvom radu prema svome zdravlju, ali i prema vlastitu izgledu. Svi želimo izgledati bolje, mlađe, ljepše. Cigareta ili cigara u tome nam sigurno neće pomoći, jer osim što su zubi i prsti pušača žuti, a odjeća i kosa puni dima, pušači - dokazano je - i brže stare. Koža im gubi elastičnost i postaje naborana. Osim toga, pušenje negativno utječe na opskrbljenost tijela nužnim vitaminima, pa bi

pušači u danu trebali jesti pet puta voće i povrće da bi zadovoljili potrebu tijela za provitaminom A i drugim vitaminima.

Pasivno pušenje

Zdravstveni i moralni problem

Pušenje nije samo zdravstveni problem. To je svakako i pitanje morala. Premda postoje zakoni koji primjerice, zabranjuju pušenje na radnom mjestu ili kaficima, mnogi ih se ne pridržavaju. Tako ne samo što ugrožavaju vlastito zdravlje nego i zdravlje drugih, na što apsolutno nemaju pravo, a najgore je što mnogi ne mare ni za vlastitu djecu. Boraveći u istoj prostoriji s pušačem, djeca postaju pasivni pušači i mimo vlastite volje i želje udahnu oko 4700 različitih kemijskih čestica, od kojih su neke vrlo otrovne i štetne za zdravlje. Ustanovljeno je da djeca čiji roditelji puše u prostoriji u kojoj ona borave imaju stalan sputum (slina, ispljuvak) u grlu i nosu, čak i tragove na plućima.

Ta se djeca mnogo teže i sporije liječe od prehlade i gripe, a običan bronhitis često prelazi u kroničan.

Osim toga, predisponirana su za rak pluća i bronhija, a sastojci duhanskog dima oštećuju moždane i živčane stanice.

Neka istraživanja pokazuju da djeca kojima su jedan ili oba roditelja pušači imaju teškoće u praćenju nastave i usvajanju školskoga gradiva te da ih je 1,4 puta više među ponavljateljima nego djece čiji su roditelji nepušači. U adolescenata taj je odnos povećan na čak 2,5 puta. U dojenčadi i male djece pasivno pušenje uzrokuje češće bronhitis, upale pluća, astmu te akutne i

kronične upale srednjeg uha. Sindrom iznenadne smrti, također, je češći u dojenčadi izložene duhanskom dimu.

Pasivno pušenje na radnom mjestu - u kombinaciji s prašinom ili različitim zračenjima - povećava rizik od raka pluća osam puta. Rizik oboljevanja od iste bolesti povećava se i udajom za pušača, i to 26 posto.

DODATNI RIZICI ZA ŽENE

* Povećan rizik moždanog i srčanog udara ako žene pušači uzimaju hormonsku kontracepciju

* Pušenje može donijeti od komplikacija u trudnoći do razvojnih poremećaja i oštećenja čeda

* Povećan rizik od raka grlića maternice

IZREKE

* Pušenje je lula mira... vječnoga mira.

* Čak ako se ne stidite što pušite, može vas biti sram što dimitte ostale!

RADNJA ZA OBRADU I UGRADNJU MERMERA I GRANITA

KAMENOREZAC ILIĆ

VI. Ivica i Željko Ilić

Izrada spomenika i grobnica
Oblaganje stubišta i podova
Šankovi, klupice, stolovi

Bukinje 186 • Tel./fax: 035 206 689 • Mob: 061 139 851, 061 139 858

AUTOR: ROBERT STRAUS	MJERA ZA POVRŠINU (CHV)	FILMSKO PLATNO	PRIBOR ZA PREDENJE VUNE	JUŽNO AMERIČKA DEVA	IME GLUMICE GARDNER	SASTAVNI VEZNIK	PŠENICA KOJA SE SJE U JESEN	PUNI SNAGE, SPOSOBAN	UŠTAVLJENA OVČJA KOŽA	POKRAJ. NAZIV ZA OCA, ČAČA	OSNOVA, PRAPO- ČETAK		PRVI VOKAL	UPTNA RIJEČKA	RANILI NJEMACKI FILOZOF FRIDRIH	JEDNA OD BOČNIH POVRŠINA	DRŽANA U SREDNJOJ AMERICI	SPISI
RUDNIK MANGANO- VE RUDE U BOSNI												VOĐENA LASKA PRIKLICHNO JAK						
ŠTO JE FILMSKI SNIMLJENO													STRANA SVIJETA SKANDAL					
STRAH PRED JAVNI NASTUP						EVROPSKA DRŽAVA JAMSTVO								LUKA U ITALIJI TVRDO DRVO				
OČIŠĆENI I IZBJELJENI PAMUK					UŽDAH NE- GODOVANJA "HRVATSKI GLASNIK"				KOMISIJA U.N. ZA AZIJU PAPIGA						OTOK KOD FILIPINA JUŽNO VOĐE			
OSOBNJA ZAMJENJICA				POHVALA, PRIZNANJE SPRIJEČAVATI						UMJETNOST ARANŽIRANJA CVIJECA "KILU-CIKIL"								PODUGLIH STAV
OZNAKA ZA REPETICIJU		DONJU UD JEDAN MOLUČKI OTOK				NOINA BARKA NULA						PREVIJACI RANA "SIMENS"						
STARO- GRČKI HRAM					KUHINJSKA POSUDA SVIBANJSKI BLAGDAN						DESNA PRITOKA UNE					ELEMENT IRIDIJ PRIHOD OD ZEMLJISTA		
AUTO OZNAKA ZA ISLAND			"POST SCRIPTUM" ŠIŠATI OVCE										KOJI JE NA ONAJ NAČIN					
MIRISNA BILJKA, MILODUH													PUSTINJSKI GUŠTER					
OGANJ, PLAMEN													KUKCI SLIČNI PČELAMA				ITALIJA JEZERO U SJEVERNOJ AMERICI	
RIMSKI BROJ 5.000		VRŠAK BRDA KAVEZI											AUTO OZNAKA ZA NJEMACKU		PTIČA TRJAKAČA PRIJATAN MIRIS			
SASTAV, STRUKTURA													MJESTO U SLOVENJI KOD PIRANA					
DESNA PRITOKA DRINE													DIO LJUDSKOG TIJELA					"IZLAZ" ILI "ULAZ" RAČUNARA
GLAVNI GRAD KOSOVA						NAJVEĆA TALIJSKA RIJEKA	ROMAN LAJOŠA ZILAHILJA	NJUŠKA NEKIM SISAVACA	IME GLUMICE GARDNER	NAS PRIJEDLOG	ŽENSKO IME, ITA	VRSTA MINERALA	"ISTOK"			ASTATIN VIŠEZUBNA RIBARSKA VILJUŠKA		
POVIŠENO ZARAVNUJENO ZEMLJIŠTE					NAMETNICI 50-TI DAN POSILIJE USKRSJA								OKEAN BILJARSKI ŠTAP					
RANILI ČE- ŠKI ŠAHISTA RIKARD													BLAGAJNIK SUNČEVA ZRKA					
"INTERAT. THEATRE INSTITUTE"				POKLANJATI RASPLODNO GOVEDO														
"ŠAHOVSKI KLUB"		LUDA, GLUPAN DIO VESJA								MUŠKO IME PRIVI MI- TSKI LETAČ					DIO KNJIGE KOKOŠJA BOLEST			
SAG, ČILIM					GRČKO SLOVO TEKSTILNA BILJKA				PRAŽITELJ BALKANA ZIMSKI SPORT					LUDOLFOV BROJ DRAŽ			"ISTOK" ŠUMSKA KREDA	
NAJTAJNE SLOVO		GRAD U INDIJI IVA MAJOLI						LUTALICE IVI POGO- RELIC								ELEMENT INDIJ SLOVO LA- TINICE		
NAJVEĆA AFRIČKA RIJEKA				DRŽAVICA U ITALIJI "REOMIR"								MALA CRKVICA NORVEŠKA						
GORKA MATERIJA						LUČKI GRAD U SLOVENJI							BRZA UČESTALA PALJIBA					

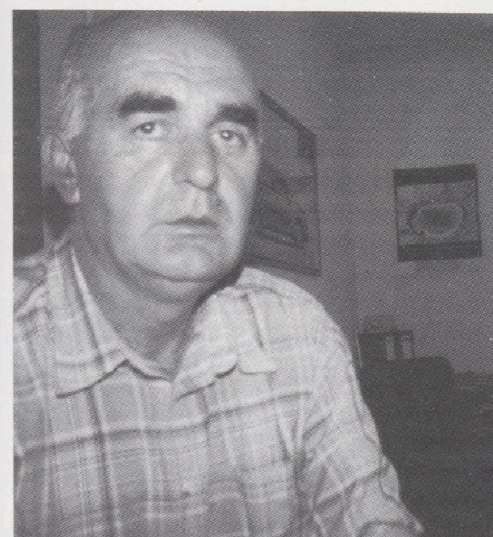

**Glasilo
Hrvatskog kulturnog društva
"Napredak" Župe Soli
List za kulturu i
društvena pitanja**

Osniavač i izdavač: HKD Napredak, Tuzla • **Za izdavača:** Dr. sc. Miroslav Petrović, predsjednik HKD Napredak • **Glavni i odgovorni urednik:** Juraj Novosel • **Lektorica:** Mr. Marica Petrović • **Uredništvo:** Zdravko Anđić, Simo Esić, Vlado Kerošević, mr. Luka Tunjić • **Urednik fotografije:** Martin Antunović • **Unos teksta:** Kata Čajić • **Adresa:** Tuzla, Kazan mahala 2/II • **Tel/fax:** 035/272-061 • **E-mail:** napredak@kinet.ba • **Tehnička priprema, repro i štampa:** "PrintCom" d.o.o. Grafički inženjering Tuzla • **Račun:** 132-100-03108521-25 kod Tuzlanske banke d.d. Tuzla - HKD Napredak, Tuzla - za Glasnik • List je upisan u evidenciju javnih glasila u Republičkom komitetu za informacije pod rednim brojem 05/93 - 15. 03. 1993. Na temelju Mišljenja Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta TPŽ broj 10/1-483-9/98., list Hrvatski glasnik je javno glasilo, te prema članu 19. točka 13. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga - ne plaća porez. • List izlazi mjesečno • Tekstovi i fotografije se ne vraćaju

Posjetili smo Tvrtku "Pavić - komerc" iz Ljepunica

SVE JE POČELO S LEGENDARNOM "AJKULOM"

Tvrtka "Pavić-komerc" u Bosni i Hercegovini slovi za najopremljeniji, najorganiziraniji i najiskusniji "Citroenov" servis, što sami spoznaju poslovni partneri i korisnici usluga

Tvrtka "Pavić-komerc", Ljepunice, čija je poslovna zgrada zaklonjena povelikim zdanjem Firme "Sinbra", unaprijed ne govori mnogo. Međutim, kada se tome nazivu doda i odrednica "Auto-kuća Pavić", onda situacija postaje jasnija. Još ako se tome pridoda ime čuvene francuske auto-industrije "Citroen", onda poznavateljima ove oblasti postaje jasno kako se iza svega "krije", glavom, bradom, znanjem i zvanjem gospodin Mijat Pavić, sa suprugom Anom i sinom Dejanom. Riječ je o obitelji Pavić, danas u ovom kraju poznatoj po prodaji i servisiranju "Citroenovih" vozila.

PAVIĆ - KOMERC

OVLAŠTENI SERVIS I PRODAJA VOZILA

tel: +387 35 384 291, 384 487; fax: +387 35 384 488

Prva iskustva u Ljubljani

O tome kako je sve počelo gospodin Pavić kaže: "Poslije završetka automehaničarskog zanata i godine rada u jednoj privatnoj radnji zaposlio sam se u ljubljanskom servisu "Citroenovih" vozila. U Ljubljani sam radio četiri godine, zatim u Autocentru Tuzla i onda se odlučio na samostalni obrt. U četiri svoja zida, sa dva kanala i nešto alata otvorio sam samostalnu zanatsku radnju. Nekom razumnom dinamikom, ne računajući ratni zastoj, uz veliku upornost, dobru volju i ljubav prema automobilima, posao se razvijao, napredovao i osuvremenjivao."

Danas Tvrтка "Pavić komerc", u modernom i suvremeno opremljenom prostoru, upošljava 12 osoba i prodaje i servisira sva "Citroenova" vozila. Gospodin Pavić ima običaj reći kako je rijetko kada vozio neki drugi auto, osim marke "Citroen", a sa uzdahom se sjeća prvih popravki i vožnje legendarne "Ajkule", koja je nosila zvaničnu oznaku "ID - DS", zatim "Spačeka", "Amia 6" i Amia 8".

"Slučajnost je htjela da prvo vozilo na kojem sam počeo stjecati majstorsko iskustvo bude "Citroenovo" i brzo sam se odlučio za specijalizaciju na toj marki vozila.

Kada sam otvorio zanatsku radnju bio sam, da tako kažem, varen i pečen majstor.

a najviše mi je pomoglo ljubljansko iskustvo. Na početku samostalne poduzetničke karijere bilo je dosta tekućih teškoća. Radilo se, u poređenju sa današnjim stanjem, dosta improvizirano - u hladnom prostoru, sa priručnim alatom i oslanjalo na vlastito iskustvo, dodaje gospodin Pavič.

Kompjutorska veza s Citroenom

Danas je druga priča. Uspostavljena je kompjutorska veza sa dijagnostičkim centrom "Citroena" u Kopru, a ako nešto zapne, onda se brzo "skokne" i do centrale u Parizu, pa se svaka dilema oko intervencije na nekom vozilu brzo razriješi. Za razliku od početnoga majstorisanja, poduzetni Pavić je danas koordinator i organizator svih poslova. Supruga Ana vodi prodaju i obavlja niz administrativnih poslova, a sin Dejan, elektrotehničar slabe struje, laganim ali sigurnim koracima tek ulazi u poslove. Njegovi zadatci su dijagnosticiranje kvarova, nabavka reproduktivnog materijala i kontaktiranje sa predstavništvom "Citroena" u Kopru. Završio je tri stručna seminara i podobro zakoračio u tajne automehanike. Seminari i doobuke stalna su praksa ove firme i zadatak za sve uposlenike.

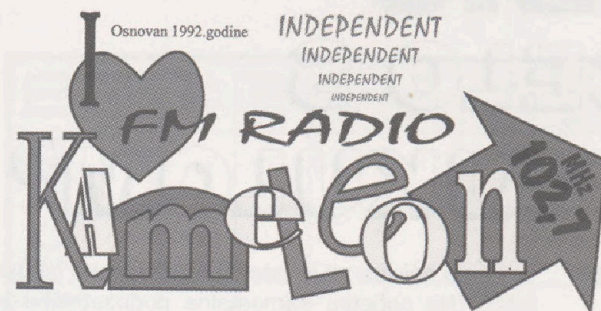
Tvrtka "Pavić-komerc" u Bosni i Hercegovini slovi za najopremljeniji, najorganiziraniji i najiskusniji servis "Citroenovih" vozila, što sami spoznaju poslovni partneri i korisnici usluga.

Na pitanje u čemu je tajna uspjeha, specijalista za "Citroenova" vozila i uspješan poduzetnik Pavić, odgovara: "Ne mogu govoriti ni o kakvoj tajni, niti o posebnom receptu. Čini mi se da treba raditi uporno, trošiti i ulagati razumno, a u svome poslu pratiti sve novitete i ne dopustiti vremenu i napretku da Vas pregaži.

Poduzetnik Pavić nam je još rekao kako svake školske godine ima po dva učenika na praksi, a neki od njih se po okončanju školovanja ovdje i zaposle.

N. J.

Marketing: 250-261, 250-262, 250-263 <http://www.kameleon.delfa.com.ba>
Centrala: 250-055 (tel/fax) radio_kameleon@delfa.com.ba

Pismo čitatelja

Uredništvo Hrvatskoga Glasnika iz inozemstva dobiva često pisma pohvale i zahvale. U ovom broju objavljujemo slijedeće pismo:

Štovana Redakcijo!

Dragi uredniče, gospodine profesore Novose! Radujemo se svakome novom broju Vašeg lista. Čitamo ga i po nekoliko puta. List je izvrstan. Želimo Vam Božji blagoslov i pomoć u daljnjem radu i ustrajnosti.

Srdačan pozdrav Vama, gospodine profesore i svim Vašim suradnicima u nadi da ćete nam list slati i u ovoj godini.

Vaši Zorica i Miljenko Primorac s djecom.
St. Pölten, 9. svibnja 2004.

POZIV NA SURADNJU

Poštovani čitatelji,

Sve Vas koji u rukama držite ovaj broj "Hrvatskog Glasnika" pozivamo na suradnju!

Pozivamo Vas da pišete i predlažete.

Pišite nam o svemu onome što smatrate zanimljivim za novine - o ljudima i pojavama, iznesite nam svoje mišljenje, želju i stav.

Pišite nam i o tome što biste Vi željeli čitati na stranicama naših i Vaših novina, a mi ćemo se maksimalno potruditi da realiziramo Vaše želje, ideje i prijedloge.

Tako ćemo zajedničkim naporima doći do novina kojima ćemo svi biti zadovoljniji. Osobito nam je stalo do toga da pravimo novine kakve Vi naši cijenjeni čitatelji želite, a to je teško bez VAS, i bez Vaših prijedloga.

Očekujemo Vas s prijedlozima na adresi:

Hrvatski Glasnik,
Tuzla, Kazan Mahala 2/II.
Tel./fax. 035/272-061,
E-mail: napredak@inet.ba

JAVNO PODUZEĆE
RADIO TELEVIZIJA
TUZLANSKOG KANTONA
Ul. Slatina br. 2 Tuzla

**VETERINARSKA
STANICA TUZLA
VETERINARY
STATION TUZLA**

Veterinarska stanica Tuzla
Ul. 21. decembar br. 4
Bukinje 75203

DIREKTOR

Doc. dr. sci. Jasmin Ferizbegović
Tel: 035/282-443 • 282-178 • 280-069 • 061/178-384
Fax: 035/281-491

Ambulanta Slavinovići

Tel: 035/225-737 • 061/101-427

Foto Žunić digital foto laboratorij

TUZLA:	
Mercator	035-301-735
Džafer mahala	035-254-594
Korzo	035-257-205
TZC "Sjenjak"	035-251-448
GRAČANICA	061-772-282
DOBOJ	053-227-554
JELAH	061-447-559
TEŠANJ	061-251-897

e-mail: zunic@inet.ba

stuhli tuzla
VI.: Branimir Stuhli

Ul. Bukinjska br. 80 • Tel. ++387-35-283-330; 061-13-10-13 • E-mail: stuhli@bih.net.ba

**VODA KOJA
SVE
POKREĆE**

A QUALITY PRODUCT OF
Pivara Tuzla dd

KAMENOREZAC
LJUBAČE

TEL/FAX 035 571 783
061 146 475

SPOMENICI, STOLOVI, ŠANKOVI, KLUPICE, KAMINI...

MLIN
LJUBAČE

MLIN
"HUSINSKI RUDAR" D.D.
LJUBAČE-TUZLA
75214 LJUBAČE-TUZLA

TEL/FAX ++387 35 80 85 38, 80 85 39, 80 85 40 • E-mail: mlin@bih.net.ba

CVJEĆARA FLORAMI

Vam nudi veliki izbor rasade, saksija, žardinijera, zemlje za cvijeće od 50 l, 20 l, 10 l, 6 l, 5 l, te zemlje u pakiranju od 1kg iz vlastite proizvodnje pod nazivom FLORATRES, rezanog cvijeća, lončanica, svijeća, lampinjona, lukovica svih vrsta, ruža sadnica i ukrasnog šiblja.

Sve to možete nabaviti uz najpovoljnije cijene u gradu i dobiti stručne savjete.

Vaše je samo da dodete na MALU PIJACU i da se uvjerite u našu ponudu.

FRANJO BOSANKIĆ

Luciana
Građevinarstvo i trgovina

Magistralni put bb,
Lukavac BiH

Tel./fax: ++387 35 553 454
553 453
E-mail: luciana@bih.net.ba

PrintCom
GRAFIČKI INŽENJERING

75000 Tuzla Rudarska 61
Tel.: ++ 387 35 282-000, 283-218
Fax: ++ 367 35 280-210
e-mail: printcom@bih.net.ba

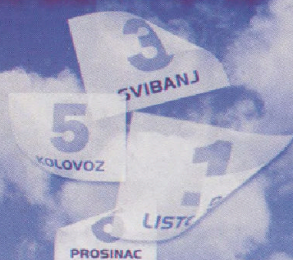

P L I V A

Za sva vremena

ŽIVOTNO OSIGURANJE
MOĆNO A OBROČNO

CROATIA OSIGURANJE d.d.

tel: +387 39 839 100,
www.croatiaosiguranje.com, croatia-os.ljubuski@int.tel.hr

INA
INA - Industrija nafte d.d.

HOLDINA

HOLDINA d.o.o. Sarajevo
Sarajevo, ulica Azize
Šaćirbegović 4b

PREDSTAVNIŠTVO SARAJEVO

Trg heroja 10, 71000 Sarajevo

Tel. ++387 33 65 11 33, 65 39 29

Fax. ++387 33 65 39 86

Javno komunalno preduzeće

CENTRALNO GRIJANJE

TUZLA

Ul. Krečanska broj 1

75000 Tuzla

Bosna i Hercegovina

Tel: ++387 35 283 443

Fax: ++387 35 281 391

E-mail: cen.gri@bih.net.ba

OVLAŠTENI PRODAJNO SERVISNI CENTAR

SALON: SKC "Mejdan", Bošne Srebrene bb

Tel/fax: 035/270-021 e-mail: stuhli-auto@box.ms

SERVIS: Mramor, Majevića 2

Tel/fax: 035/384-500 Mob: 061/140-278

Radost sigurne štednje

tuzlanska banka d.d. tuzla